

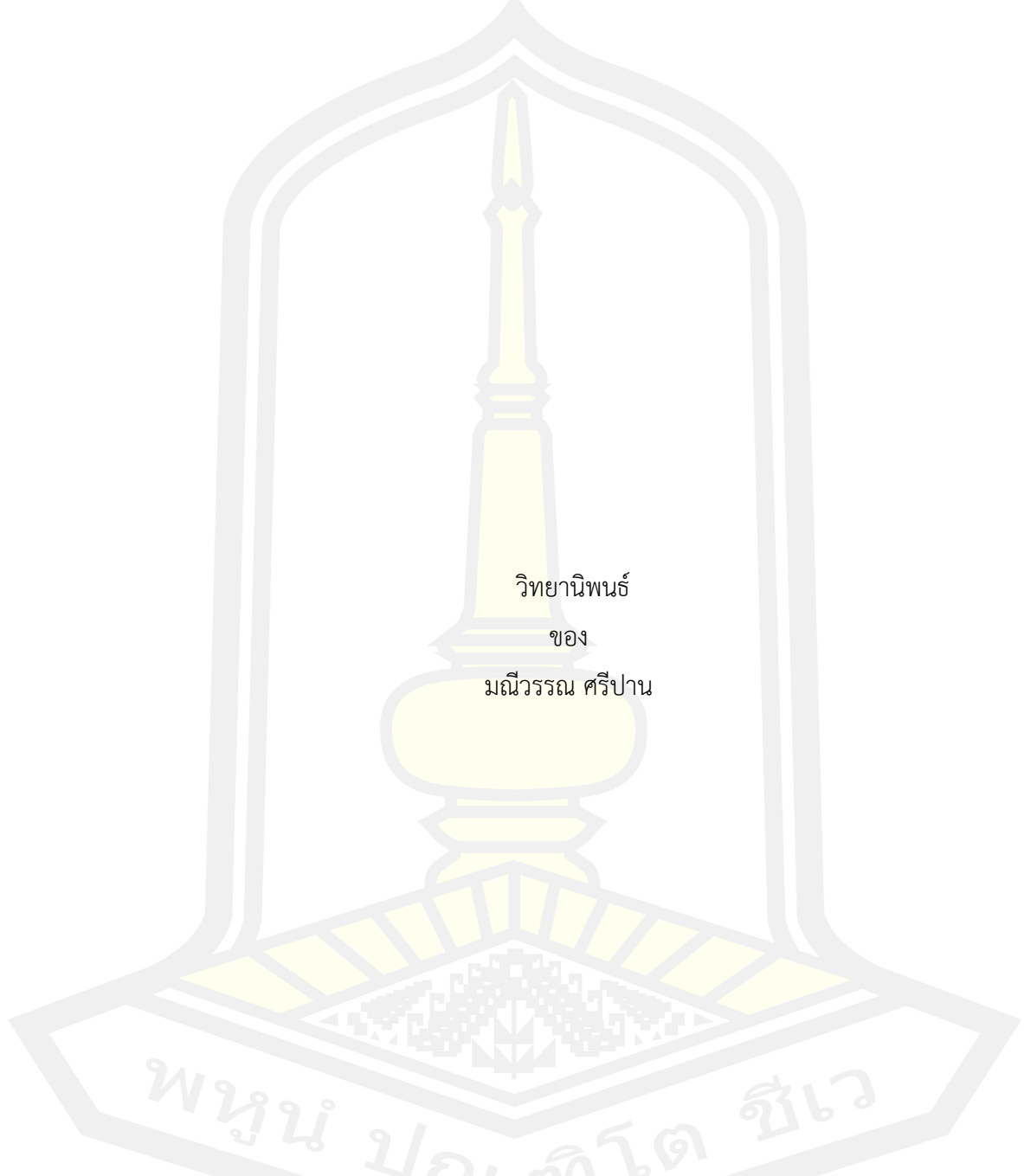
สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

วิทยานิพนธ์
ของ
มณีวรรณ ศรีปาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจและนวัตกรรมดิจิทัล
ธันวาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

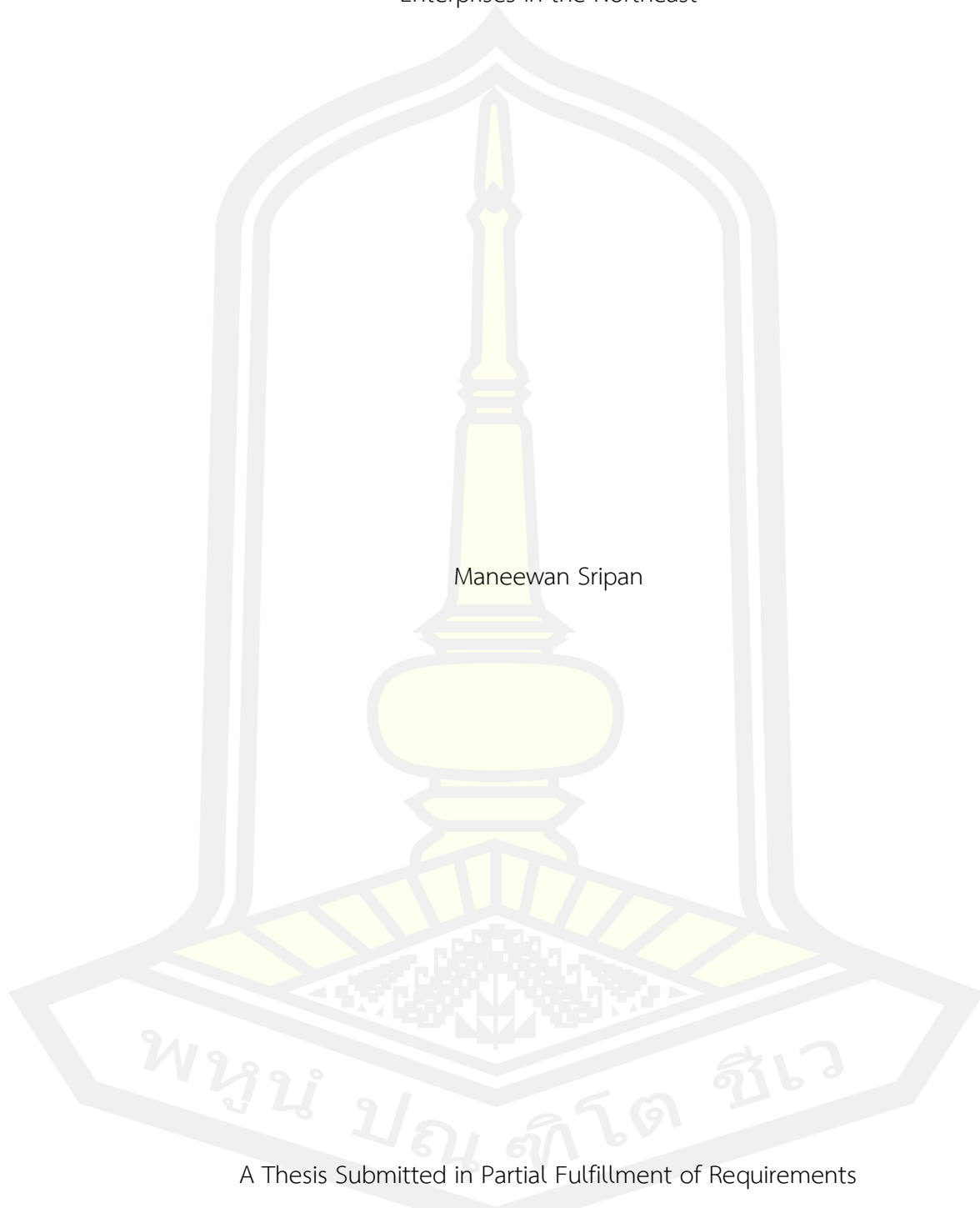

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจและนวัตกรรมดิจิทัล
ธันวาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Competency of Accountants Influencing the Quality of Financial Reports of
Enterprises in the Northeast

Maneewan Sripan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Doctor of Philosophy (Business Administration and Digital Innovation)

December 2021

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางมณีวรรณ ศรีปาน
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
บริหารธุรกิจและนวัตกรรมดิจิทัล ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. ชีระวัฒน์ เจริญราษฎร์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. กิตติพล วิแสง)

..... กรรมการ

(ดร. พีรวัฒน์ ไชยล้อม)

..... กรรมการ

(ดร. พงศธร ตันตระกูลบัณฑิตย์)

..... กรรมการ

(ดร. ดวงรัตน์ ธารดำรงค์)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจและนวัตกรรมดิจิทัล ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(ดร. ชลธิชา ธรรมวิญญู)

คณบดีคณะการบัญชีและการจัดการ

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

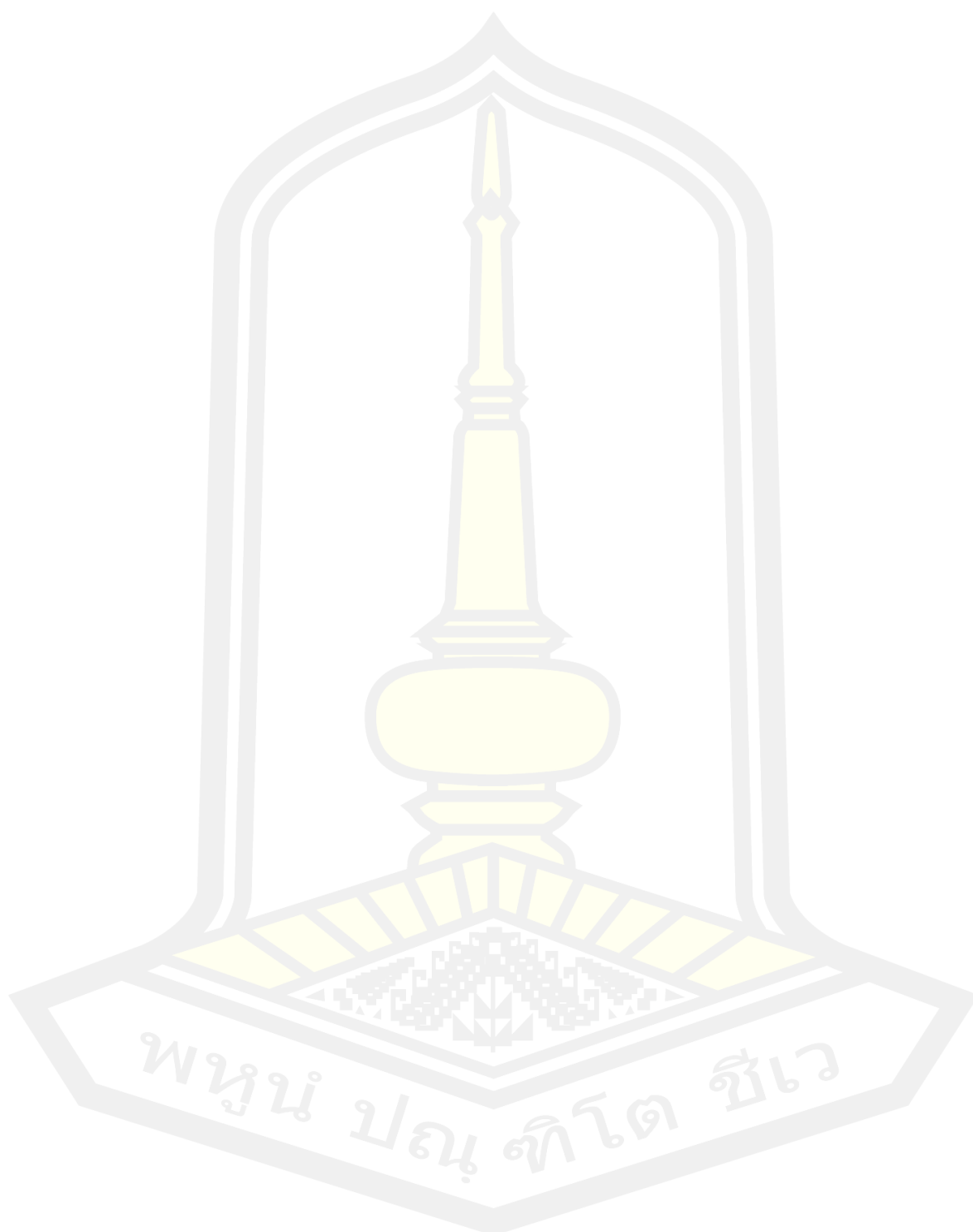
ชื่อเรื่อง	สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
ผู้วิจัย	มณีวรรณ ศรีปาน		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ. ดร. กิตติพล วิแสง		
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	สาขาวิชา	บริหารธุรกิจและนวัตกรรมดิจิทัล
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2564

บทคัดย่อ

การรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพส่งผลดีต่อการดำเนินธุรกิจและการตัดสินใจทางธุรกิจ เนื่องจากการรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพช่วยให้องค์กรที่มุ่งเน้นความสำเร็จทางธุรกิจเกิดความมั่นใจในประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจขององค์กร

งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีกับคุณภาพของรายงานทางการเงินขององค์กรทางธุรกิจสองประเภท ประกอบด้วย บริษัทจำกัด และห้างหุ้นส่วนจำกัด เพื่อนำผลการศึกษามาปรับปรุงการรายงานทางการเงินให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ข้อมูลในงานวิจัยนี้รวบรวมจากผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชีและการเงินจำนวนทั้งสิ้น 381 คน เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยสมรรถนะและการรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพมีเท่ากับ 4.31 และ 4.37 ตามลำดับ ผลการสำรวจชี้จุดแข็งและจุดอ่อนในด้านความสามารถและคุณภาพของการรายงานทางการเงินทั้งหมด ดังนี้ ปัจจัยที่จะส่งผลให้การรายงานมีคุณภาพสูงขึ้นเกี่ยวข้องกับความรู้ทางวิชาชีพ (เช่น เศรษฐศาสตร์ ภาษีอากร และกฎหมายและข้อบังคับทางธุรกิจ) จริยธรรมทางวิชาชีพ (เช่น การจัดการการเงินและการเงิน) ทักษะการปฏิบัติงาน (เช่น ทักษะการรายงานทางการเงิน) ทักษะการจัดการองค์กร (เช่น เช่นสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและองค์กร) ทักษะการปรับตัวสำหรับยุคดิจิทัล (เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ) นอกจากนี้ ผลการวิจัยนี้ยังพบว่า คุณภาพของรายงานทางการเงินยังเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ (เช่น วัตถุประสงค์ ขั้นตอนและวิธีการ) ความน่าเชื่อถือ (เช่น การรับรองและการตรวจสอบ) และการตรวจสอบได้ (เช่น การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน) งานวิจัยนี้ยังสามารถตอบคำถามในประเด็นที่ถูกมองข้ามในเชิงทฤษฎีและนำเสนอกรอบแนวคิดบางประการที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ : สมรรถนะนักบัญชี, คุณภาพรายงานทางการเงิน, ผลกระทบต่อธุรกิจ

TITLE	Competency of Accountants Influencing the Quality of Financial Reports of Enterprises in the Northeast		
AUTHOR	Maneewan Sripan		
ADVISORS	Assistant Professor Kittipol Wisaeng , Ph.D.		
DEGREE	Doctor of Philosophy	MAJOR	Business Administration and Digital Innovation
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2021

ABSTRACT

Quality financial reporting positively benefits business performance and economic decisions. It is essential for growth-oriented enterprises to ensure the quality of financial reporting to enhance performance.

This study empirically examined accounting professionals' opinions on their competencies and quality financial reporting of two types of enterprise, namely company limited and partnership limited to propose business implications of quality financial reporting enhancement. The data were collected from 381 accounting and financial professionals. The instruments for data elicitation were a self-administered survey and in-depth interviews. The results revealed that the overall mean scores of competencies and quality financial reporting were 4.31 and 4.37 respectively. Findings indicate strengths in all competencies and quality of financial reporting. Implications for higher quality reporting involve suggestions for professional knowledge (such as economics, taxation, and business laws and regulations), professional ethics (such as finance and financial management), operational skills (such as financial reporting skills), organizational management skills (such as business and organizational environment), adaptive skill for the digital age (such as information technology). Also, suggestions for financial report quality involve in these issues: relevance to decision-making (such as objectives, procedures and methods), credibility (such as assurance and audit) and verifiability (such as governance, risk

management and internal control). The findings contribute what has been theoretically ignored and may be part of the revised conceptual framework for future inquiry.

Keyword : Accountant competencies, quality of financial reporting, impacts on business

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลทั้งหลาย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่ให้ความอนุเคราะห์ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติพล วิแสง อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานหลักสูตร ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาการบริหารธุรกิจและนวัตกรรมดิจิทัล ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา ในด้านต่างๆ ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำ ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ และดูแลช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดี ตลอดการศึกษาระดับดุสิตครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อีระเดช จิราธนทัต รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต ที่กรุณาให้คำแนะนำงานดุสิตนิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จเรียบร้อยไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความกรุณาในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนทุกท่านที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการทำดุสิตนิพนธ์ครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์จากดุสิตนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ซึ่งผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติต่อไป

มณีวรรณ ศรีปาน

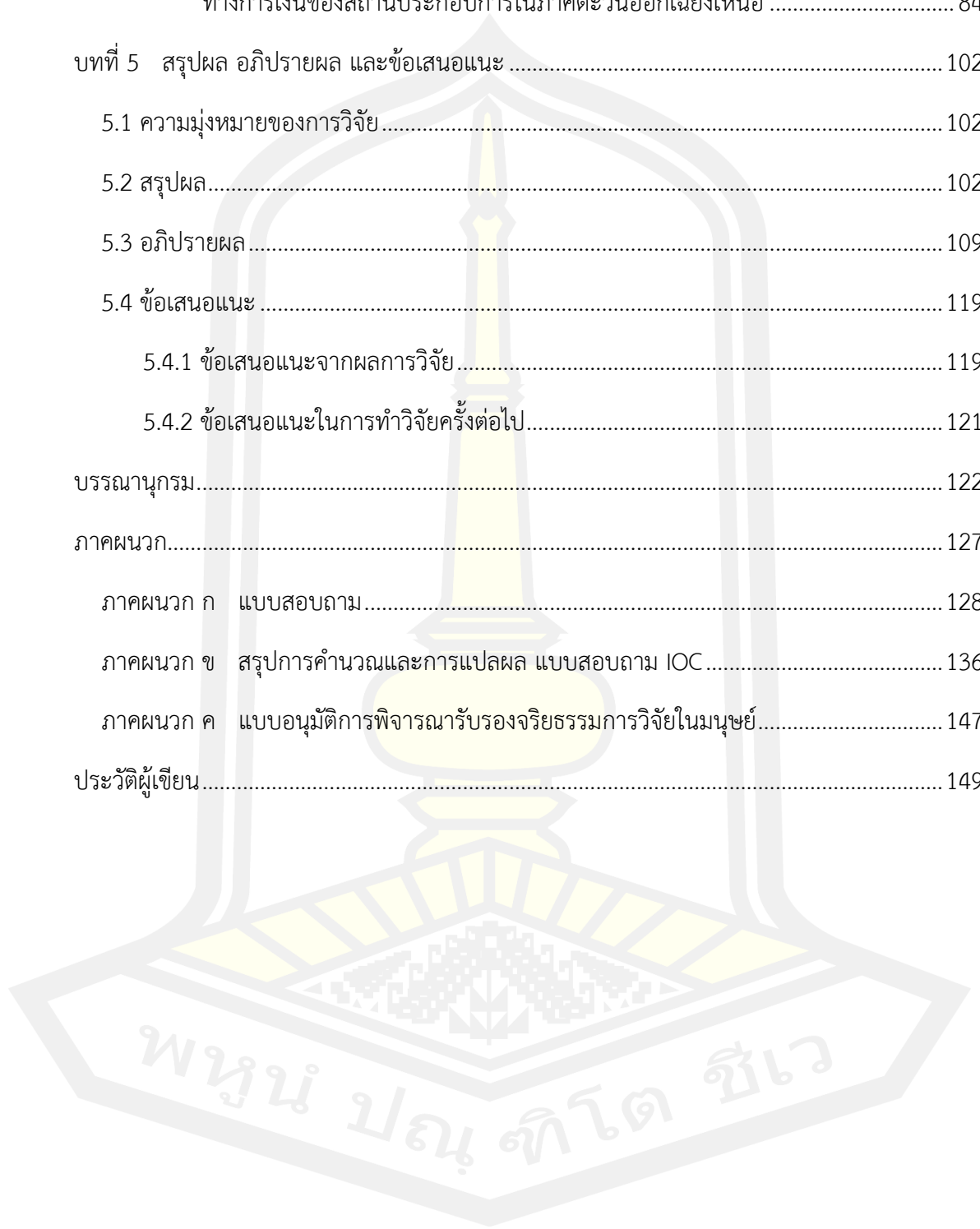
พหุบัณฑิตวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฌ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ภูมิหลัง.....	1
1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
1.3 ความสำคัญของการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 สมมติฐานของการวิจัย.....	6
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ.....	11
2.1.1 ความเป็นมาของสถานประกอบการ.....	11
2.1.2 การแบ่งประเภทของธุรกิจ.....	13
2.1.3 รูปแบบขององค์กรทางธุรกิจ.....	14
2.2 สมรรถนะนักบัญชี.....	16
2.2.1 ความหมายของสมรรถนะนักบัญชี.....	16

2.2.2 ความสำคัญของสมรรถนะนักบัญชี	17
2.2.3 องค์ประกอบของสมรรถนะนักบัญชี	19
2.3 คุณภาพรายงานทางการเงิน	28
2.3.1 ความหมายของคุณภาพรายงานทางการเงิน	28
2.3.2 ความสำคัญของคุณภาพรายงานทางการเงิน	29
2.3.3 องค์ประกอบของรายงานทางการเงิน	36
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
2.4.1 งานวิจัยในประเทศ	44
2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	55
3.4 การจัดการทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	60
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4.1 สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4.3.1 ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	64
4.3.2 ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	67
4.3.3 ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	77

4.3.4 ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์หัตถ์ศิลปของสมรณะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงาน ทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	84
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	102
5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย	102
5.2 สรุปผล	102
5.3 อภิปรายผล	109
5.4 ข้อเสนอแนะ	119
5.4.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	119
5.4.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	121
บรรณานุกรม	122
ภาคผนวก	127
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	128
ภาคผนวก ข สรุปการคำนวณและการแปลผล แบบสอบถาม IOC	136
ภาคผนวก ค แบบอนุวัติการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	147
ประวัติผู้เขียน	149

สารบัญตาราง

หน้า

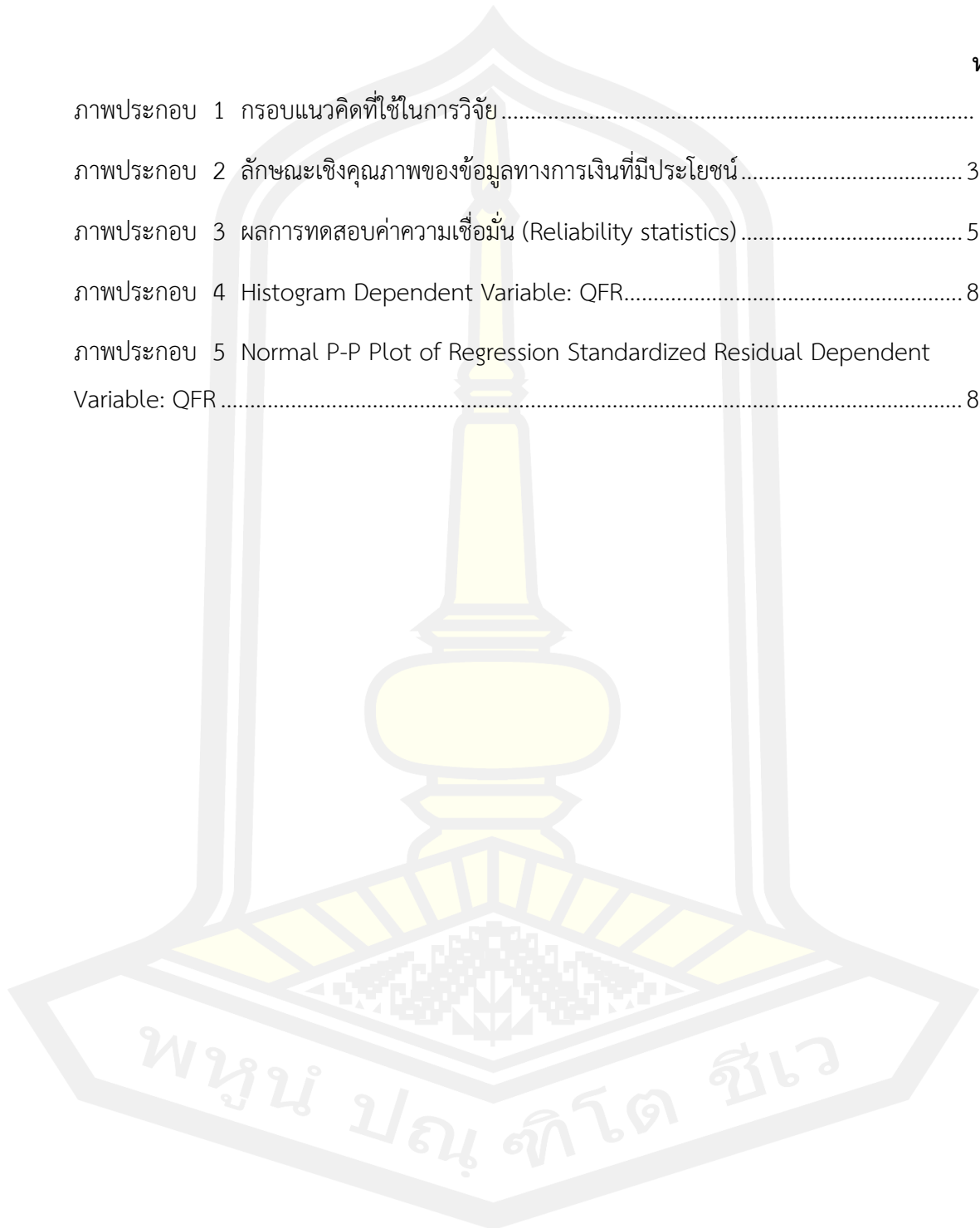
ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะนักบัญชีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	24
ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	40
ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของสถานประกอบการที่จดทะเบียนนิติบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	54
ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายด้าน	68
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมและรายข้อ	68
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมและรายข้อ	70
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ	71
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทักษะส่วนบุคคล โดยรวมและรายข้อ	72
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร โดยรวมและรายข้อ	73
ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร โดยรวมและรายข้อ	74
ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทักษะการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล โดยรวมและรายข้อ	75
ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายข้อ	77

ตาราง 14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ โดยรวมและรายข้อ .	78
ตาราง 15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม โดยรวมและรายข้อ .	79
ตาราง 16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ โดยรวมและรายข้อ	80
ตาราง 17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ โดยรวมและรายข้อ	81
ตาราง 18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความทันเวลา โดยรวมและรายข้อ	82
ตาราง 19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความสามารถเข้าใจได้ โดยรวมและรายข้อ	82
ตาราง 20	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกันเองของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	86
ตาราง 21	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระของสมรรถนะนักบัญชีกับตัวแปรตามของคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	87
ตาราง 22	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน Model-1	88
ตาราง 23	ความแปรปรวนจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise: Model-1	88
ตาราง 24	ค่าสถิติของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Model-1.....	89
ตาราง 25	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน Model-2	90
ตาราง 26	ความแปรปรวนจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise: Model-2	90
ตาราง 27	ค่าสถิติของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Model-2.....	91

ตาราง 28 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน Model-3	91
ตาราง 29 ความแปรปรวนจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise: Model-3	92
ตาราง 30 ค่าสถิติของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Model-3.....	92
ตาราง 31 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน Model-4	93
ตาราง 32 ความแปรปรวนจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise: Model-4	94
ตาราง 33 ค่าสถิติของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Model-4.....	94
ตาราง 34 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน Model-5	95
ตาราง 35 ความแปรปรวนจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise: Model-5	95
ตาราง 36 ค่าสถิติของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Model-5	96
ตาราง 37 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน Model-6	97
ตาราง 38 ความแปรปรวนจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise: Model-6	97
ตาราง 39 ค่าสถิติของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Model-6.....	98

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ภาพประกอบ 2 ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์.....	33
ภาพประกอบ 3 ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability statistics).....	58
ภาพประกอบ 4 Histogram Dependent Variable: QFR.....	85
ภาพประกอบ 5 Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual Dependent Variable: QFR.....	85

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง

ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมอาเซียน เมื่อปี พ.ศ. 2558 ซึ่งในกลุ่มประเทศอาเซียนได้มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคโดยการจัดทำ “เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA)” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ได้มีการขยายความร่วมมือไปสู่การเปิดเสรีการค้าบริการ โดยการจัดทำความตกลงด้านการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Service: AFAS) เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเป็นผู้ให้บริการในภูมิภาคและให้มีการเปิดตลาดการค้าบริการที่ลึกและกว้างภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) และยังสามารถจัดทำความตกลงเขตลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Area: AIA) เพื่อเปิดเสรีลงทุนในธุรกิจที่ไม่ใช่ภาคบริการ 5 ภาค คือ การผลิต ประมง ป่าไม้ เหมืองแร่ และธุรกิจบริการเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ 5 ภาค ส่งผลให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และการค้าของโลกไร้พรมแดน (Globalization) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้วิชาชีพบัญชีเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการมีส่วนร่วมช่วยให้องค์กรธุรกิจทั้งภาครัฐและเอกชนสามารถแข่งขันกับคู่แข่งในสถานะเศรษฐกิจที่ขยายตัวและแข่งขันสูงขึ้นในสถานะการค้าของโลกไร้พรมแดนได้ (ณัฐภัทร หงส์พงษ์, 2560) โดยผู้ทำบัญชีเป็นผู้มีหน้าในการทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่สภาวิชาชีพกำหนดไว้ จึงถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพบัญชีที่เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะผลักดันธุรกิจให้มีรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพส่งผลให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ (ณัฐจรรย์มณ ศรีสุขและกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินิทธิ์, 2560)

รายงานทางการเงินเป็นข้อมูลทางการเงินของกิจการที่ใช้สื่อสารกับบุคคลภายนอกได้ทราบถึงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานขององค์กร ได้แก่ งบการเงิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการรายงานการเงิน ตามศัพท์บัญญัติของสภาวิชาชีพบัญชี งบการเงินประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด หมายเหตุประกอบงบการเงิน งบประกอบอื่นและคำอธิบายที่ช่วยให้งบการเงินสมบูรณ์ขึ้น รายงานทางการเงินเป็นสื่อกลางในการสะท้อนภาพการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของกิจการให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอก การจัดทำและการนำเสนอรายงานทางการเงินต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้และทันต่อเวลา รวมทั้งต้องปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เพื่อให้

ผู้ใช้งบการเงินเกิดความมั่นใจว่าจะได้รับเป็นข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ โปร่งใส และเป็นสากล ผู้ใช้งบการเงิน ควรนำข้อมูลที่ได้จากงบการเงินไปใช้ในวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงฐานะทางการเงินหรือผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เช่น สภาพคล่อง ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ ความสามารถในการทำกำไร ความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ เป็นต้น เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ (นุชรี พิเชษฐกุล, 2555) และ นอกจากนี้ กรอบแนวคิดสำหรับรายงานทางการเงิน ได้กำหนดให้งบการเงินแสดงถึงผลการบริหารงานของฝ่ายบริหาร โดยงบการเงินต้องให้ข้อมูลตามองค์ประกอบดังต่อไปนี้

สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งงบแสดงฐานะทางการเงินจะสะท้อนในส่วนของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น ในขณะที่งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสะท้อนผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย รายได้ ค่าใช้จ่าย กำไรจากการดำเนินงาน ในขณะที่งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงินสะท้อนผลการลงทุนโดยเงินทุนที่ได้รับจากผู้เป็นเจ้าของและการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้เป็นเจ้าของในฐานะที่เป็นเจ้าของ นอกจากนี้ รวมถึงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของผู้ถือหุ้นระหว่างปี สำหรับงบกระแสเงินสด อธิบายถึงแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของรายการเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงินอธิบายข้อมูลอื่นที่มีสาระสำคัญและเป็นประโยชน์อันช่วยผู้ใช้งบการเงินในการคาดการณ์เกี่ยวกับจังหวะเวลาและความแน่นอนที่กิจการจะก่อให้เกิดกระแสเงินสดในอนาคตของกิจการ (สภาวิชาชีพบัญชี, 2558) ดังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำรายงานทางการเงินคือผู้ทำบัญชีที่มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพบัญชีที่เชี่ยวชาญ

ผู้ทำบัญชีจึงเป็นส่วนสำคัญในการจัดทำรายงานทางการเงินของธุรกิจ เพื่อนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน น่าเชื่อถือ และสามารถพิสูจน์ได้ให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย อาทิเช่น เจ้าของคนเดียวคนกิจการ ผู้ถือหุ้น ผู้บริหาร ลูกค้า ตลอดจนเจ้าหน้าที่ ผู้ให้เงินกู้ยืม เป็นต้น โดยได้รับทราบถึงผลการดำเนินงานของกิจการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนควบคุม และพัฒนาธุรกิจให้มีความเติบโตอย่างยั่งยืน ตลอดจนการพัฒนาธุรกิจให้เกิดประสิทธิผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กิจการกำหนดไว้ (ณัฐภัทร หงส์พงษ์, 2560) ดังนั้น ผู้ทำบัญชีจึงควรมีสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีครบทุกด้านและใช้ทักษะทางวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม จึงจะส่งผลให้รายงานทางการเงินมีคุณภาพ

สมรรถนะของนักบัญชีควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ด้านทักษะส่วนบุคคล ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร (สำราญ บุญเจริญ และคณะ, 2559) ในสภาวะของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งนำพาโลกของเราเข้าสู่ “ยุคดิจิทัล” และพลิกโฉมหลายสิ่งในธุรกิจไปอย่างสิ้นเชิง ซึ่งนักบัญชีทุกท่านเป็นคนที่อยู่ท่ามกลางกระแสโลกที่ต้องปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัลนี้ด้วย (ธรรมนิติ, 2560) จึงควรพิจารณาอีกหนึ่งด้านที่นักบัญชีควรให้ความสำคัญ คือ ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล ดังนั้น สมรรถนะ

ของนักบัญชีจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำรายงานและนำเสนอข้อมูลทางบัญชีที่มีคุณภาพเพียงพอต่อผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างน่าเชื่อถือ

จากความสำคัญและข้อมูลจากการศึกษารายงานการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ว่า สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินหรือไม่อย่างไร ผลลัพธ์ที่ได้จะนำมาปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะนักบัญชี เพื่อส่งผลให้รายงานทางการเงินมีคุณภาพตามมาตรฐานรายงานทางการเงินต่อไป

1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2.2 เพื่อศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2.3 เพื่อศึกษาอิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3 ความสำคัญของการวิจัย

1.3.1 เพื่อให้สถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มีแนวทางการกำหนดสมรรถนะของนักบัญชีสำหรับการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี

1.3.2 เพื่อให้สถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มีแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำรายงานทางการเงินให้มีคุณภาพ

1.3.3 เพื่อให้ให้นักบัญชีได้มีแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีให้มีศักยภาพมากขึ้น

1.3.4 เพื่อให้สถานศึกษาที่สังกัดภาครัฐ และภาคเอกชน ได้มีแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรบัญชีในการผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

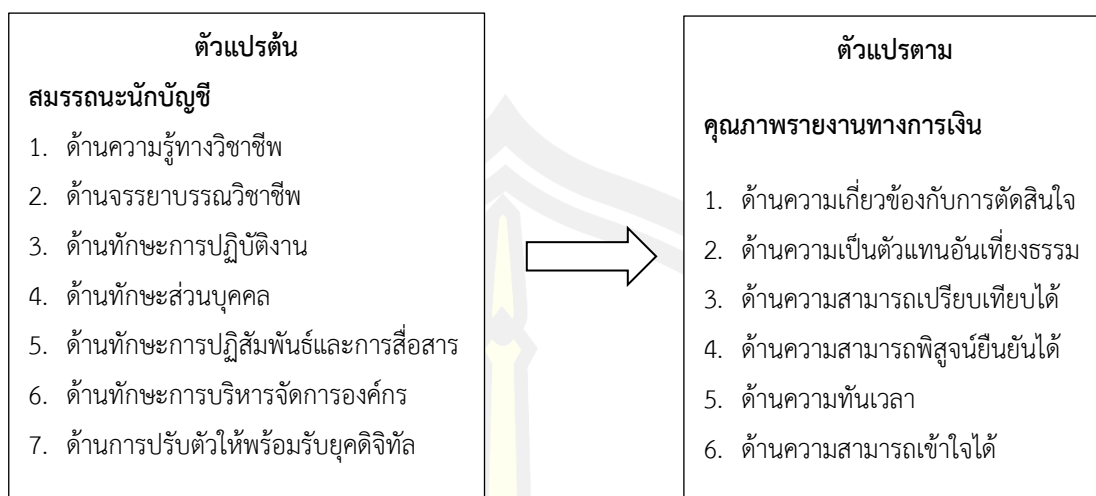
การศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ และคุณภาพรายงานทางการเงินแล้วนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.4.1 สมรรถนะของนักบัญชี (Competency of Accountants) มี 7 องค์ประกอบ โดยประยุกต์จากมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่องเนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชีแนวคิดของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2557) และแนวคิดงานวิจัยของพิรุชญาณ์ คาเนโกะ (2560) และชุมพล รอดแจ่มและรุ่งระวี มั่งสิงห์ (2560) ได้แก่

- 1.4.1.1 ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (Professional knowledge)
- 1.4.1.2 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (Professional ethics)
- 1.4.1.3 ด้านทักษะการปฏิบัติงาน (Operational skills)
- 1.4.1.4 ด้านทักษะส่วนบุคคล (Personal skills)
- 1.4.1.5 ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (Interaction and communication skills)
- 1.4.1.6 ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร (Organizational management skills)
- 1.4.1.7 ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (Adaptive skills for the digital age)

1.4.2 คุณภาพรายงานทางการเงิน มี 6 องค์ประกอบ โดยประยุกต์จากกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2558) ได้แก่

- 1.4.2.1 ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)
- 1.4.2.2 ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful representation)
- 1.4.2.3 ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ (Comparably)
- 1.4.2.4 ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (Verifiability)
- 1.4.2.5 ด้านความทันเวลา (Timeliness)
- 1.4.2.6 ด้านความสามารถเข้าใจได้ (Understandability)

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าฝ่ายการเงินและการบัญชีทำงานในสถานประกอบการที่จดทะเบียนนิติบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวม 67,907 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2563)

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าฝ่ายการเงินและการบัญชีทำงานในสถานประกอบการที่จดทะเบียนนิติบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 20 จังหวัด รวมจำนวน 381 คน

1.5.2 พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานประกอบการที่จดทะเบียนนิติบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 จังหวัด

1.5.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 1 ธันวาคม 2563-31 พฤษภาคม 2564

1.5.4 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.5.4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) คือ สมรรถนะนักบัญชี

1.5.4.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือ คุณภาพรายงานทางการเงิน

1.6 สมมติฐานของการวิจัย

1.6.1 สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.6.2 สมรรถนะนักบัญชี ด้านความรู้ทางวิชาชีพที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.6.3 สมรรถนะนักบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.6.4 สมรรถนะนักบัญชี ด้านทักษะการปฏิบัติงานที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.6.5 สมรรถนะนักบัญชี ด้านทักษะส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.6.6 สมรรถนะนักบัญชี ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.6.7 สมรรถนะนักบัญชี ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.6.8 สมรรถนะนักบัญชี ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัลที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 สมรรถนะนักบัญชี (Competency of accountants) หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ความสามารถ จรรยาบรรณ ทักษะ และการปรับตัวของนักบัญชี ซึ่งศึกษา จำนวน 7 ด้าน ได้แก่

1.7.1.1 ด้านความรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง ความรู้ทางวิชาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับวิชาการ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการบัญชีการเงินและวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น บัญชีการเงินและรายงานทางการเงิน บัญชีบริหารและการควบคุม การภาษีอากร และธุรกิจและกฎหมายธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ เช่น เศรษฐศาสตร์ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ การบริหารองค์กร และจริยธรรมทางธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และการควบคุม ความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ การบูรณาการความรู้ในสาขาวิชากับความรู้ในศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง การประยุกต์ความรู้

จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ และการติดตามความเปลี่ยนแปลงวิชาการทั้งศาสตร์ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องของนักบัญชี

1.7.1.2 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ความประพฤติของนักบัญชีที่ต้องมีเอกลักษณ์ทางวิชาชีพ ได้แก่ ความเป็นกลางไม่มีความลำเอียงผลประโยชน์ทับซ้อนหรือได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทางการปฏิบัติงาน กฎหมาย ข้อบังคับและเทคนิคด้านต่างๆ การรักษาความลับและเก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานวิชาชีพไว้เป็นความลับโดยไม่เปิดเผยข้อมูลให้แก่บุคคลอื่น และการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของนักบัญชี

1.7.1.3 ด้านทักษะการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถในการทำงานที่มีความคล่องแคล่ว แม่นยำจนกลายเป็นความชำนาญเฉพาะด้านที่มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับ ได้แก่ ความสามารถจัดการและเข้าใจข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ความสามารถนำหลักการทางบัญชีและประสบการณ์มาวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ความชำนาญในการคำนวณตัวเลข ความสามารถวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง และความสามารถนำเสนอรายงานทางการเงินของนักบัญชี

1.7.1.4 ด้านทักษะส่วนบุคคล หมายถึง การรู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะและตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบและรอบคอบ มีค่านิยมในการจัดการวิชาชีพได้อย่างมีคุณค่า ได้แก่ การบริหารจัดการตนเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแรงงานให้เสร็จภายในกำหนดเวลา ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ความสามารถในการปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ และความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพของนักบัญชี

1.7.1.5 ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร หมายถึง การสื่อสารกันระหว่างบุคคลเพื่อให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือ ได้แก่ การทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือการทำงานเป็นทีม การปรึกษาหารือกันในกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง การปฏิสัมพันธ์กับผู้มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน การเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ การปรับตัวในการทำงานตามวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการนำเสนอ การรายงาน และการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระผ่านการเขียน วาจาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ความสามารถในการฟังและอ่านทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพของนักบัญชี

1.7.1.6 ด้านทักษะการบริหารจัดการ หมายถึง การนำความรู้ด้านการบริหารจัดการมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ ความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการด้านโครงการ บุคลากรและทรัพยากร การมอบหมาย

ภาระหน้าที่ การจูงใจ และพัฒนาบุคลากร การพิจารณาและการตัดสินใจ และการมีภาวะผู้นำของนักบัญชี

1.7.1.7 ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล หมายถึง การก้าวทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงโดยสามารถเข้าถึงข้อมูลได้จากทุกที่ทุกเวลาโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลายผ่านระบบเครือข่ายบนกันเมฆ (Cloud Computing) การใช้โปรแกรมและแอปพลิเคชันด้านบัญชีใหม่ ๆ การติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ โดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ การติดตามข่าวสารใหม่ ๆ ในโลกการเงิน

1.7.2 คุณภาพรายงานทางการเงิน (Quality of financial reports) หมายถึง รายงานทางการเงินที่มีข้อมูลในลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน และลักษณะเชิงคุณภาพเสริม โดยนำเสนอในรูปของงบการเงินที่ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

1.7.2.1 ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ หมายถึง รายงานทางการเงินที่มีข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับการตัดสินใจสามารถทำให้การตัดสินใจแตกต่างกัน แม้ว่าผู้ใช้บางรายเลือกที่จะไม่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลหรือได้รับทราบข้อมูลแล้วจากแหล่งอื่นแล้ว ข้อมูลทางการเงินสามารถใช้เป็นข้อมูลนำเข้าสู่กระบวนการที่ผู้ใช้ใช้ในการพยากรณ์ผลลัพธ์ในอนาคต ข้อมูลทางการเงินให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการประเมินในอดีต คุณค่าทางการพยากรณ์และคุณค่าทางกายภาพของข้อมูลทางการเงินมีความสัมพันธ์กัน เช่น ข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบัน ซึ่งสามารถใช้เป็นเกณฑ์สำหรับพยากรณ์รายได้ในปีต่อ ๆ ไป และยังสามารถเปรียบเทียบกับข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบันจากการพยากรณ์ที่จัดทำตั้งแต่ปีก่อน ๆ ได้ด้วย ผลของการเปรียบเทียบดังกล่าวสามารถช่วยผู้ใช้แก้ไขและปรับปรุงกระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้ในการพยากรณ์ในอดีต และข้อมูลมีสาระสำคัญหากการละเว้นการแสดงผลหรือการแสดงผลผิดพลาดมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ที่ตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานกิจการใดกิจการหนึ่ง

1.7.2.2 ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม หมายถึง รายงานทางการเงินที่เป็นตัวแทนปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจในรูปของข้อความและตัวเลข ข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ต้องไม่เป็นเพียงตัวแทนปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ มีภาพที่ครบถ้วนของข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้ เพื่อให้เข้าใจปรากฏการณ์ที่ภาพนั้นแสดงรวมถึงการให้ความหมายและคำอธิบายที่จำเป็นทั้งหมด เช่นภาพที่ครบถ้วนของกลุ่มสินทรัพย์อย่างน้อยที่สุด ควรรวมการให้ความหมายของลักษณะของสินทรัพย์ในกลุ่มภาพที่เป็นตัวเลขของสินทรัพย์ทั้งหมดในกลุ่มและการให้ความหมายของภาพที่เป็นตัวเลขของสินทรัพย์เป็นตัวแทน การนำเสนอข้อมูลทางการเงินมีความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียง ไม่มีการให้ความสำคัญ ไม่มีการเน้นหรือไม่มีการยกเลิกการเน้นหรือไม่ถูกตกแต่งในลักษณะอื่น มีข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้องหรือสามารถประมาณการราคาหรือมูลค่าที่ไม่สามารถสังเกตได้ และมีข้อมูลทางการเงินมีความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

1.7.2.3 ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ หมายถึง รายงานทางการเงินที่มีข้อมูลเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานสามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกันเกี่ยวกับกิจการอื่นและสามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกันเกี่ยวกับกิจการเดียวกันนั้นสำหรับรอบระยะเวลาอื่นหรือ ณ วันที่อื่น ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบได้เป็นลักษณะเชิงคุณภาพที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถระบุและเข้าใจความเหมือนหรือความแตกต่างของรายการต่าง ๆ ใช้วิธีเดียวกันกับรายการเดียวกันไม่ว่าจากรอบระยะเวลาสุ่อรอบระยะเวลาภายในกิจการที่เสนอรายงานแห่งหนึ่งหรือในรอบระยะเวลาใดรอบระยะเวลาหนึ่งระหว่างกิจการหลายแห่ง ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบได้ สิ่งที่เหมือนกันต้องดูเหมือนกันและสิ่งที่แตกต่างกันต้องดูแตกต่างกัน และมีความสามารถเปรียบเทียบได้ในระดับหนึ่งกับความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกันของกิจการที่เสนอรายงานอีกแห่งหนึ่ง

1.7.2.4 ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ หมายถึง รายงานทางการเงินที่มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้สังเกตการณ์รายต่าง ๆ ที่มีความรอบรู้และมีความเป็นอิสระสามารถได้ข้อสรุปตรงกันแต่ไม่จำเป็นต้องเป็นข้อตกลงอย่างสมบูรณ์ว่าภาพนั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม สามารถพิสูจน์ยืนยันได้ อาจเป็นทางตรงหรือทางอ้อม เช่น การนับเงินสด การพิสูจน์มูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือด้วยการตรวจสอบปัจจัยนำเข้า และคำนวณสินค้าคงเหลือปลายงวดอีกครั้งด้วยข้อสมมติฐาน การหมุนเวียนต้นทุนวิธีเดียวกัน และสามารถพิสูจน์คำอธิบายและข้อมูลทางการเงินที่มองไปในอนาคต บางอย่างอาจเป็นไปได้จนกว่าอนาคตจะมาถึง ซึ่งบางครั้งอาจพิสูจน์ไม่ได้เลย จำเป็นต้องเปิดเผยข้อสมมติที่ในการจัดทำข้อมูลนั้น วิธีรวบรวมข้อมูลและปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนข้อมูลนั้น

1.7.2.5 ด้านความทันเวลา หมายถึง รายงานทางการเงินที่มีข้อมูลพร้อมให้ผู้ตัดสินใจทันเวลาที่ข้อมูลสามารถมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ข้อมูลบางอย่างอาจยังถือว่าทันเวลาแม้จะมีระยะเวลาหนหลังสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เพื่อใช้ในการประเมินแนวโน้มต่าง ๆ

1.7.2.6 ด้านความสามารถเข้าใจได้ หมายถึง รายงานทางการเงินที่มีการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ มีข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์บางอย่างโดยลักษณะของปรากฏการณ์นั้นมีความซับซ้อนและไม่สามารถทำให้เข้าใจต่อความเข้าใจ เกิดความเข้าใจผิด และการรายงานทางการเงินจัดทำเพื่อผู้ใช้ที่มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางธุรกิจและกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจหรืออาจจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากที่ปรึกษาเพื่อทำความเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจที่ซับซ้อน

1.7.3 สถานประกอบการ (Enterprises) หมายถึง สถานประกอบการธุรกิจที่มีการกำหนดขอบเขตที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน มีการดำเนินธุรกิจโดยเจ้าของที่เป็นนิติบุคคล สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่

1.7.3.1 ห้างหุ้นส่วนจำกัด (Partnership Limited) หมายถึง ผู้ร่วมธุรกิจตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีสิทธิในการตัดสินใจ ผลจากกำไร และการขาดทุนเท่าๆ กันซึ่งห้างหุ้นส่วนสามัญจะต่างกับห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลตรงที่ไม่ได้จดทะเบียน ทำให้มีสถานะเป็นคณะบุคคลนั่นเอง

1.7.3.2 บริษัทจำกัด (Company Limited) หมายถึง ธุรกิจที่มีผู้ร่วมดำเนินงานตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ถือหุ้นในจำนวนเท่าๆ กัน ซึ่งเรียกว่า “ผู้ถือหุ้น” ซึ่งรับผิดชอบหนี้สินร่วมกันไม่เกินจำนวนเงินที่ลงทุน บริษัทจำกัดต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ธุรกิจประเภทนี้เหมาะกับกิจการที่มีรายได้หรือมูลค่าสูง มีความเป็นสากลเพราะมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริษัทขึ้นมาบริหารและตัดสินใจการดำเนินงานต่าง ๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทางวิชาการ แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา โดยเรียงลำดับ ดังนี้

- 2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ
- 2.2 สมรรถนะนักบัญชี
- 2.3 คุณภาพรายงานทางการเงิน
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ

2.1.1 ความเป็นมาของสถานประกอบการ

การดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสมัยโบราณ มีความแตกต่างกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบัน เนื่องจากจำนวนประชากรของมนุษย์ในสมัยโบราณมีจำนวนน้อย แต่ละคนและแต่ละครอบครัวจะดำรงชีวิตอยู่ด้วยตนเองตามลำพัง โดยสร้างที่พักอาศัย ทำเครื่องนุ่งห่ม เพาะปลูกพืช และล่าสัตว์เพื่อเลี้ยงชีพของตนเองตามความสามารถของแต่ละคน เมื่อสังคมของมนุษย์ขยายขึ้น และความถนัดของมนุษย์มีไม่เหมือนกัน บางคนถนัดในการล่าสัตว์ บางคนถนัดในการเพาะปลูก บางคนถนัดในการทำเครื่องนุ่งห่ม จึงเกิดระบบการแลกเปลี่ยน โดยการใช้ของแลกเปลี่ยน (Barter System) กันขึ้น เช่น นำข้าวแลกเนื้อสัตว์นำไข่แลกเสื้อผ้า เป็นต้น แต่การนำของแลกเปลี่ยนก็มีความยุ่งยากเกิดขึ้น เพราะสิ่งของบางอย่างแบ่งแยกได้ยาก เช่น ข้าว 3 ถังแลกวัวได้ 1 ตัว แต่ถ้าคนที่มีข้าว 1 ถังต้องการแลกกับวัว 1 ตัวไม่ได้ ต้องมีการแบ่งแยกวัวซึ่งทำได้ยาก หรือบางครั้งความต้องการของคนที่นำมาแลกเปลี่ยนกันไม่ตรงกัน เช่น คนที่มีไข่ต้องการแลกกับเสื้อผ้า แต่คนที่มีเสื้อผ้าต้องการข้าว เป็นต้น ดังนั้นระบบการแลกเปลี่ยนของต่อของจึงเปลี่ยนไป โดยใช้สื่อกลางในการแลกเปลี่ยน สิ่งของแต่ละคนนำมาใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนขึ้นอยู่กับความพอใจของคนในแต่ละคนนั้น เช่น เปลือกหอย และทองคำ เป็นต้น ซึ่งได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นจุดเริ่มต้นของธุรกิจนั่นเอง

การประกอบธุรกิจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจประเภทใดก็ตาม สิ่งที่อยู่ประกอบธุรกิจต้องการ คือ กำไร แต่นอกเหนือจากกำไรแล้ว ยังมีสิ่งอื่นอีกที่ธุรกิจจะต้องคำนึงถึงเช่น ความ

รับผิดชอบต่อผู้บริโภค ความรับผิดชอบต่อสังคมรับผิดชอบต่อลูกค้า พนักงาน เป็นต้น ดังนั้น ธุรกิจจึงมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญมีดังนี้

2.1.1.1 เพื่อความมั่นคงของกิจการ เมื่อธุรกิจเริ่มดำเนินการขึ้น เจ้าของธุรกิจก็มีความประสงค์จะผลิตสินค้า หรือบริการเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคต่อไปอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีที่สิ้นสุด

2.1.1.2 เพื่อความเจริญเติบโตของธุรกิจ นอกจากความมั่นคงของกิจการแล้ว ธุรกิจยังต้องการที่จะเจริญเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ โดยการขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้น มีสาขาเพิ่มขึ้น มีพนักงานเพิ่มขึ้นเพื่อให้เกิดความมั่นคงทั้งทางการเงินและฐานะทางสังคม

2.1.1.3 เพื่อผลประโยชน์หรือกำไร สิ่งที่มุ่งใจให้เจ้าของธุรกิจดำเนินธุรกิจต่อไป คือกำไร ถ้าธุรกิจไม่มีกำไรกิจการนั้นก็ไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ การที่ธุรกิจจะมีกำไรได้นั้นคือ ต้องจำหน่ายสินค้าหรือได้รับค่าบริการในราคาสูงกว่าค่าใช้จ่าย หรือต้นทุนที่ได้เสียไปในการผลิตสินค้าหรือบริการนั้น

2.1.1.4 เพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม การดำเนินธุรกิจจะต้องคำนึงถึงจารีตประเพณีศีลธรรมอันดีงามของสังคมด้วย ธุรกิจจะต้องไม่ดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมายหรือขัดต่อประเพณี ศีลธรรมอันดีงามของสังคม ธุรกิจจะต้องคำนึงถึงผู้บริโภค คำนึงถึงสภาพแวดล้อมต้องช่วยพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของสังคมให้ดีขึ้น เช่น การไม่ปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำ ลำคลอง การไม่ผลิตสินค้าที่มีสารพิษตกค้าง การไม่ตัดไม้ทำลายป่า และการไม่ก่อให้เกิดมลพิษ เป็นต้น

จากวัตถุประสงค์ของธุรกิจดังกล่าว จัดว่าเป็นวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ของธุรกิจเอกชน แต่ยังมีกรประกอบธุรกิจบางประเภทที่ไม่ได้หวังผลกำไร (Social Prestige) ได้แก่ กิจการประเภทสาธารณูปโภค (Public Utilities) ต่างๆ เช่น การดำเนินกิจการของการไฟฟ้า การประปา การสื่อสารแห่งประเทศไทย เป็นต้น กิจการดังกล่าวดำเนินการโดยรัฐบาล ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนกินที่อยู่ดีมีความสะดวกสบาย

ประโยชน์ของธุรกิจสามารถจำแนกได้ ดังนี้

1) ธุรกิจผลิตสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ในสังคม เนื่องจากความต้องการของคนเราแตกต่างกัน และมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด โดยความต้องการของคนเราจะเพิ่มขึ้นตลอดเวลา เพื่อสร้างความพึงพอใจและความสะดวกสบายแก่ตนเอง ธุรกิจจึงมีหน้าที่ในการจัดหาสิ่งต่างๆ มาบริการสนองความต้องการดังกล่าว

2) ธุรกิจช่วยกระจายสินค้าจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค เมื่อธุรกิจประเภทผู้ผลิตสินค้า เช่น โรงงานอุตสาหกรรมผลิตสินค้าออกมาแล้ว การที่สินค้าจะกระจายไปสู่ผู้บริโภคได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยธุรกิจประเภทอื่นช่วยกระจายสินค้าไปสู่ผู้บริโภค เป็นต้นว่าธุรกิจการขนส่ง ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศพ่อค้าคนกลาง การประชาสัมพันธ์ การบริการด้านการเงินของธนาคาร และการสื่อสาร

3) ธุรกิจเป็นแหล่งตลาดแรงงาน ในการดำเนินการธุรกิจมีความจำเป็นต้องใช้แรงงาน เพื่อทำการผลิตสินค้าหรือบริการ ดังนั้นการดำเนินธุรกิจจึงทำให้คนมีงานทำ สามารถหารายได้เพื่อเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมดีขึ้น นอกจากนั้นการที่ธุรกิจกระจายไปอยู่ตามส่วนต่างๆ ของประเทศ ก็เป็นการกระจายรายได้และตลาดแรงงานไปสู่ท้องถิ่นอีกด้วย

4) ธุรกิจเป็นแหล่งเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐบาล เมื่อการดำเนินธุรกิจมีผลกำไร ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่เสียภาษีให้รัฐบาลตามที่กฎหมายกำหนด ทำรายได้ของรัฐเพิ่มขึ้นและรายได้ดังกล่าวรัฐบาลนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ การสร้างโรงพยาบาล สร้างถนน สร้างโรงเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการสร้างคุณภาพชีวิต ให้เกิดแก่ประชาชน

5) ธุรกิจช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ในการผลิตสินค้าและบริการของธุรกิจในระยะแรก ๆ ก็เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น จังหวัดและประเทศ แต่เมื่อธุรกิจขยาย ตัวเติบโตขึ้นสามารถผลิตสินค้าและบริการได้มาก จนเกิดความต้องการของคนในประเทศ จึงต้องส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ทำให้รายได้เข้าสู่ประเทศ เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้อีกทางหนึ่ง

2.1.2 การแบ่งประเภทของธุรกิจ

2.1.2.1 ธุรกิจการเกษตร (Agriculture) การประกอบธุรกิจการเกษตร ได้แก่ การทำนา การทำไร่ การทำสวน การทำป่าไม้ และการทำปศุสัตว์

2.1.2.2 ธุรกิจอุตสาหกรรม (Manufacturing) การประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม ได้แก่ ธุรกิจผลิตสินค้าเพื่ออุปโภค แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1) อุตสาหกรรมในครัวเรือน จัดเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ใช้แรงงานเฉพาะสมาชิกในครอบครัว ลงทุนไม่สูงนักส่วนใหญ่เป็นการใช้เวลาว่างจากการประกอบอาชีพหลัก คือ การทำนาทำไร่ ขณะที่รอเก็บเกี่ยวพืชผลก็ใช้เวลาว่างมาทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน ได้แก่ อุตสาหกรรมทอผ้า อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา อุตสาหกรรมทำเครื่องเงิน อุตสาหกรรม และทำเครื่องจักสาน

2) อุตสาหกรรมโรงงาน เป็นอุตสาหกรรมที่ผู้ผลิตสินค้ามีโรงงาน มีเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตสินค้าได้ครั้งละจำนวนมาก มีการจ้างแรงงานจากบุคคลภายนอก ได้แก่ โรงงานผลิตรถยนต์ โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ โรงงานผลิตอาหารสำเร็จรูป และโรงงานผลิตพลาสติก

3) ธุรกิจเหมืองแร่ (Mineral) การประกอบธุรกิจเหมืองแร่ ได้แก่ การทำเหมืองแร่ชนิดต่างๆ การขุดเจาะถ่านหิน การขุดเจาะนำทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ มาใช้

4) ธุรกิจการค้าพาณิชย์ (Commercial) เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่กระจายสินค้าที่ผลิตจากอุตสาหกรรมต่างๆ ไปสู่ผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคได้อุปโภคบริโภคสินค้าตามความต้องการ ได้แก่ ธุรกิจพ่อค้าคนกลาง ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก และตัวแทนจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ

5) ธุรกิจการก่อสร้าง (Construction) เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่ในการนำวัสดุต่าง ๆ ได้แก่ อิฐ หิน ปูน ทราย มาใช้ในการก่อสร้าง เช่น การสร้างถนน สร้างอาคาร สร้างเขื่อน และก่อสร้างโรงพยาบาล เป็นต้น

6) ธุรกิจการเงิน (Finance) เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่ส่งเสริมให้ธุรกิจอื่นทำงานได้คล่องตัวขึ้น เนื่องจากในการทำธุรกิจจะต้องเริ่มจากการลงทุน ซึ่งต้องใช้เงินในการลงทุน เช่น นำมาซื้อที่ดิน ปลูกสร้างอาคาร จ้างคนงาน ซื้อวัตถุดิบ และซื้อเครื่องจักร เป็นต้น ซึ่งถือว่าธุรกิจการเงินเป็นแหล่งที่ธุรกิจอื่นสามารถติดต่อในการจัดหาทุนได้ นอกจากนี้ในการสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ หรือส่งสินค้าไปขายต่างประเทศ ธุรกิจการเงินจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการติดต่อซื้อขายชำระเงินระหว่างกัน ธุรกิจที่จัดเป็นธุรกิจการเงิน ได้แก่ ธุรกิจประเภทธนาคาร บริษัทประกันภัย บริษัทการเงิน

7) ธุรกิจให้บริการ (Service) เป็นธุรกิจที่อำนวยความสะดวกสบายให้แก่ผู้บริโภค ได้แก่ ธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจการสื่อสาร ธุรกิจการท่องเที่ยว และธุรกิจการโรงแรม

8) ธุรกิจอื่นๆ เป็นธุรกิจที่นอกเหนือจากธุรกิจประเภทที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจ อาชีพอิสระต่างๆ เช่น วิศวกร แพทย์ สถาปนิก ช่างฝีมือ และประติมากรรม เป็นต้น

2.1.3 รูปแบบขององค์กรทางธุรกิจ

ในการประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจต้องตัดสินใจเลือกรูปแบบการดำเนินธุรกิจของตนเองว่าจะดำเนินงานในรูปแบบขององค์กรธุรกิจประเภทใด ซึ่งองค์กรธุรกิจที่ดำเนินกิจการอยู่ในประเทศไทยมีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบมีวิธีดำเนินงานผลดีและผลเสียที่แตกต่างกัน จำแนกตามลักษณะเจ้าของธุรกิจได้ 6 รูปแบบดังนี้

2.1.3.1 กิจการเจ้าของคนเดียว (Single Proprietorship) กิจการเจ้าของคนเดียว หมายถึงกิจการที่มีบุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของหรือลงทุนคนเดียว ควบคุมการดำเนินงานเองทั้งหมด คนเดียวตัวอย่างกิจการประเภทนี้ เช่น ร้านค้าปลีก ร้านค้าส่ง ร้านเสริมสวย การทำไร่ การทำนา และแผงลอย เป็นต้น ซึ่งมีลักษณะของกิจการเจ้าของคนเดียว ดังนี้

- 1) มีเจ้าของกิจการเพียงคนเดียว ใช้เงินลงทุนน้อย
- 2) เจ้าของกิจการมีความรับผิดชอบในหนี้สินทั้งหมดไม่จำกัดจำนวน เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องเอาทรัพย์สินของเจ้าของได้ ถ้าทรัพย์สินของกิจการไม่เพียงพอชำระหนี้
- 3) เจ้าของกิจการได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนทั้งผลกำไรและผลขาดทุนเพียงคนเดียว

4) การควบคุมการดำเนินงานโดยเจ้าของกิจการคนเดียว

2.1.3.2 กิจการห้างหุ้นส่วน (Partnership) กิจการห้างหุ้นส่วนจำกัด หมายถึงกิจการที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันลงทุนและดำเนินกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งผลกำไร

ที่ได้จากการดำเนินงาน ซึ่งธุรกิจประเภทนี้สืบต่อมาจากธุรกิจเจ้าของคนเดียว ซึ่งมีลักษณะของกิจการ ห้างหุ้นส่วน ดังนี้

- 1) มีผู้ร่วมเป็นหุ้นตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงทำสัญญาร่วมกันดำเนินงาน
- 2) มีการร่วมกันลงทุนโดยนำเงินสด ทรัพย์สินหรือแรงงานมาลงทุนตามข้อตกลง
- 3) มีการกระทำกิจการอย่างเดียวกันร่วมกัน
- 4) มีความประสงค์แบ่งผลกำไรกันตามข้อตกลง

ประเภทของกิจการห้างหุ้นส่วน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แบ่งห้างหุ้นส่วนออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

- 1) ห้างหุ้นส่วนสามัญ หมายถึง ห้างหุ้นส่วนที่ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนต้องรับผิดชอบในหนี้สินทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนโดยไม่จำกัดจำนวน ซึ่งห้างหุ้นส่วนสามัญจะจดทะเบียนหรือไม่ก็ได้
- 2) ห้างหุ้นส่วนจำกัด หมายถึง ห้างหุ้นส่วนที่ต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายห้างหุ้นส่วนประเภทนี้ต้องใช้คำว่า “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” ประกอบหน้าชื่อของห้างหุ้นส่วนเสมอ

2.1.3.3 กิจการบริษัทจำกัด (Limited Company) บริษัทจำกัด หมายถึง บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยการแบ่งทุนเป็นหุ้นมีมูลค่าหุ้นเท่าๆ กัน โดยผู้ถือหุ้นต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือ

ประเภทของบริษัทจำกัด

- 1) บริษัทเอกชนจำกัด หมายถึง บริษัทซึ่งตั้งขึ้นด้วยการแบ่งทุนออกเป็นหุ้น ซึ่งแต่ละหุ้นมีมูลค่าเท่าๆ กัน โดยมีผู้ถือหุ้นตั้งแต่เจ็ดคนแต่ไม่ถึง หนึ่งร้อยคน ผู้ถือหุ้นทุกคนต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือเท่านั้น และคุณสมบัติของผู้ถือหุ้นไม่เป็นข้อสาระสำคัญ
- 2) บริษัทมหาชนจำกัด หมายถึง บริษัทประเภทซึ่งตั้งด้วยความประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน โดยผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระ และบริษัทดังกล่าวได้ระบุมูลค่าหุ้นในหนังสือบริคณห์สนธิ

จากข้อความที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การประกอบธุรกิจได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของมนุษย์ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องการผลกำไรที่เกิดจากดำเนินธุรกิจจึงก่อให้เกิดการแบ่งประเภทและรูปแบบของธุรกิจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสร้างความน่าเชื่อถือของธุรกิจให้สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้จึงต้องมีสถานที่ตั้งที่ชัดเจน ดังนั้นสถานประกอบการ คือ สถานที่ประกอบธุรกิจที่มีการกำหนดขอบเขตที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน ซึ่งมีรูปแบบในการดำเนินธุรกิจโดยมีเจ้าของทั้งที่เป็นนิติบุคคล และไม่ใช่นิติบุคคล เป็นต้น

2.2 สมรรถนะนักบัญชี

2.2.1 ความหมายของสมรรถนะนักบัญชี

สมถวิล อรัญเวศ (2559) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สมรรถนะ (Competency) หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลนั้น ๆ สามารถปฏิบัติงานได้ผลโดดเด่นกว่าคนอื่น โดยบุคคลนั้นแสดงออกทางคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเทคนิควิธีที่ดีกว่าคนอื่น ๆ

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2548) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สมรรถนะนักบัญชี หมายถึง ความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ

สมรรถนะในงานอาชีพหรือวิชาชีพ (ออนไลน์) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานอาชีพ โดยใช้ความรู้ ทักษะและเจตคติที่บูรณาการกันอย่างแนบแน่น เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2548) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสร้างผลงานได้โดดเด่นในองค์กร

Ozcelik and Ferman (2006) (อ้างถึงในซุมพล รอดแจ่มและรุ่งระวี มั่งสิงห์, 2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ผลรวมของศักยภาพที่ซ่อนเร้นความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออก ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จขององค์กร โดยการนำแนวคิดสมรรถนะมาใช้ในองค์กร ส่วนใหญ่จะเริ่มนำแนวคิดสมรรถนะมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาพนักงาน และการจ่ายค่าตอบแทน เป็นลำดับจากนั้นจึงพัฒนามาใช้ในงานสรรหาและคัดเลือกพนักงาน เพื่อให้การดำเนินงานด้านการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรมีความเชื่อมโยงกันทั้งระบบ

Dubois and Rothwell (2004) (อ้างถึงในชนิษฐา ชิวพัฒน์พันธุ์, 2558) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่ทุกคนมีและใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ แรงจูงใจทางสังคมลักษณะนิสัยส่วนบุคคล ตลอดจนรูปแบบความคิดและวิธีการคิด ความรู้สึกรู้สีกและการกระทำ

Nadailac (2003) (อ้างถึงในชนิษฐา ชิวพัฒน์พันธุ์, 2558) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สมรรถนะนั้นเป็นสิ่งที่ต้องลงมือปฏิบัติและทำให้เกิดขึ้น กล่าวคือความสามารถที่ใช้เพื่อให้เกิดการบรรลุผลและวัตถุประสงค์ต่างๆ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนที่ทำให้เกิดความรู้ (Knowledge) การเรียนรู้ ทักษะ (Know-how) และเจตคติ/ลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพต่างๆ (Attitude) ที่ช่วยให้สามารถเผชิญและแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้จริง

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า สมรรถนะนักบัญชี หมายถึง คุณลักษณะหรือคุณสมบัติของนักบัญชีรวมถึงความรู้ ทักษะ จรรยาบรรณ และพฤติกรรมในการทำงานของนักบัญชีแต่ละบุคคลที่ส่งผลถึงสถานประกอบการให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ในที่สุด

2.2.2 ความสำคัญของสมรรถนะนักบัญชี

ชุมพล รอดแจ่มและรุ่งระวี มั่งสิงห์ (2560) ได้กล่าวถึง การบริหารงานบุคคลโดยยึดสมรรถนะเป็นเครื่องมือในการบริหารการปฏิบัติงาน (Performance Management) ประเภทหนึ่งมีจุดหมายสูงสุด คือ ทำอย่างไรองค์กรจึงจะสามารถดึงศักยภาพและความสามารถที่ซ่อนอยู่ในตัวบุคลากรมาใช้ในเชิงการเพิ่มผลผลิตหรือผลสำเร็จของงานภายใต้หลักการผลประโยชน์ขององค์กรและบุคลากร (Mutual Benefits) แบบจำแนกความสามารถ (Equal pay for Equal work) “ให้ผลตอบแทนตามผลงาน” สมรรถนะ (Competency) เรียกในภาษาไทยหลายคำ เช่นความสามารถภายในคุณลักษณะหรือบุคลิกภาพเฉพาะบุคคลซ่อนอยู่ในตัวบุคคลทุกคน มีองค์ประกอบคือ 1) ความรู้ (Knowledge) 2) ทักษะ (Skills) 3) ความสามารถ (Abilities)

ซึ่งแสดงผ่านพฤติกรรม (Attributes) ของมนุษย์ สมรรถนะของมนุษย์โดยธรรมชาติซ่อนเร้นอยู่ในตัวบุคคลมากมายและยังไม่ได้ถูกดึงออกมาใช้อย่างจริงจังตามทฤษฎีของเดวิด ซี. แมคเคลแลนด์ (David C. McClelland, 1973)

ชนิษฐา ชิวพัฒน์พันธุ์ (2558) ได้กล่าวถึง สมรรถนะในการทำงาน (Competency) หมายถึง ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Personal attribute) ของบุคคลที่จำเป็นต้องมี เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ประการ ดังนี้

1) ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ถ้าไม่มีความรู้ พนักงานก็ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่างถูกต้อง ความรู้นี้มักจะได้จากการศึกษาอบรม สัมมนา รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้มีความรู้ในด้านนั้น ๆ

2) ทักษะ (Skills) หมายถึง ทักษะ ความสามารถเฉพาะที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ถ้าไม่มีทักษะแล้ว ก็ยากที่จะทำให้พนักงานทำงานให้มีผลงานออกมาดีตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ทักษะนี้มักจะได้มาจากการฝึกฝน หรือกระทำซ้ำๆ อย่างต่อเนื่อง จนทำให้เกิดความชำนาญในสิ่งนั้น

3) คุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Attribute) หมายถึง คุณลักษณะ ความคิดทัศนคติ ค่านิยม แรงจูงใจและความต้องการส่วนตัวของบุคคล คุณลักษณะเป็นสิ่งที่ติดตัวและเปลี่ยนแปลงได้ไม่ถาวรนัก คุณลักษณะที่ไม่เหมาะสมกับหน้าที่มักจะทำให้เกิดปัญหาในการทำงาน และทำให้งานไม่ประสบผลสำเร็จตาม เป้าหมาย

ชูชัย สมิทธิไกร (2558) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ (Competency) เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมและทวี ความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรมากขึ้นเรื่อย ๆ ในวงการบริหาร

ทรัพยากรบุคคล องค์กรชั้นนำต่างๆ ได้นำเอาระบบสมรรถนะมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง สามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างถูกทิศทางและคุ้มค่ากับการลงทุน นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่บุคลากรในองค์กรอีกแนวทางหนึ่งด้วย ดังนั้น สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการบริหาร ทรัพยากรบุคคลขององค์กร และการปฏิบัติงานของพนักงานและองค์กร ดังนี้

- 1) เป็นเครื่องมือช่วยให้องค์กรสามารถคัดสรรบุคคลที่มีคุณลักษณะที่ดีทั้งทาง ด้านความรู้ทักษะ และความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง
- 2) เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับใด และจำเป็นต้องพัฒนาในเรื่องใด ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น
- 3) นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาฝึกอบรมแก่พนักงานในองค์กร
- 4) เป็นเครื่องมือช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงานบรรลุเป้าหมาย เพราะสมรรถนะจะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดหลักของผลงานแล้วจะต้องใช้สมรรถนะตัวใดบ้างในการวัด
- 5) เป็นเครื่องมือช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่สมรรถนะขององค์กรที่ดีขึ้น เพราะถ้าทุกคนปรับสมรรถนะของตนเองให้เข้ากับผลงานที่องค์กรต้องการอยู่ตลอดเวลาแล้วในระยะยาวก็จะ ส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์กรนั้นๆ เช่นเป็นองค์กรแห่งการคิดสร้างสรรค์เพราะทุกคน ในองค์กรมีสมรรถนะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์
- 6) เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่างๆ ขององค์กร มาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล
- 7) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบ ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ ขององค์กร
- 8) เป็นมาตรฐานการแสดงผลพฤติกรรมที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ
- 9) เป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่างๆ ขององค์กร เช่น การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพการวางแผนการสืบทอดตำแหน่ง และการจ่ายผลตอบแทน เป็นต้น

2.2.3 องค์ประกอบของสมรรถนะนักบัญชี

กมลภู สันทะจักร์ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านภาษาอังกฤษ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

ศรีสุดา อินทมาศ (2562) ได้กล่าวว่า นักบัญชียุคดิจิทัล ควรหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถรอบด้าน ฉลาดคิดวิเคราะห์ แยกแยะ มีความสามารถในการมองภาพรวม รู้ทันสถานการณ์ กลยุทธ์การบริหารธุรกิจ และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ นักบัญชีควรปรับทัศนคติที่มีต่อเทคโนโลยีสารสนเทศว่าเป็นเพียงเครื่องมือที่เข้ามาอำนวยความสะดวกในการทำงานเป็นส่วนเสริมให้นักบัญชีได้ปรับตัวเองไปพัฒนาอย่างอื่นแทน โดยไม่ต้องเสียเวลาทำงานประจำเหมือนเดิม และพยายามเรียนรู้ใช้งานให้ได้มากที่สุด นักบัญชีจึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาท จากที่มองว่าตนเองมีหน้าที่จัดบันทึกข้อมูลการเงิน วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานทางการเงินที่ผ่านมา แต่นักบัญชียุคดิจิทัลจะต้องปรับความคิดและสร้างบทบาทในฐานะผู้ให้คำปรึกษาทางการเงินและช่วยวางแผนภาษีอากร ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและช่วยในการลดต้นทุนทางธุรกิจ ภายใต้เงื่อนไขที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือวางแผนแนวโน้มการใช้งบประมาณในอนาคตของธุรกิจ วิเคราะห์เพื่อชี้ให้เห็นถึงโอกาสใหม่ๆ ในการขยายงาน เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรให้กับผู้บริหารจนกระทั่งสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับบัญชีและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ นักบัญชีจึงจะสามารถอยู่รอดได้ต่อไปไม่ต้องถูกเทคโนโลยีเข้ามาลดบทบาทความสำคัญของลงได้

ศรัณย์ สุภักศรัณย์ (2561) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีที่เป็นที่ต้องการในโลกปัจจุบันและอนาคต คือ 1) ต้องเรียนรู้สิ่งต่างๆ อยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นความรู้ทางด้านวิชาชีพบัญชี เรื่องกฎหมาย สังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่มีผลกระทบต่อกรอบวิชาชีพ 2) ปฏิบัติงานโดยยึดถือจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัด เนื่องจากอาชีพสอบบัญชีเป็นงานให้ความเชื่อมั่นกับผู้ที่ใช้บริการเงิน ซึ่งหากไม่ยึดถือจรรยาบรรณฯ อาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านความเชื่อมั่นในวงกว้างได้ 3) ต้องมีทักษะทางด้านอารมณ์ (Soft Skills) โดยเฉพาะทักษะในการติดต่อสื่อสาร รวมถึงการทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การทำงานภายใต้แรงกดดัน และความสามารถในการปรับตัวในการทำงาน เป็นต้น ถึงแม้เทคโนโลยีจะพัฒนาไปมากขนาดไหนทักษะทางด้านอารมณ์ (Soft Skills) ก็ยังเป็นทักษะที่สำคัญเป็นอย่างมากในการประกอบอาชีพสอบบัญชี 4) ต้องสร้างสภาพแวดล้อมในที่ทำงานให้คนรุ่นใหม่สนใจในอาชีพสอบบัญชี อย่างที่ทราบกันว่านับวันอาชีพสอบบัญชีมีเด็กจบใหม่สนใจมาทำงานน้อยลงทุกปี และจำนวนปีที่ทำก็สั้นลงส่วนหนึ่งมาจากสภาพแวดล้อมการทำงาน 5) ต้องสามารถบริหารต้นทุนในการประกอบอาชีพสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี

โดยไม่กระทบกับมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพบัญชี 6) ต้องรอบรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เช่น งานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ งานควบคุมภายใน งานบริหารความเสี่ยง และงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินมูลค่า เป็นต้น 7) ต้องมีทัศนคติด้านบวกอย่างแรงกล้า เพื่อรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา 8) ต้องเป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจให้กับลูกค้า สนับสนุนและยืนอยู่เคียงข้างลูกค้าตลอดเวลาบนพื้นฐานการปฏิบัติงานภายใต้จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี 9) ต้องเข้าใจกระบวนการทำงานผ่านระบบคอมพิวเตอร์และโลกดิจิทัล เพราะงานสอบบัญชีพึ่งพิงคนทำงานน้อยลง แต่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์มาช่วยในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น

อรอุษา ต้วงข้างและประเวศ เพ็ญวุฒิกุล (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย พบว่า ศักยภาพของนักบัญชี ประกอบด้วย ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความเข้าใจในกฎหมายทางบัญชี และด้านความเที่ยงธรรม

พิรุชญาณ์ คานโกะ (2560) ได้ศึกษาสมรรถนะนักบัญชีไทย ความสามารถในการปรับตัว และความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี หลังเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านประสบการณ์ ด้านการทำบัญชี ด้านทัศนคติในการปฏิบัติงานทางบัญชี และด้านความสามารถในการปรับตัวมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

มารินี กอราและกลุติ ลิมอสูโน (2560) ได้ศึกษาผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ พบว่ามี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ และด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

ณัฐธรมณ ศรีสุขและกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์ (2560) ได้ศึกษาสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี และกรุงเทพฯ มหานคร พบว่ามี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนและการควบคุมการเงิน 2) ด้านการตรวจสอบภายใน 3) ด้านการทำและนำเสนอข้อมูลทางบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ 4) ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี และ 5) ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ

ชุมพล รอดแจ่มและรุ่งระวี มั่งสิงห์ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของนักบัญชีตามคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์ พบว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความรู้และปัญญาในวิชาชีพ 2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ 3) ด้านการปฏิบัติงาน และ 4) ด้านความชำนาญในทักษะต่าง ๆ

ธรรมนิติ (2560) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับปรับมุมมองสู่การเป็นนักบัญชียุคดิจิทัลไว้ว่า โลกของเรามีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อผู้คนอย่างเห็นได้ชัดที่สุดอย่าง

หนึ่งก็คือความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งนำพาโลกของเราเข้าสู่ “ยุคดิจิทัล” และพลิกโฉมหลายสิ่งในธุรกิจไปอย่างสิ้นเชิง ซึ่งแน่นอนว่า “นักบัญชี” ทุกท่านเป็นคนหนึ่งที่อยู่ที่ท่ามกลางกระแสโลก คงหนีไม่พ้นคลื่นความเปลี่ยนแปลงและต้องปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัลนี้ด้วย ซึ่งมีประเด็นที่นักบัญชีควรให้ความสำคัญ ดังนี้

1) ก้าวทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเปลี่ยนแปลงทุกสิ่งอย่างทุกวันนี้พนักงานในองค์กรและลูกค้าสามารถเข้าถึงข้อมูลได้จากทุกที่ทุกเวลาผ่านอุปกรณ์โทรนิคส์ที่หลากหลาย โดยที่มีต้นทุนต่ำลงมากเนื่องจากองค์กรไม่ต้องลงทุน ซึ่งรวมถึงนักบัญชีด้วยที่ในอนาคตโปรแกรมด้านบัญชี ข้อมูลการเงิน รวมถึงโปรแกรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจะเข้าไปอยู่ในระบบเครือข่ายบนก้อนเมฆ (Cloud Computing) มากขึ้น รวมถึงมีการพัฒนาโปรแกรมและแอปพลิเคชันด้านบัญชีออกมาให้เลือกใช้งานได้อย่างหลากหลายมากขึ้น นอกจากนี้ การติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐที่ล้วนปรับไปสู่อการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นักบัญชียุคดิจิทัลจึงต้องเรียนรู้สิ่งเหล่านี้ให้ทันเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปได้อย่างเต็มที่

2) ติดตามข่าวสารใหม่ ๆ ในโลกการเงิน นักบัญชียุคดิจิทัลควรติดตามข่าวสารใหม่ ๆ ในโลกการเงินอยู่เสมอ เช่น Bitcoin, Ethereum, Ripple, Litecoin, Dash, NEM, Monero, Bytecoin, Stellar และ Lumens และทั้งหมดนั้นไม่ใช่ชื่อตัวละครในนิยายเรื่องใด แต่คือชื่อของ “สกุลเงินดิจิทัล” ที่มีการใช้งานอยู่จริงบนโลกนี้ และขอบอกเลยว่าที่ยกตัวอย่างมานั้นเป็นเพียงส่วนน้อยมาก เพราะล่าสุดมีมากถึง 810 สกุลเงิน (ข้อมูลจาก <https://coinmarketcap.com/>) แม้ว่าการใช้เงินดิจิทัลจะยังไม่ได้รับการยอมรับในหลายประเทศ แต่ทว่าประเทศมหาอำนาจอย่างจีนและรัสเซียต่างก็ให้ความสนใจและกำลังเดินหน้าพัฒนาสกุลเงินดิจิทัลของตนเอง อีกทั้งมีผู้คนและองค์กรธุรกิจจำนวนไม่น้อยที่ยอมรับการใช้เงินดิจิทัลเหล่านี้ เช่นเดียวกัน เรื่องราวข่าวสารเช่นนี้จึงนับเป็นเรื่องที่นักบัญชีควรติดตาม เพราะวันหนึ่งในอนาคตมันอาจเป็นสิ่งที่เข้ามาสร้างโอกาสและสีสันทางธุรกิจ หรือเข้ามาเป็นอุปสรรคทำให้นักบัญชีต้องปวดหัวมากขึ้นก็เป็นได้

บุญยวีร์ ท่ากระเบา และประเวศ เพ็ญวุฒิกุล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของความรู้ความสามารถทางการบัญชีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของเสมียนการเงิน ในระดับมณฑลทหารบกสังกัดกองทัพอากาศที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยรวม 2) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ 3) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร 4) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านกระบวนการปฏิบัติงาน 5) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย

สำราญ บุญเจริญ ปรียานัฐ เอียบศิริเมธี และปาลิตา เซษฐ์ขุนทด (2559) ได้ศึกษารูปแบบสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา พบว่ามี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ทั่วไปของผู้จัดทำบัญชี 2) ความรู้ด้านการบัญชีการเงิน 3) ความรู้ในการวางแผนและควบคุม 4) ทักษะด้านปัญญา 5) ทักษะด้านปฏิบัติงาน 6) ทักษะด้านเฉพาะบุคคล 7) ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร 8) ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ และ 9) จรรยาบรรณวิชาชีพ

ณัฐวุฒิ ดันติเศรฐฐ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิภาพในการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าความเป็นมืออาชีพของพนักงานบัญชี ได้แก่ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความทันต่อเวลา และด้านการเปรียบเทียบกันได้มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจ

สุจิตตรา ประครองสี ขจิต ก้อนทอง และไพลิน นิลนิยม (2557) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่กับความสำเร็จในวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่าสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ในจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนและการควบคุมการเงิน 2) ด้านการตรวจสอบภายใน 3) ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ 4) ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี และ 5) ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2557) ได้ระบุถึงมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 ไว้ว่า เนื้อหาของการศึกษาทางวิชาชีพบัญชีควรประกอบด้วย

- 1) ความรู้ด้านการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง
- 2) ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ
- 3) ความรู้และสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2557) ได้ระบุถึงมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 ไว้ว่าบุคคลที่ต้องการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีประกอบด้วยทุกทักษะต่อไปนี้

- 1) ทักษะทางปัญญา
- 2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน
- 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล
- 4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร
- 5) ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

Uyar Ali และ Gungormus Ali Haydar (2011) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ และ ทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับนักบัญชีที่ตั้งใจจะเป็นผู้สอบบัญชี (การรับรู้ของผู้สอบบัญชี ภายนอก) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและทักษะ/คุณลักษณะที่ ผู้สอบบัญชีให้ความสำคัญกับบัณฑิตที่ตั้งใจจะเป็นผู้สอบบัญชี ในครั้งนี้เราได้ทำการสำรวจผู้ตรวจสอบ ภายนอกในตุรกี งานวิจัยมีสองมิติคือมิติทักษะ (21 รายการ) และมิติความรู้ทางวิชาชีพ (24 รายการ) ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทั้งหมดยกเว้น “ความรู้ด้านซอฟต์แวร์บัญชี” ถือเป็นสิ่งสำคัญหรือสำคัญมาก สำหรับวิชาชีพบัญชี ในทักษะที่สำคัญที่สุดที่บัณฑิตคาดว่าจะมีคือจริยธรรมการทำงานเป็นทีมและ ความซื่อสัตย์สุจริต ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าบางหลักสูตรมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เช่น การ ตรวจสอบชุดโปรแกรมสำนักงาน (Microsoft Office) มาตรฐานการบัญชีและการรายงานทางการเงิน การวิเคราะห์งบการเงิน การบัญชีการเงิน กฎระเบียบของคณะกรรมการตลาดทุน การบัญชีต้นทุน และการจัดการบัญชี นอกจากนี้การวิเคราะห์แบบไขว้พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างกลุ่มย่อยตามเพศการศึกษา

Marie H. Kavanagh และ Lyndal Drennan (2008) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง ทักษะและ คุณสมบัติที่บัณฑิตบัญชีต้องการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการรับรู้และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักสองรายคือนักเรียนและนายจ้าง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนตระหนักถึงความ คาดหวังของนายจ้างในด้านการสื่อสาร, ทักษะในการวิเคราะห์, ทักษะวิชาชีพและการทำงานเป็นทีม แม้ว่านายจ้างยังคงคาดหวังว่าจะมีความเข้าใจในทักษะการบัญชีขั้นพื้นฐานและทักษะในการวิเคราะห์ ที่ดี แต่ก็ต้องมีการรับรู้ทางธุรกิจและความรู้ในด้านโลกแห่งความเป็นจริง นักเรียนและนายจ้างเห็นว่า ทักษะและคุณลักษณะบางอย่างทางเทคนิคที่ไม่จำเป็นและวิชาชีพหลายประการยังไม่มีพัฒนา อย่างเพียงพอในหลักสูตรการบัญชีของมหาวิทยาลัย

จากการศึกษาเอกสารและผลการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะนักบัญชีข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมา สังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของสมรรถนะนักบัญชี โดยรวมองค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเข้า ด้วยกันแล้วตั้งชื่อใหม่ได้จำนวน 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ 2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ 3) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน 4) ด้านทักษะบุคคล 5) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร 6) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร และ 7) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล ดัง แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะนักบัญชีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

องค์ประกอบใหม่	องค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและที่มา
1. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	<p>1.1 ความรู้ด้านการบัญชี การเงินและความรู้ที่เกี่ยวข้อง ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ ความรู้และสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557)</p> <p>1.2 ด้านความรู้และปัญญาในวิชาชีพ (ชุมพล รอดแจ่มและรุ่งระวี มั่งสิงห์, 2560)</p> <p>1.3 ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี (ณัฏฐ์ธรมณ ศรีสุข, 2560)</p> <p>1.4 ความรู้ทั่วไป ความรู้ด้านบัญชีการเงิน และความรู้ในการวางแผนและควบคุม (สำราญ บุญเจริญ, 2559)</p> <p>1.5 ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี (สุจิตตรา ประคองสี ขจิต ก้อนทองและไพลิน นิลนิยม, 2557)</p>
2. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ	<p>2.1 จรรยาบรรณวิชาชีพ (ชุมพล รอดแจ่มและรุ่งระวี มั่งสิงห์, 2560)</p> <p>2.2 จรรยาบรรณวิชาชีพ (สำราญ บุญเจริญ, 2559)</p> <p>2.3 ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ (สุจิตตรา ประคองสี ขจิต ก้อนทองและไพลิน นิลนิยม, 2557)</p>
3. ด้านทักษะการปฏิบัติงาน	<p>3.1 ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557)</p> <p>3.2 ด้านการปฏิบัติงาน (ชุมพล รอดแจ่มและรุ่งระวี มั่งสิงห์, 2560)</p> <p>3.3 ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ (มารินี กอระ่าและกฤตติ ลิ้มอุสันโน, 2560)</p> <p>3.4 ทักษะด้านปฏิบัติงาน (สำราญ บุญเจริญ, 2559)</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบใหม่	องค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและที่มา
4. ด้านทักษะส่วนบุคคล	4.1 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557) 4.2 ด้านทักษะการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (มารินี กอระและกลุวดี ลิ้มอุสันโน, 2560) 4.3 ทักษะด้านเฉพาะบุคคล (สำราญ บุญเจริญ, 2559)
5. ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร	5.1 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557) 5.2 ด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (มารินี กอระและกลุวดี ลิ้มอุสันโน, 2560) 5.3 ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (สำราญ บุญเจริญ, 2559)
6. ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร	6.1 ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557) 6.2 ด้านการวางแผนและการควบคุมทางการเงิน การตรวจสอบภายใน (ณัฏฐ์ธรมณี ศรีสุข, 2560) 6.3 การวางแผนและการควบคุม (สำราญ บุญเจริญ, 2559) 6.4 ด้านการวางแผนและการควบคุมการเงิน การตรวจสอบภายใน (สุจิตตรา ประคองสี ขจิต ก้อนทองและไพลิน นิลนิยม, 2557)
7. ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล	7.1 นักบัญชียุคดิจิทัลต้องปรับเปลี่ยนบทบาท (ศรีสุตา อินทมาศ, 2562) 7.2 ปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัล (กมลภู สันตะจักร, 2562)

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบใหม่	องค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและที่มา
	7.3 การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ (ศรัณย์ สุภักศรัณย์, 2561)
	7.4 ความสามารถในการปรับตัว (พิรุชญาณ์ คาเนโกะ, 2560)
	7.5 ก้าวทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงและการติดตามข่าวสาร ใหม่ๆ ในโลกการเงิน (ธรรมนิติ, 2560)
	7.6 ความรู้ด้านซอฟต์แวร์บัญชี (Uyar Ali และ Gungormus Ali Haydar, 2011)

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้นำความหมายขององค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาสรุปเป็นความหมายขององค์ประกอบใหม่ได้ดังนี้

1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง ความรู้ทางวิชาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับวิชาการ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการบัญชีการเงินและวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น บัญชีการเงินและรายงานทางการเงิน บัญชีบริหารและการควบคุม การภาษีอากร และธุรกิจและกฎหมายธุรกิจ เป็นต้น ความรู้เกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ เช่น เศรษฐศาสตร์ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ การบริหารองค์กร และจริยธรรมทางธุรกิจ เป็นต้น ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และการควบคุมและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ การบูรณาการความรู้ในสาขาวิชากับความรู้ในศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง การประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ และการติดตามความเปลี่ยนแปลงวิชาการทั้งศาสตร์ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องของนักบัญชี

2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ความประพฤติของนักบัญชีที่ต้องมีเอกลักษณ์ทางวิชาชีพ ได้แก่ ความเป็นกลางไม่มีความลำเอียงผลประโยชน์ทับซ้อนหรือได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทางการปฏิบัติงาน กฎหมาย ข้อบังคับและเทคนิคด้านต่าง ๆ การรักษาความลับและเก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานวิชาชีพไว้เป็นความลับโดยไม่เปิดเผยข้อมูลให้แก่บุคคลอื่น และการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของนักบัญชี

3) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถในการทำงานที่มีความคล่องแคล่วแม่นยำจนกลายเป็นความชำนาญเฉพาะด้านที่มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับ ได้แก่ ความ

สามารถจัดการและเข้าใจข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ความสามารถนำหลักการทางบัญชีและประสบการณ์มาวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ความชำนาญในการคำนวณตัวเลข ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง และความสามารถนำเสนอรายงานทางการเงินของนักบัญชี

4) ด้านทักษะส่วนบุคคล หมายถึง การรู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะและตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบและรอบคอบ มีค่านิยมในการจัดการวิชาชีพได้อย่างมีคุณค่า ได้แก่ การบริหารจัดการตนเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแรงงานให้เสร็จภายในกำหนดเวลา ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ความสามารถในการปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ และความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพของนักบัญชี

5) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร หมายถึง การสื่อสารกันระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือ ได้แก่ การทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือการทำงานเป็นทีม การปรึกษาหารือกันในกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง การปฏิสัมพันธ์กับผู้มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน การเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ การปรับตัวในการทำงานตามวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการนำเสนอ การรายงานและการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระผ่านการเขียน วาจาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ความสามารถในการฟังและอ่านทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพของนักบัญชี

6) ด้านทักษะการบริหารจัดการ หมายถึง การนำความรู้ด้านการบริหารจัดการมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ ความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการด้านโครงการ บุคลากรและทรัพยากร การมอบหมายภาระหน้าที่ การจูงใจ และพัฒนาบุคลากร การพิจารณาและการตัดสินใจ และการมีภาวะผู้นำของนักบัญชี

7) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล หมายถึง การก้าวทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง โดยสามารถเข้าถึงข้อมูลได้จากทุกที่ทุกเวลาโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลายผ่านระบบเครือข่ายก้อนเมฆ (Cloud Computing) การใช้โปรแกรมและแอปพลิเคชันด้านบัญชีใหม่ ๆ การติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ โดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ การติดตามข่าวสารใหม่ ๆ ในโลกการเงิน

2.3 คุณภาพรายงานทางการเงิน

2.3.1 ความหมายของคุณภาพรายงานทางการเงิน

มารินี กอรา (2559) ได้ให้ความหมาย คุณภาพของรายงานการเงิน (Quality of Financial Reporting) หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งลักษณะคุณภาพของรายงานการเงินมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมทั้ง ช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมาของผู้ใช้งบการเงินได้ มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความสามารถเปรียบเทียบได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้

พระราชบัญญัติการบัญชี (2543) ได้ให้ความหมาย งบการเงิน หมายถึง รายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน ไม่ว่าจะรายงานโดยบุคคล งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบประกอบหรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือคำอธิบายอื่นซึ่งระบุไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะและศิลาปะพร ศรีจันเพชร (2555: 7) ได้ให้ความหมาย รายงานการเงิน หมายถึง รายงานทางการเงิน ซึ่งให้ข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับกิจการในด้านฐานะการเงิน ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินสำหรับรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ให้ความหมาย รายงานการเงิน หมายถึง กระบวนการสื่อสารข้อมูลทางการเงินซึ่งได้มาจากระบบบัญชี โดยมีงบการเงินเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของรายงานทางการเงิน ทั้งนี้อาจจะทำในรูปแบบของรายงานประจำปี หนังสือชี้ชวน เอกสารแจ้งข่าวหรือการพยากรณ์

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน หมายถึง การรายงานข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในเชิงเศรษฐกิจ โดยนำเสนอในรูปแบบของงบการเงินที่มีความครบถ้วนและสมบูรณ์ คือ งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบ ซึ่งข้อมูลของรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพในการนำเสนอจะต้องประกอบด้วยเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความสามารถเปรียบเทียบได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ตามกรอบแนวคิดรายงานทางการเงินของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

2.3.2 ความสำคัญของคุณภาพรายงานทางการเงิน

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2558) ได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินไว้ว่าการจัดทำและการนำเสนองบการเงินที่มีประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจของกิจการและสิทธิเรียกร้องต่อกิจการ ซึ่งถูกนำเสนอในงบแสดงฐานะการเงินและให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจซึ่งเป็นผลมาจากผลการดำเนินงานของกิจการ ตลอดจนรายการ เหตุการณ์และสถานการณ์อื่น ควรประกอบด้วย

2.3.2.1 ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน (Fundamental Qualitative Characteristics) กล่าวคือ ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ ก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) กล่าวคือ ข้อมูลทางการเงินที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจสามารถทำให้ผู้ใช้ตัดสินใจแตกต่างกันไป ทั้งนี้ ข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจนั้นควรสามารถนำมาใช้ในกระบวนการพยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคตหรือที่เรียกกันว่า ข้อมูลนั้นมีคุณค่าทางการพยากรณ์ (Predictive Value) โดยข้อมูลที่มีคุณค่าทางการพยากรณ์ไม่จำเป็นต้องเป็นค่าพยากรณ์หรือค่าคาดการณ์ (Prediction/Forecast) นอกจากข้อมูลนั้นควรมีคุณค่าทางการพยากรณ์แล้ว ข้อมูลนั้นควรสามารถช่วยในการยืนยันหรือชี้ให้เห็นถึงผลของการประเมินในอดีตหรือที่เรียกกันว่า ข้อมูลนั้นมีคุณค่าทางการยืนยัน (Confirmatory Value) ซึ่งโดยปกติแล้วคุณค่าทางการพยากรณ์และคุณค่าทางการยืนยันของข้อมูลทางการเงินมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ หากข้อมูลทางการเงินมีคุณค่าทางการพยากรณ์แล้วก็มีคุณค่าทางการยืนยันด้วย ตัวอย่างเช่น นักลงทุนนำข้อมูลผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีปัจจุบันมาเปรียบเทียบกับปีก่อน เพื่อประเมินผลการดำเนินงานในอดีตและคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต เป็นต้น

ทั้งนี้ นอกจากความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของข้อมูลขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลแล้วยังขึ้นอยู่กับความมีสาระสำคัญ (Materiality) ของข้อมูลด้วย กล่าวคือ ข้อมูลมีสาระสำคัญก็ต่อเมื่อการไม่แสดงข้อมูลหรือการแสดงผลข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงมีผลกระทบต่อผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งความมีสาระสำคัญต้องพิจารณาจากลักษณะหรือขนาดของรายการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทเฉพาะของแต่ละกิจการ โดยในบางกรณีลักษณะของรายการเพียงอย่างเดียวก็สามารถบอกได้ว่าข้อมูลนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เช่น ผลการดำเนินงานของส่วนงานดำเนินงานใหม่ เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวสามารถบ่งบอกถึงความสามารถในการทำกำไรของกิจการในอนาคตได้ เป็นต้น

2) ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation) กล่าวคือ ข้อมูลทางการเงินที่มีความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมนั้นต้องแสดงเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ แทนที่จะเป็นรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื่องจากในบางกรณี ข้อมูลทางการเงินที่แสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจอาจแตกต่างไปจากข้อมูลทางการเงินที่แสดงตามรูปแบบทางกฎหมาย ทั้งนี้ข้อมูลทางการเงินที่มีความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมต้องมีความครบถ้วน ความเป็นกลาง และปราศจากข้อผิดพลาด โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1) ความครบถ้วน (Completeness) กล่าวคือ กิจการต้องนำเสนอและเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน ตลอดจนการให้ความหมายและคำอธิบายที่จำเป็นอย่างครบถ้วนสำหรับผู้ใช้ในการเข้าใจปรากฏการณ์นั้น เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินไม่เข้าใจผิดในฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการตัวอย่างเช่น ผู้จัดทำงบการเงินต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาซื้อวัตถุดิบล่วงหน้าที่ยกเลิกไม่ได้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น

2.2) ความเป็นกลาง (Neutrality) กล่าวคือ กิจการต้องนำเสนอข้อมูลทางการเงินโดยปราศจากอคติหรือความเอนเอียง แม้ว่าการนำเสนอข้อมูลทางการเงินนั้นอาจส่งผลเสียหายแก่กิจการได้ เช่น การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับคดีความที่กิจการถูกฟ้องร้องอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น

2.3) การปราศจากข้อผิดพลาด (Free from Error) กล่าวคือ การไม่มีข้อผิดพลาดหรือการละเว้นการให้ข้อมูลทางการเงิน อย่างไรก็ตาม ข้อมูลทางการเงินไม่จำเป็นต้องถูกต้องสมบูรณ์ทุกลักษณะ เนื่องจากในการจัดทำข้อมูลทางการเงินบางรายการอาจจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการ เช่น การคำนวณค่าเสื่อมราคา โดยอาศัยการประมาณอายุการให้ประโยชน์ของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นต้น

3) การใช้ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน ได้กำหนดกระบวนการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดสำหรับการใช้ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐานเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ ดังนี้

3.1) ระบุปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจที่มีศักยภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินของกิจการที่เสนอรายงาน

3.2) ระบุประเภทของข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์นั้นซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากที่สุด หากข้อมูลนั้นมีความพร้อมและสามารถเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของปรากฏการณ์

3.3) พิจารณาว่าข้อมูลนั้นมีพร้อมหรือไม่ และสามารถเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมได้หรือไม่ หากข้อมูลมีพร้อมและสามารถเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมได้ ถือว่าเป็นการสิ้นสุดกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน แต่หากข้อมูลไม่พร้อมหรือไม่

สามารถเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมได้กิจการต้องดำเนินการตามกระบวนการอีกครั้งกับข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากที่สุด

2.3.2.2 ลักษณะเชิงคุณภาพเสริม (Enhancing Qualitative Characteristics)

นอกจากข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมแล้ว ข้อมูลทางการเงินยังสามารถเพิ่มประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้นด้วยลักษณะเชิงคุณภาพเสริมซึ่งประกอบด้วย 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถเปรียบเทียบได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ความสามารถเปรียบเทียบได้ (Comparability) ผู้ใช้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางการเงินมากยิ่งขึ้น โดยการเปรียบเทียบกับข้อมูลทางการเงินที่คล้ายกันของกิจการอื่นสำหรับรอบระยะเวลารายงานเดียวกัน (Cross-Sectional Analysis) หรือโดยการเปรียบเทียบกับข้อมูลทางการเงินที่คล้ายกันของกิจการเดียวกันสำหรับรอบระยะเวลารายงานอื่น (Time-Series Analysis or Trend Analysis) ทั้งนี้ ความสามารถเปรียบเทียบได้ไม่ใช่ความสม่ำเสมอ (Consistency) กล่าวคือ ความสม่ำเสมอ หมายถึง การใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชีเดียวกันสำหรับรายการที่มีเนื้อหาทางเศรษฐกิจเหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นอย่างรอบระยะเวลารายงานภายในกิจการเดียวกัน หรือภายในรอบระยะเวลารายงานเดียวกัน แต่ต่างกิจการกันโดยที่ความสม่ำเสมอสามารถช่วยให้เกิดความสามารถเปรียบเทียบได้ของข้อมูลทางการเงินได้ อย่างไรก็ตามในบางกรณี ข้อมูลทางการเงินอาจสามารถเปรียบเทียบกันได้ แม้ว่าขาดความสม่ำเสมอก็ตาม เช่น ในกรณีที่กิจการใช้วิธีการบัญชีที่แตกต่างกันสำหรับรายการที่มีเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจเดียวกันแต่ต่างรอบระยะเวลารายงานกัน ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินอาจใช้ประโยชน์จากการที่กิจการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไป และผลกระทบที่มีต่อรายการในหมายเหตุประกอบงบการเงินเพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบได้ของข้อมูลทางการเงิน เป็นต้น

2) ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (Verifiability) กล่าวคือ ผู้สังเกตการณ์ที่มีความรอบรู้แตกต่างกันและมีความเป็นอิสระจากกันสามารถได้ข้อสรุปตรงกันว่าข้อมูลนั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจที่น่าเสนอ ทั้งนี้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้สามารถกระทำทางตรงหรือทางอ้อมได้ ซึ่งความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ทางตรง (Direct Verifiability) เป็นการพิสูจน์จำนวนหรือสังเกตได้โดยตรง เช่น การตรวจนับเงินสดและสินค้าคงเหลือ เป็นต้น ส่วนความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ทางอ้อม (Indirect Verifiability) เป็นการตรวจสอบปัจจัยนำเข้าแบบจำลองสูตรหรือเทคนิคอื่น เช่น การคำนวณมูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือปลายงวดอีกครั้งโดยใช้วิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือเหมือนเดิม เป็นต้น

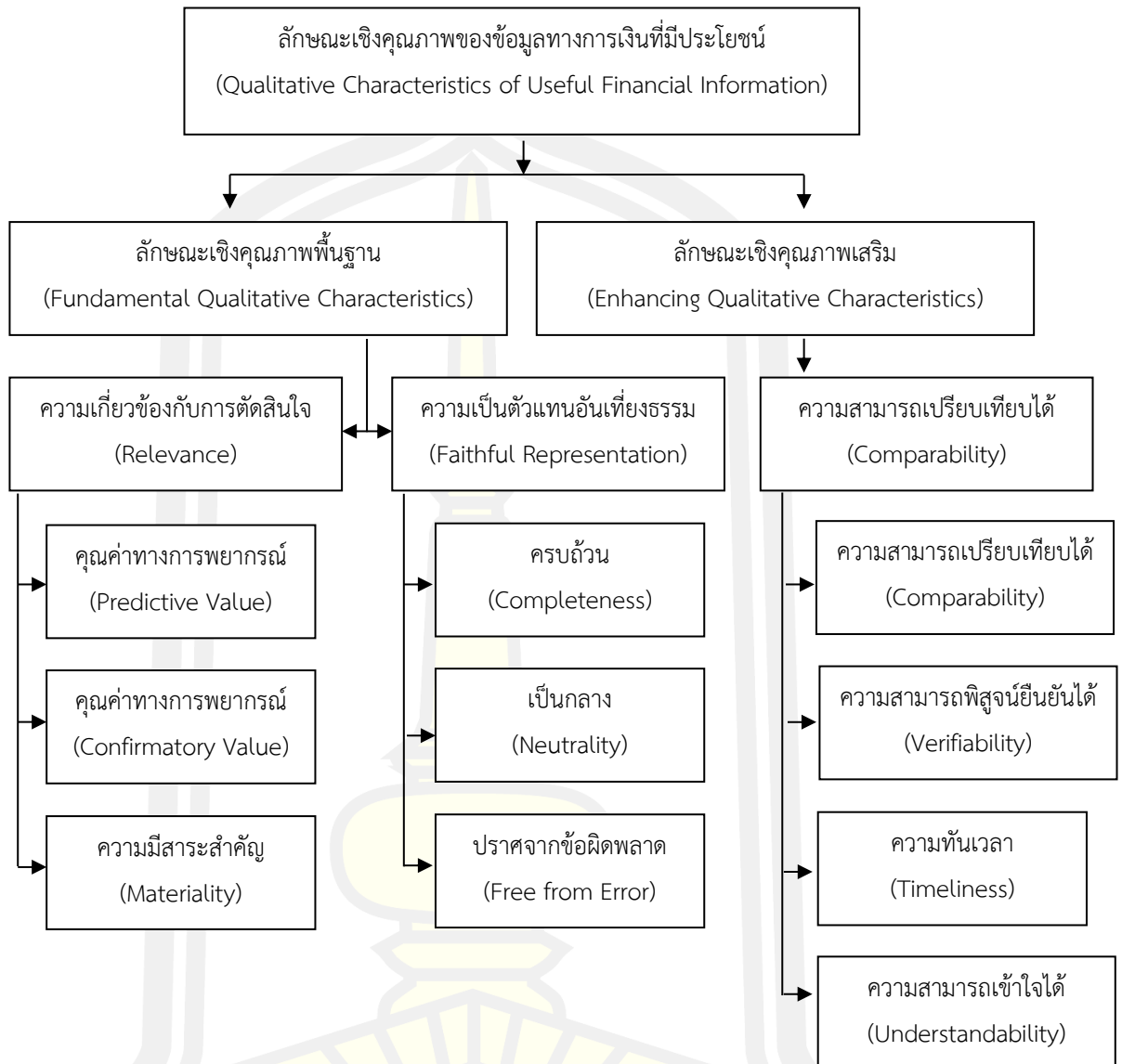

3) ความทันเวลา (Timeliness) กล่าวคือ ประโยชน์ของข้อมูลทางการเงินจะมากขึ้นเมื่อข้อมูลนั้นรายงานอย่างทันเวลา เนื่องจากการมีข้อมูลทางการเงินพร้อมให้ผู้ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจใช้ทันเวลาที่ข้อมูลนั้นสามารถมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

4) ความสามารถเข้าใจได้ (Understandability) กล่าวคือ ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินจะสามารถเข้าใจข้อมูลทางการเงินนั้นเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นถูกจัดประเภท กำหนดลักษณะ และนำเสนออย่างชัดเจนและกระชับ โดยมีข้อกำหนดว่า ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินต้องมีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางธุรกิจและกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจอย่างสมเหตุสมผล รวมทั้ง มีความขยันหมั่นเพียรที่จะศึกษาข้อมูลนั้น อย่างไรก็ตาม ในบางกรณี ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินอาจจำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือของที่ปรึกษาเพื่อให้สามารถเข้าใจข้อมูลทางการเงินที่ซับซ้อนได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ แม้ว่าข้อมูลบางรายการมีความซับซ้อนก็ตาม แต่หากข้อมูลนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจข้อมูลนั้นก็ควรถูกนำเสนอในรายงานทางการเงิน โดยกิจการไม่สามารถอ้างว่า ข้อมูลนั้นไม่ควรแสดงในรายงานทางการเงิน เนื่องจากข้อมูลนั้นมีความยากซับซ้อนจนเกินไปสำหรับผู้ใช้อข้อมูลทางการเงินที่จะเข้าใจได้ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลทางการเงินจะไม่มีประโยชน์กับผู้ใช้อข้อมูล หากผู้ใช้อข้อมูลไม่เข้าใจความหมายของข้อมูลทางการเงินนั้น แม้ว่าข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมก็ตาม

2.3.2.3 การใช้ลักษณะเชิงคุณภาพเสริม ข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ในการตัดสินใจจำเป็นต้องมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม อย่างไรก็ตาม ผู้จัดทำข้อมูลทางการเงินต้องพยายามทำให้ข้อมูลทางการเงินมีลักษณะเชิงคุณภาพเสริมให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้จากคำอธิบายเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ข้างต้นนั้น สามารถสรุปดังภาพประกอบ 2 ได้ ดังนี้

พหุ ประสิทธิภาพ

ภาพประกอบ 2 ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์

2.3.2.4 องค์ประกอบของงบการเงิน (The Elements of Financial Statements)

หมายถึง ประเภทของรายการทางบัญชีที่แยกแยะแสดงตามลักษณะเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถแบ่งองค์ประกอบของงบการเงินได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

- 1) องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับฐานะการเงิน ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สินและ ส่วนของเจ้าของ ซึ่งกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินได้ให้คำนิยามของแต่ละองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับฐานะการเงินในงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

สินทรัพย์ (Asset) หมายถึง ทรัพยากรที่ อยู่ในความควบคุมของกิจการ ซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต ไม่ว่าจะมาจากการซื้อ การผลิต หรือการรับบริจาคก็ตาม แต่ต้องไม่รวมถึงรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การทำสัญญาซื้อสินค้าล่วงหน้า เป็นต้น โดยที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากทรัพยากรนั้น นั่นหมายความว่า ทรัพยากรนั้นต้องก่อให้เกิดกระแสเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดแก่กิจการไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เช่น การใช้สินทรัพย์เพื่อผลิตสินค้าหรือให้บริการ การนำสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปแลกเปลี่ยนกับสินทรัพย์อื่น การนำสินทรัพย์ไปชำระหนี้ การนำสินทรัพย์มาแบ่งปันให้กับผู้เป็นเจ้าของ เป็นต้น ทั้งนี้ ทรัพยากรนั้นอาจมีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ เช่น ลูกหนี้ ที่ดิน และอุปกรณ์ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เป็นต้น ซึ่งจากคำนิยามข้างต้น จะเห็นได้ว่าสินทรัพย์ของกิจการไม่จำเป็นต้องเป็นทรัพยากรที่กิจการมีกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย แต่กิจการสามารถควบคุมประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากทรัพยากรนั้น ในกรณีนี้ทรัพยากรนั้นถือเป็นสินทรัพย์ของกิจการ เช่น สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินทางด้านผู้เช่า เป็นต้น

หนี้สิน (Liabilities) หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต เช่น การซื้อสินค้าหรือบริการเป็นเงินเชื่อ การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน การขายสินค้าพร้อมกับการรับประกันภายหลังการขาย เป็นต้น โดยที่กิจการคาดว่าจะสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการชำระภาระผูกพันนั้น ซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นอาจเกิดขึ้นได้หลายลักษณะ เช่นการจ่ายเงินสด การโอนสินทรัพย์อื่น การให้บริการ การเปลี่ยนภาระผูกพันเดิมเป็นภาระผูกพันใหม่การแปลงหนี้เป็นทุน เป็นต้น ทั้งนี้ตัวอย่างรายการหนี้สิน เช่น เจ้าหนี้การค้า เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินประมาณการหนี้สินจากการรับประกันสินค้า เป็นต้น

ส่วนของผู้เจ้าของ (Equity) หมายถึง ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการหลังจากหักหนี้สินทั้งหมดออกแล้ว เช่น ทุนสามัญ กำไรสะสม เป็นต้น ทั้งนี้มูลค่าของส่วนของผู้เจ้าของในงบแสดงฐานะการเงินมักไม่เท่ากับราคาตลาดของหุ้นทั้งหมดที่อยู่ในมือของผู้ถือหุ้น เนื่องจาก การวัดมูลค่าของส่วนของผู้เจ้าของขึ้นอยู่กับกำวัดมูลค่าของสินทรัพย์ และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้แสดงด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น

2) องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลการดำเนินงาน ได้แก่ รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน ได้ให้คำนิยามของแต่ละองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ดังนี้

รายได้ (Income) หมายถึง การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลารายงานในรูปของกระแสเข้าหรือการเพิ่มค่าของสินทรัพย์ หรือการลดลงของหนี้สินอันส่งผลให้ส่วนของผู้เจ้าของเพิ่มขึ้น แต่ไม่รวมถึงเงินทุนที่ได้รับจากผู้มีส่วนร่วมในสนของเจ้าของ ทั้งนี้

ตัวอย่างรายการรายได้ เช่น รายได้จากการขายสินค้า รายได้ค่าธรรมเนียม รายได้ดอกเบี้ย รายได้เงินปันผล รายได้ค่าเช่า เป็นต้น รายได้รวมถึงรายการที่เป็นรายได้ (Revenue) และผลกำไร (Gain)

ค่าใช้จ่าย (Expenses) หมายถึง การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลารายงานในรูปของกระแสออกหรือการลดค่าของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สินอันส่งผลให้ส่วนของเจ้าของลดลง แต่ต้องไม่รวมถึงการแบ่งปันส่วนทุนให้กับผู้มีส่วนร่วมในส่วนของเจ้าของ เช่น การลดทุนการจ่ายเงินปันผล เป็นต้น ทั้งนี้ ตัวอย่างรายการค่าใช้จ่าย เช่น ต้นทุนขาย ค่าเสื่อมราคา ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมพนักงาน เป็นต้น ทั้งนี้ผลขาดทุนจึงเป็นรายการที่เป็นค่าใช้จ่าย เช่นเดียวกัน

จากองค์ประกอบของงบการเงินข้างต้น จะเห็นได้ว่า งบแสดงฐานะการเงินจะแสดงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับฐานะการเงิน ส่วนงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจะแสดงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลการดำเนินงาน ขณะที่งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของและงบกระแสเงินสดจะแสดงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นและการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับฐานะการเงินในงบแสดงฐานะการเงิน

2.3.2.5 มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน กล่าวว่า การนำเสนองบการเงินที่มีส่วนประกอบของงบการเงินที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย

1) งบแสดงฐานะทางการเงิน (Statement of Financial Position) หมายถึง รายงานการเงินที่แสดงข้อมูลฐานะทางการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่งของรอบบัญชี โดยจะแสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ

2) งบกำไรขาดทุน (Income Statement) หมายถึง รายงานการเงินที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของกิจการ โดยจะแสดงรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรหรือขาดทุนของกิจการ

3) งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของเจ้าของ (Statement of Changes in Equity) หมายถึง รายงานการเงินที่แสดงรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อรายการในส่วนของเจ้าของระหว่างต้นงวดบัญชีและสิ้นงวดบัญชี เช่น กำไร(ขาดทุน)สะสม ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว ส่วนเกินมูลค่าหุ้น แสดงผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีต่าง ๆ ทุนที่ออกจำหน่าย กำไรสุทธิประจำงวด จ่ายเงินปันผล ยอดคงเหลือในส่วนของเจ้าของ

4) งบกระแสเงินสด (Cash Flow Statement) หมายถึง รายงานการเงินที่แสดงถึงการได้มาและจ่ายไปของเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดของกิจการในรอบบัญชี โดยงบกระแสเงินสดจะบ่งบอกถึงสภาพคล่องทางการเงินของกิจการ โดยงบกระแสเงินสดจะเกี่ยวข้องกับ 3 กิจการ

คือ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหา

5) หมายเหตุประกอบงบการเงิน (Note to Financial Statement) หมายถึง รายการที่แสดงรายละเอียดเพิ่มเติมจากงบการเงิน เช่น นโยบายการทำบัญชีและเกณฑ์การจัดทำงบการเงิน ข้อมูลเพิ่มเติมที่ไม่ได้แสดงอยู่ในงบการเงิน

จากข้อมูลข้างต้นจะแสดงให้เห็นว่าการนำเสนอของงบการเงินที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ทั้ง 5 งบ เป็นการรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุดในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ

นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะและศิลาปะพร ศรีจันทเพชร (2554; 11-13) ได้กล่าวถึงลักษณะของงบการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจของกิจการที่เกิดขึ้น ผู้บริหารของกิจการสามารถใช้งบการเงินในการติดต่อสื่อสารหรือถ่ายทอดข้อมูลไปให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบถึงกิจกรรมหรือเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจของกิจการ ซึ่งผู้สนใจในเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจของกิจการจะนำเอางบการเงินมาใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ดังนั้น งบการเงินจึงควรให้ข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้ดังนี้

- 1) ข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับองค์ประกอบของงบการเงิน ซึ่งได้แก่ สินทรัพย์หนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้น รายได้ และค่าใช้จ่าย ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของงบการเงินนั้น
- 2) ข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิของกิจการ
- 3) ข้อมูลทางการเงินซึ่งจะช่วยผู้ใช้งบการเงินในการประมาณการกำไรของกิจการ
- 4) ข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงบการเงินที่มีความสำคัญต่อผู้ใช้งบการเงิน เช่น นโยบายการบัญชี การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น

2.3.3 องค์ประกอบของรายงานทางการเงิน

ปรัชญา แก้วนพแก้ว (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพ/นนทบุรี พบว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้

อุมาวดี เดชธำรงและนารีรัตน์ รักดีศรีวิงษ์ (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเปรียบเทียบกันได้

กฤษากรณ์ อนุพันธ์และขวัญฤดี ตันตระบัณฑิตย์ (2560) ได้ศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค พบว่า รายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมและรายด้านมีคุณภาพระดับปานกลางในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความครบถ้วน การปราศจากข้อผิดพลาด ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ และความทันเวลา

ณัฐภัทร หงส์พงษ์ (2560) ได้ศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านปัญญา มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน 2) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน 3) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านการจัดการบุคคล มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน และ 4) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านการจัดการองค์กร มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

มารินี กอระ และกลุวดี ลิ้มอุสนโน (2560) ได้ศึกษาผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ พบว่า รายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความทันเวลา ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ และด้านความเข้าใจ

Kothari (2017) ได้ศึกษาคุณภาพงานบัญชี พบว่าคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีที่ใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งมีอิทธิพลสำคัญต่ออุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) ของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การตัดสินใจควรรวมกิจการ การศึกษาทฤษฎีตัวการตัวแทน (Agency Theory) โดยใช้ข้อมูลทางการบัญชีเป็นแรงจูงใจให้มีการปฏิบัติตามสัญญาระหว่างผู้จัดการกับผู้ถือหุ้น เช่น การประเมินผลการปฏิบัติงาน การให้ผลตอบแทนและการกำกับดูแลกิจการ รวมถึงคุณภาพของการรายงานความเห็นงบการเงินของผู้สอบบัญชี ในขณะที่เดียวกัน ความสัมพันธ์ในลักษณะข้อตกลงตามสัญญาก็เกิดขึ้นได้ระหว่างผู้ถือหุ้นและเจ้าหน้าที่ และกับผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ เช่น นักลงทุน ลูกจ้าง ลูกค้า ในบริบทของการออกหุ้น เพิ่มทุน การนำหุ้นเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ การควบรวมกิจการ เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงกิจการจำเป็นต้องมีนักบัญชี รวมถึงผู้สอบบัญชีที่ต้องมีความรู้ทักษะและความเชี่ยวชาญด้านธุรกิจในการวิเคราะห์รายการเชิงเศรษฐกิจ การจัดทำและนำเสนองบการเงิน

การวิเคราะห์ข้อมูลงบการเงิน เพื่อการตัดสินใจและการลงทุน การรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การกำหนดนโยบายการบัญชีที่เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการบริหาร ก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้คุณภาพของงบการเงินเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบันยังมีการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีความรวดเร็วและช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลการตัดสินใจได้อย่างทันเวลา ดังนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่นักบัญชีต้องมีความพร้อมตลอดเวลาและพัฒนาตนเองให้ทันกับสภาพแวดล้อม รายการเชิงเศรษฐกิจ และมาตรฐานการบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งนักบัญชีที่มีความสามารถในการปรับตัวที่ดี จะช่วยให้ให้นักบัญชีสามารถคิด วิเคราะห์และประมวลผลการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในวิชาชีพได้ดีกว่า

คุณภาพงานบัญชีรวมถึงคุณภาพของการสอบบัญชี ซึ่งช่วยให้งบการเงินมีความถูกต้อง คุณภาพของการสอบบัญชี หมายถึง ความสามารถในการตรวจสอบและรายงานผล การตรวจสอบของผู้สอบบัญชีอย่างเป็นอิสระจากหลักฐานที่เพียงพอ มีความถูกต้องครบถ้วน ในสาระสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติตรวจสอบ การให้ความเห็นรายงานสอบบัญชีที่มีคุณภาพ ดังนั้น คุณภาพการสอบบัญชีสามารถวัดได้จากรายงานการสอบบัญชีที่มีลักษณะเชิงคุณภาพที่ดี ประกอบด้วย 1) ความถูกต้อง (Accuracy) หมายถึง ไม่เกิดข้อผิดพลาด บิดเบือนข้อมูลและเป็นไปตามความจริงที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องของข้อความทุกประโยครวมถึงตัวเลขที่ผู้สอบบัญชีได้รวบรวมประเมินและสรุปนำเสนออย่างระมัดระวังและมีความแม่นยำถูกต้อง 2) ความเที่ยงธรรม (Objectiveness) หมายถึง การสื่อสารที่ถูกต้องตามควรไม่ลำเอียงทั้งจากทัศนคติและการประเมินที่เป็นกลาง โดยพิจารณาจากความจริงและสถานการณ์รอบด้าน การสังเกตการณ์ การสรุปและการเสนอแนะของผู้ตรวจสอบต้องได้มาจากการกระทำ ที่ปราศจากอคติลำเอียงโดยไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวหรือไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่น 3) ความชัดเจน (Clearness) หมายถึง ความสามารถในการสื่อความหมายเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจในรายงานการสอบบัญชี โดยแสดงลำดับความเป็นเหตุเป็นผลชัดเจนหลักเลี่ยงการใช้ภาษาทางวิชาการที่ไม่จำเป็นหากจำเป็นหากจำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิคต้องมีคำอธิบายหรือนิยามศัพท์ที่ใช้ขึ้น 4) ความกะทัดรัด (Conciseness) หมายถึง การสื่อสารตรงประเด็นไม่อ้อมค้อม การตัดทอนข้อความและคำฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็นออกไป โดยผู้ตรวจสอบยังคงต้องรักษาความต่อเนื่องของแนวคิดที่รายงานไว้ตลอดจนความถูกต้องของการใช้ภาษาเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ และใช้เวลาน้อย 5) ความสร้างสรรค์ (Creation) หมายถึง การสรรหาวิธีการ การสื่อสารที่ช่วยและจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานขององค์กรมีการปรับปรุงในสิ่งที่จำเป็น โดยเนื้อหาควรเป็นประโยชน์ให้บรรยากาศเชิงบวก และมีความหมายต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร 6) ความสมบูรณ์ (Completion) หมายถึง การเสนอรายงานที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่ขาดข้อมูลสารสนเทศสารสนเทศที่สำคัญต่อผู้อ่านที่เป็นเป้าหมาย ซึ่งควรประกอบด้วย ข้อมูลสารสนเทศ ข้อสังเกตที่สนับสนุนข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่เพียงพอ 7) ความทันกาล

(Timeliness) หมายถึง การเสนอรายงานต้องกระทำภายในเวลา ที่ดีมีความเหมาะสมให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสแก้ไข การเสนอผลการตรวจไม่ควรล่าช้า และควรทำในระดับด่วน เพื่อช่วยให้การแก้ไขมี ประสิทธิภาพ

พริญาณ์ เฉลยบุญ (2559) ได้ศึกษาการจัดการปัญหาธุรกิจและคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าการจัดการปัญหาธุรกิจ SMEs มีความสัมพันธ์ต่อ คุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจการจัดการปัญหาธุรกิจ SMEs มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ คุณภาพรายงานทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย เท่ากับ 0.707 แสดงให้เห็นว่าการจัดการปัญหาธุรกิจ SMEs มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงาน ทางการเงินในเชิงบวกหรือมีทิศทางเดียวกัน หากธุรกิจ SMEs ความสำคัญกับการจัดการปัญหาด้าน การตลาด เป็นอันดับหนึ่ง และ ด้านเทคโนโลยีและการจัดการปัญหาในธุรกิจ ให้มีความสำคัญเป็น อันดับสุดท้าย ซึ่งหากพิจารณา จากผลการศึกษาความสัมพันธ์จะเห็นได้ว่า การจัดการปัญหาด้าน การตลาด ไม่มีความสัมพันธ์ต่อ คุณภาพรายงานทางการเงิน ดังนั้นหากกิจการต้องการให้รายงาน ทางการเงินมีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น ควร เพิ่มความสำคัญให้กับการจัดการปัญหาด้านการจัดการ และ รวมถึงด้านเงินทุน ด้านการส่งเสริมจากรัฐ และด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เพราะจากผลการศึกษา แต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน

จันทิมา จันทร์โชโต (2558) ได้ศึกษาคุณภาพของรายงานการเงินบริษัทจดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยจริยธรรมบุคคลตามหลักอุดมคตินิยม 2) ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร 3) ปัจจัยความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท และ 4) ปัจจัย คุณภาพการสอบบัญชีส่งผลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงิน สำหรับปัจจัยนโยบายทางบัญชี และปัจจัยจริยธรรมส่วนบุคคลตามหลัก สัมพันธนิยมไม่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงิน และประสิทธิภาพในการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า คุณภาพของงบการเงินประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความเข้าใจกันได้ ความทันต่อเวลา การเปรียบเทียบกันได้ และการพิสูจน์ยืนยันได้

สภานิติบัญญัติ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2558) ได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการ รายงานทางการเงินไว้ว่าการจัดทำและการนำเสนองบการเงินที่มีประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเชิง เศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินควรประกอบด้วย

- 1) ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน (Fundamental Qualitative Characteristics)
  - 1.1) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)
  - 1.2) ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation)

- 1.2.1) ความครบถ้วน (Completeness)
- 1.2.2) ความเป็นกลาง (Neutrality)
- 1.2.3) การปราศจากข้อผิดพลาด (Free from Error)
- 2) ลักษณะเชิงคุณภาพเสริม (Enhancing Qualitative Characteristics)
  - 2.1) ความสามารถเปรียบเทียบได้ (Comparably)
  - 2.2) ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (Verifiability)
  - 2.3) ความทันเวลา (Timeliness)
  - 2.4) ความสามารถเข้าใจได้ (Understandability)

จากการศึกษาเอกสารและผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยรวมองค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเข้าด้วยกันแล้วตั้งชื่อใหม่ได้ จำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ 2) ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม 3) สามารถเปรียบเทียบได้ 4) ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ 5) ความทันเวลา และ 6) ความสามารถเข้าใจได้ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

องค์ประกอบใหม่	องค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและที่มา
1. ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	1.1 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558) 1.2 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (กฤษฎาภรณ์ อนุพันธ์และขวัญฤดี ตันตระกูล, 2560) 1.3 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (ณัฐวุฒิ ตันดิเศรษฐ, 2558) 1.4 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (มารินี่ กอระและกฤดี ลิ้มอุสันโน, 2560)
2. ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	2.1 ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558) 2.2 ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (ณัฐวุฒิ ตันดิเศรษฐ, 2558)

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบใหม่	องค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและที่มาจาก
	2.3 ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (มารินี กอระ่าและกลุวดี ลิ้มอุสันโน, 2560)
3. ความสามารถเปรียบเทียบ เทียบได้	3.1 ความสามารถเปรียบเทียบได้ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558) 3.2 ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ (กฤษฎาภรณ์ อนุพันธ์และขวัญฤติ ตันตระกูลจิตต์, 2560) 3.3 ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ (ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ, 2558) 3.4 ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ (อุมาวดี เดชธำรงและนาริรัตน์ ภักดีศรีวิงษ์, 2561) 3.5 ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ (มารินี กอระ่าและกลุวดี ลิ้มอุสันโน, 2560)
4. ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้	4.1 ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558) 4.2 ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (กฤษฎาภรณ์ อนุพันธ์และขวัญฤติ ตันตระกูลจิตต์, 2560) 4.3 ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (อุมาวดี เดชธำรงและนาริรัตน์ ภักดีศรีวิงษ์, 2561) 4.4 ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (มารินี กอระ่าและกลุวดี ลิ้มอุสันโน, 2560)
5. ความทันเวลา	5.1 ความทันเวลา (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558) 5.2 ความทันเวลา (กฤษฎาภรณ์ อนุพันธ์และขวัญฤติ ตันตระกูลจิตต์, 2560) 5.3 ความทันต่อเวลา (ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ, 2558) 5.4 ความทันเวลา

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบใหม่	องค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและที่มา
	(อุมาวดี เดชธำรงและนาริรัตน์ ภักดีศรีวิงษ์, 2561) 5.5 ความทันเวลา (มารินี่ กอระและกลุวดี ลิ้มอุสันโน, 2560)
6. ความสามารถเข้าใจได้	6.1 ความสามารถเข้าใจได้ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558) 6.2 ความสามารถเข้าใจได้ (กฤษฎาภรณ์ อนุพันธ์และขวัญฤดี ตันตระกูลบัณฑิตย์, 2560) 6.3 ความเข้าใจกันได้ (ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ, 2558) 6.4 ความสามารถเข้าใจได้ (อุมาวดี เดชธำรงและนาริรัตน์ ภักดีศรีวิงษ์, 2561) 6.5 ด้านความเข้าใจ (มารินี่ กอระและกลุวดี ลิ้มอุสันโน, 2560)

จากตาราง 2 ผู้วิจัยได้นำความหมายขององค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาสรุปเป็นความหมายขององค์ประกอบใหม่ได้ ดังนี้

1) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ หมายถึง รายงานทางการเงินที่มีข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับการตัดสินใจสามารถทำให้การตัดสินใจแตกต่างกันแม้ว่าผู้ใช้บางรายเลือกที่จะไม่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลหรือได้รับทราบข้อมูลแล้วจากแหล่งอื่นแล้ว ข้อมูลทางการเงินสามารถใช้เป็นข้อมูลนำเข้าสู่กระบวนการที่ผู้ใช้ใช้ในการพยากรณ์ผลลัพธ์ในอนาคต ข้อมูลทางการเงินให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการประเมินในอดีต คุณค่าทางการพยากรณ์และคุณค่าทางการยืนยันของข้อมูลทางการเงินมีความสัมพันธ์กัน เช่น ข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบัน ซึ่งสามารถใช้เป็นเกณฑ์สำหรับพยากรณ์รายได้ในปีต่อไป และยังสามารถเปรียบเทียบกับข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบันจากการพยากรณ์ที่ทำตั้งแต่ปีก่อนๆ ได้ด้วย ผลของการเปรียบเทียบดังกล่าวสามารถช่วยผู้ใช้แก้ไขและปรับปรุงกระบวนการต่างๆ ที่ใช้ในการพยากรณ์ในอดีต และข้อมูลมีสาระสำคัญหากการละเว้นการแสดงผลหรือการแสดงผลผิดพลาดจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ที่ตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานกิจการใดกิจการหนึ่ง

2) ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม หมายถึง รายงานทางการเงินที่เป็นตัวแทนปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจในรูปของข้อความและตัวเลข ข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ต้องไม่เป็นเพียงตัวแทนปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ มีภาพที่ครบถ้วนของข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้ เพื่อให้เข้าใจปรากฏการณ์ที่ภาพนั้นแสดงรวมถึงการให้ความหมายและคำอธิบายที่จำเป็นทั้งหมด เช่น ภาพที่ครบถ้วนของกลุ่มสินทรัพย์อย่างน้อยที่สุด ควรรวมการให้ความหมายของลักษณะของสินทรัพย์ในกลุ่มภาพที่เป็นตัวเลขของสินทรัพย์ทั้งหมดในกลุ่มและการให้ความหมายของภาพที่เป็นตัวเลขของสินทรัพย์เป็นตัวแทน การนำเสนอข้อมูลทางการเงินมีความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียง ไม่มีการให้ความสำคัญ ไม่มีการเน้นหรือไม่มีการยกเลิกการเน้นหรือไม่ถูกตกแต่งในลักษณะอื่น มีข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้องหรือสามารถประมาณการราคาหรือมูลค่าที่ไม่สามารถสังเกตได้ และมีข้อมูลทางการเงินมีความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

3) ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ หมายถึง รายงานทางการเงินที่มีข้อมูลเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานสามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกันเกี่ยวกับกิจการอื่นและสามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกันเกี่ยวกับกิจการเดียวกันนั้นสำหรับรอบระยะเวลาอื่นหรือ ณ วันที่อื่น ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบได้เป็นลักษณะเชิงคุณภาพที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถระบุและเข้าใจความเหมือนหรือความแตกต่างของรายการต่างๆ ใช้วิธีเดียวกันกับรายการเดียวกันไม่ว่าจากรอบระยะเวลาสู่รอบระยะเวลาภายในกิจการที่เสนอรายงานแห่งหนึ่งหรือในรอบระยะเวลาใดรอบระยะเวลาหนึ่งระหว่างกิจการหลายแห่ง ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบได้ สิ่งที่เหมือนกันต้องดูเหมือนกันและสิ่งที่แตกต่างกันต้องดูแตกต่างกัน และมีความสามารถเปรียบเทียบได้ในระดับหนึ่งกับความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกันของกิจการที่เสนอรายงานอีกแห่งหนึ่ง

4) ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ หมายถึง รายงานทางการเงินที่มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้สังเกตการณ์รายต่างๆ ที่มีความรอบรู้และมีความเป็นอิสระสามารถได้ข้อสรุปตรงกันแต่ไม่จำเป็นต้องเป็นข้อตกลงอย่างสมบูรณ์ว่าภาพนั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม สามารถพิสูจน์ยืนยันได้อาจเป็นทางตรงหรือทางอ้อม เช่น การนับเงินสด การพิสูจน์มูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือด้วยการตรวจสอบปัจจัยนำเข้า และคำนวณสินค้าคงเหลือปลายงวดอีกครั้งด้วยข้อสมมติฐานการหมุนเวียนต้นทุนวิธีเดียวกัน และสามารถพิสูจน์คำอธิบายและข้อมูลทางการเงินที่มองไปในอนาคตบางอย่างอาจเป็นไปได้จนกว่าอนาคตจะมาถึง ซึ่งบางครั้งอาจพิสูจน์ไม่ได้เลย จำเป็นต้องเปิดเผยข้อสมมติที่ในการจัดทำข้อมูลนั้น วิธีรวบรวมข้อมูลและปัจจัยและสภาพแวดล้อมอื่นที่สนับสนุนข้อมูลนั้น

5) ด้านความทันเวลา หมายถึง รายงานทางการเงินที่มีข้อมูลพร้อมให้ผู้ตัดสินใจทันเวลาที่ข้อมูลสามารถมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ข้อมูลบางอย่างอาจยังถือว่าทันเวลาแม้จะมีระยะเวลาสั้นหลังสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เพื่อใช้ในการประเมินแนวโน้มต่าง ๆ

6) ด้านความสามารถเข้าใจได้ หมายถึง รายงานทางการเงินที่มีการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ มีข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์บางอย่างโดยลักษณะของปรากฏการณ์นั้นมีความซับซ้อนและไม่สามารถทำให้ง่ายต่อความเข้าใจ เกิดความเข้าใจผิด และการรายงานทางการเงินจัดทำเพื่อผู้ใช้ที่มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางธุรกิจและ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจหรืออาจจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากที่ปรึกษาเพื่อให้เข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจที่ซับซ้อน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

กมลภู สันทะจักร์ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชีของหน่วยราชการในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 25-35 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัล ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาษาอังกฤษ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี และด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านภาษาอังกฤษ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ยกเว้นด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ มีอิทธิพลเชิงลบต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

ปรัชญชัย แก้วนพแก้ว (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพ/นนทบุรี การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพ/นนทบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี (คงอยู่) จำนวน 287 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงช่วงอายุ 41-50 ปี มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญา มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบัญชีมากกว่า 15 ปี และมีความรู้เพิ่มเติมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจในทุกด้านตามขอบเขตที่ศึกษาของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) และมีระดับความเห็นต่อมาตรฐานการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) 1) ด้านการนำเสนอ

งบการเงิน ประกอบด้วย มิติการจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ อยู่ในระดับมาก มิติการจัดทำงบกระแสเงินสด อยู่ในระดับมากที่สุด มิติการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ อยู่ในระดับมาก และมิติการเปิดเผยข้อมูลของบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านการวัดมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สิน ทุกมิติอยู่ในระดับมาก และ3) การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย ประกอบด้วย มิติการรับรู้รายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ อยู่ในระดับมาก มิติโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า อยู่ในระดับมาก มิติผลประโยชน์ของพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง มิติการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ อยู่ในระดับมาก และมิติภาษีเงินได้ อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้มีความเห็นต่อคุณภาพรายงานทางการเงินทุกด้านอยู่ในระดับมาก เว้นแต่ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมและด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

อรอุษา ด้วงช้างและประเวศ เพ็ญวุฒิกุล (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยมาตรฐานการปฏิบัติงานในด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความเข้าใจกฎหมายทางบัญชี และด้านความเที่ยงธรรมที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีในด้านคุณภาพผลงาน ด้านปริมาณผลงาน ด้านความทันเวลา และด้านความพึงพอใจของผู้ทำบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย จำนวน 7,853 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากสูตรของยามานะ (Yamane) พบว่า ศักยภาพของนักบัญชี ประกอบด้วย ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความเข้าใจในกฎหมายทางบัญชี และด้านความเที่ยงธรรม

อุมาวดี เดชธำรงและนารีรัตน์ ภักดีศรีวิงษ์ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของคุณภาพรายงานทางกาดารเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยใช้ความได้เปรียบในการแข่งขัน 4 ด้าน ประกอบด้วย ความเป็นผู้นำด้านต้นทุนต่ำ ความสามารถในการบริหารจัดการ ความสามารถในการทำกำไร และความเป็นผู้นำในธุรกิจ เป็นตัวแปรในการวัดความได้เปรียบในการแข่งขัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำนวน 400 ราย ผลการวิจัย พบว่าคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความทันเวลาและความสามารถในการเปรียบเทียบกันได้มีผลกระทบต่อความได้เปรียบในการแข่งขันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าหากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีการจัดทำรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพจะส่งผลให้มีความได้เปรียบในการแข่งขันสูงยิ่งขึ้น

กฤชากรณ อนุพันธ์และขวัญฤดี ตันตระบัณฑิตย์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการ

ตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค ผลการศึกษาพบว่า รายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านมีคุณภาพระดับปานกลางในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความครบถ้วน การปราศจากข้อผิดพลาด ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ และความทันเวลา ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพัฒนาคุณภาพรายงานการเงินให้มีคุณภาพในระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้รายงานการเงินเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้รายงานการเงินทุกประเภท เช่น ผู้บริหารท้องถิ่น หน่วยงานกำกับดูแล กระทรวงการคลัง รวมถึงผู้ใช้รายงานการเงินอื่น เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดคุณภาพในการจัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรายงานการเงินแสดงให้เห็นถึงฐานะการเงินการคลัง และผลการดำเนินงานอย่างน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ความนี้ยังได้เสนอแนะประเด็นที่เป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคต

ชุมพล รอดแจ่มและรุ่งระวี มั่งสิงห์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันสมรรถนะของนักบัญชีตามคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยโดยการวิเคราะห์มีตัวแปรสังเกตได้ ได้แก่ ด้านความรู้และปัญญาในวิชาชีพ (Knowledge) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) ด้านการปฏิบัติงาน (Working) ด้านความชำนาญในทักษะต่างๆ (Expertise) ส่งผลต่อสมรรถนะของนักบัญชีตามคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าดัชนี ดังนี้ ค่า Chi-df เท่ากับ 1.244 ค่า GFI เท่ากับ 0.920 ค่า CFI เท่ากับ 0.960 และค่า RMR 0.0644 และค่า RMSEA เท่ากับ 0.074 แสดงถึงโมเดลดังกล่าวมีความสอดคล้องในระดับที่ยอมรับได้สำหรับข้อเสนอจากการวิจัยองค์กรควรให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ส่งผลดังกล่าวโดยนำมาเป็นแนวทางหรือนโยบายในการพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะครบทั้ง 4 ด้านเพื่อส่งผลต่อสมรรถนะของนักบัญชีตามคุณลักษณะนักบัญชีที่ถึงประสงค์

ณัฐภัทร หงส์พงษ์ (2560) ได้ศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านปัญญามีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน 2) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน 3) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านการจัดการบุคคลมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน และ 4) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านการจัดการองค์กรมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

ณัฐวรรณ ศรีสุขและกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีและกรุงเทพมหานคร โดยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรีและกรุงเทพมหานคร ด้านสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่

ผลการศึกษาพบว่าสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ในมิติด้านการตรวจสอบภายในมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ในมิติด้านการทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ในมิติด้านจริยธรรมในวิชาชีพมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

พิรุชญาณ์ คานะโกะ (2560) ได้ศึกษาระดับการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถนะนักบัญชีไทย ความสามารถในการปรับตัว และความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี หลังเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า ปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถนะนักบัญชีประกอบการดำเนินการทำบัญชี ทักษะคิดในการปฏิบัติงานทางบัญชี ความสามารถในการปรับตัวและลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ปทุมวิทย์ ท่ากระเบา และประเวศ เพ็ญวุฒิกุล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของความรู้ความสามารถทางการบัญชีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของเสมียนการเงิน ในระดับมณฑลทหารบกสังกัดกองทัพภาคที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยรวม 2) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ 3) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร 4) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านกระบวนการปฏิบัติงาน 5) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย

มารินี กอระและกลุติ ลิ้มอุสันโน (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี การบริหารความเสี่ยงต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้และทดสอบผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ผลการ ศึกษาพบว่า 1) ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) คุณภาพของรายงานการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก 4) ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ด้านทักษะทางการดำเนินทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ระดับสูงและผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 5) การบริหารความเสี่ยง ด้าน

การจัดการความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ระดับสูงและผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

พิรญาณ์ เฉลยบุญ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการปัญหาธุรกิจและคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การจัดการปัญหาธุรกิจ SMEs มีความสัมพันธ์ต่อ คุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจการจัดการปัญหาธุรกิจ SMEs มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยเท่ากับ 0.707 แสดงให้เห็นว่าการจัดการปัญหาธุรกิจ SMEs มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงินในเชิงบวกหรือมีทิศทางเดียวกัน หากธุรกิจ SMEs ความสำคัญกับการจัดการปัญหาด้านการตลาด เป็นอันดับหนึ่ง และด้านเทคโนโลยีและการจัดการปัญหาในธุรกิจ ให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งหากพิจารณา จากผลการศึกษาความสัมพันธ์จะเห็นได้ว่า การจัดการปัญหาด้านการตลาด ไม่มีความสัมพันธ์ต่อ คุณภาพรายงานทางการเงิน ดังนั้นหากกิจการต้องการให้รายงานทางการเงินมีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น ควร ให้ความสำคัญให้กับการจัดการปัญหาด้านการจัดการและรวมถึงด้านเงินทุน ด้านการส่งเสริมจากรัฐ และด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เพราะจากผลการศึกษาแต่ละด้านมีความ สัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน

สำราญ บุญเจริญ ปรียาณัฐ เอียบศิริเมธี และปาลิดา เซษฐ์ขุนทด (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา และเสนอรูปแบบสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมาภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่มีสมรรถนะวิชาชีพอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะทางด้านปัญญา ด้านทักษะเฉพาะบุคคล ความรู้ในการวางแผนและควบคุมทางการเงิน ด้านความรู้ทั่วไปของผู้จัดทำบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพ ทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ความรู้ด้านบัญชีการเงินของผู้จัดทำบัญชี ต้องมีทักษะการปฏิบัติงาน ทักษะด้านภาษาต่างประเทศตามลำดับ 2) ความรู้ทั่วไปผู้จัดทำบัญชี ทักษะทางด้านปัญญา ความรู้ในการวางแผนและควบคุมทางการเงิน และจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา และ3) รูปแบบสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปผู้จัดทำบัญชี ทักษะทางด้านปัญญา ความรู้ในการวางแผนและควบคุมทางการเงิน และจรรยาบรรณวิชาชีพถึงร้อยละ 60.70 อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 แสดงในสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ดังนี้ สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ $Y_t = 0.538 + 0.905X_1 - 0.114X_4 + 0.138X_3 - 0.072X_9$ และสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน $Y_t = 2.774 + 20.118X_1 - 3.632X_4 + 3.072X_3 - 2.513X_9$

กัญธรรณา ดิษฐ์แก้ว (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณภาพของข้อมูลทางบัญชีบริหาร นวัตกรรมทางการบริหาร การเพิ่มผลผลิตและความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือของประเทศไทย พบว่า คุณภาพของข้อมูลทางบัญชีบริหารส่งผลทางบวกต่อนวัตกรรมทางการบริหารและส่งผ่านไปยังความได้เปรียบทางการแข่งขัน นอกจากนี้คุณภาพของข้อมูลทางบัญชีบริหารส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิตและส่งผ่านไปยังความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือของประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผู้ประกอบการโรงสีข้าวจะสามารถนำสารสนเทศทางบัญชีบริหารที่มีคุณภาพไปเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทั้งการวางแผนงบประมาณ การปฏิบัติงาน และกระบวนการตัดสินใจในธุรกิจโรงสีข้าวอย่างครบวงจร อีกทั้งสามารถลดต้นทุนในการสูญเสีย การใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานตามแนวคิดของการเพิ่มผลผลิตเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่ยั่งยืนในระยะยาว

จันทง จันทโชโต (2558) ได้ศึกษาคุณภาพของรายงานการเงินบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยจริยธรรมบุคคลตามหลักอุดมคตินิยม 2) ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร 3) ปัจจัยความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท และ 4) ปัจจัยคุณภาพการสอบบัญชี ส่งผลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงิน สำหรับปัจจัยนโยบายทางบัญชีและปัจจัยจริยธรรมส่วนบุคคลตามหลักสัมพันธนิยมไม่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ณัฐวุฒิ ตันติเศรฐฐ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิผลในการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นมืออาชีพของพนักงานบัญชีและความสามารถของระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อคุณภาพของงบการเงินโดยรวม นอกจากนี้คุณภาพของงบการเงินโดยรวมและคุณภาพของงบการเงินรายด้าน ได้แก่ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความทันต่อเวลา และการเปรียบเทียบกันได้มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อประสิทธิผลในการตัดสินใจ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาศักยภาพในความเป็นมืออาชีพของพนักงานบัญชีและการพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีให้โดดเด่นจะส่งผลต่อการจัดทำงานการเงินให้มีคุณภาพและจะช่วยส่งผลดีต่อไปยังประสิทธิผลในการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ผลการวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี

ผู้ใช้งบการเงิน รวมถึงกิจการเพื่อที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดคุณภาพในการจัดทำงบการเงิน นอกจากนี้ ในบทความวิจัยนี้ยังได้เสนอแนะประเด็นที่เป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยในอนาคต

สุจิตตรา ประครองสี ขจิต ก้อนทอง และไพลิน นิลนิยม (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่กับความสำเร็จในวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน และด้านจริยธรรมในวิชาชีพมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในวิชาชีพโดยรวม

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Kothari (2017) ได้ศึกษาคุณภาพงานบัญชี หมายถึง คุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีที่ใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งมีอิทธิพลสำคัญต่ออุปสงค์ (Demand) และ อุปทาน (Supply) ของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การตัดสินใจควบรวมกิจการ การศึกษาทฤษฎีตัวการตัวแทน (Agency Theory) โดยใช้ข้อมูลทางการบัญชีเป็นแรงจูงใจให้มีการปฏิบัติตามสัญญาระหว่างผู้จัดการกับผู้ถือหุ้น เช่น การประเมินผลการปฏิบัติงาน การให้ผลตอบแทนและการกำกับดูแลกิจการ รวมถึงคุณภาพของงบการเงิน ความเห็นของงบการเงินของผู้สอบบัญชี ในขณะที่เดียวกัน ความสัมพันธ์ในลักษณะข้อตกลงตามสัญญาก็เกิดขึ้นได้ระหว่างผู้ถือหุ้นและเจ้าหน้าที่ และกับผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ เช่น นักลงทุน ลูกจ้าง ลูกค้า ในบริบทของการออกหุ้น เพิ่มทุน การนำหุ้นเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ การควบรวมกิจการ เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงกิจการจำเป็นต้องมีนักบัญชี รวมถึงผู้สอบบัญชีที่ต้องมีความรู้ทักษะและความเชี่ยวชาญด้านธุรกิจในการวิเคราะห์รายการเชิงเศรษฐกิจ การจัดทำและนำเสนองบการเงิน การวิเคราะห์ข้อมูลงบการเงิน เพื่อการตัดสินใจและการลงทุน การรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การกำหนดนโยบายการบัญชีที่เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการบริหาร ก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้คุณภาพของงบการเงินเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบันยังมีการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีความรวดเร็วและช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลการตัดสินใจได้อย่างทันเวลา ดังนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่นักบัญชีต้องมีความพร้อมตลอดเวลาและพัฒนาตนเองให้ทันกับสภาพแวดล้อม รายการเชิงเศรษฐกิจ และมาตรฐานการบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งนักบัญชีที่มีความสามารถในการปรับตัวที่ดี จะช่วยให้ให้นักบัญชีสามารถคิด วิเคราะห์และประมวลผลการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในวิชาชีพได้ดีกว่า

คุณภาพงานบัญชีรวมถึงคุณภาพของการสอบบัญชี ซึ่งช่วยให้นักการเงินมีความถูกต้อง คุณภาพของการสอบบัญชี หมายถึง ความสามารถในการตรวจสอบและรายงานผล การตรวจสอบของผู้สอบบัญชีอย่างเป็นทางการอิสระจากหลักฐานที่เพียงพอ มีความถูกต้องครบถ้วน ในสาระสำคัญและเป็น

ประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติการตรวจสอบ การให้ความเห็นรายงานสอบบัญชีที่มีคุณภาพ ดังนั้น คุณภาพการสอบบัญชีสามารถวัดได้จากรายงานการสอบบัญชีที่มีลักษณะเชิงคุณภาพที่ดี (อุษณา ภัทรมนตรี, 2547) ประกอบด้วย 1) ความถูกต้อง (Accuracy) หมายถึง ไม่เกิดข้อผิดพลาด บิดเบือนข้อมูลและเป็นไปตามความจริงที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องของข้อความทุกประโยครวมถึงตัวเลขที่ผู้สอบบัญชีได้รวบรวมประเมินและสรุปนำเสนออย่างระมัดระวังและมีความแม่นยำถูกต้อง 2) ความเที่ยงธรรม (Objectiveness) หมายถึง การสื่อสารที่ถูกต้องตามควรไม่ลำเอียงทั้งจากทัศนคติและการประเมินที่เป็นกลาง โดยพิจารณาจากความจริงและสถานการณ์รอบด้าน การสังเกตการณ์ การสรุปและการเสนอแนะของผู้ตรวจสอบต้องได้มาจากการกระทำ ที่ปราศจากอคติลำเอียงโดยไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวหรือไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่น 3) ความชัดเจน (Clearness) หมายถึง ความสามารถในการสื่อความหมายเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจในรายงานการสอบบัญชี โดยแสดงลำดับความเป็นเหตุเป็นผลชัดเจนหลักเกี่ยวกับการใช้ภาษาทางวิชาการที่ไม่จำเป็นหากจำเป็นหากจำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิคต้องมีคำอธิบายหรือนิยามศัพท์ที่ใช้ขึ้น 4) ความกะทัดรัด (Conciseness) หมายถึง การสื่อสารตรงประเด็นไม่อ้อมค้อม การตัดทอนข้อความและคำฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็นออกไป โดยผู้ตรวจสอบยังคงต้องรักษาความต่อเนื่องของแนวคิดที่รายงานไว้ตลอดจนความถูกต้องของการใช้ภาษาเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ และใช้เวลาให้น้อย 5) ความสร้างสรรค์ (Creation) หมายถึง การสรรหาวิธีการ การสื่อสารที่ช่วยและจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานขององค์กรมีการปรับปรุงในสิ่งที่จำเป็น โดยเนื้อหาควรเป็นประโยชน์ให้บรรยากาศเชิงบวก และมีความหมายต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร 6) ความสมบูรณ์ (Completion) หมายถึง การเสนอรายงานที่ครบถ้วน สมบูรณ์ ไม่ขาดข้อมูลสารสนเทศสารสนเทศที่สำคัญต่อผู้อ่านที่เป็นเป้าหมาย ซึ่งควรประกอบด้วยข้อมูลสารสนเทศ ข้อสังเกตที่สนับสนุนข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่เพียงพอ 7) ความทันกาล (Timeliness) หมายถึง การเสนอรายงานต้องกระทำภายในเวลา ที่มีความเหมาะสมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสแก้ไข การเสนอผลการตรวจไม่ควรล่าช้า และควรทำในระดับด่วน เพื่อช่วยให้การแก้ไขมีประสิทธิภาพ

Marie H. Kavanagh และ Lyndal Drennan (2008) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง ทักษะและคุณสมบัติที่บัณฑิตบัญชีต้องการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการรับรู้และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักสองรายคือนักเรียนและนายจ้าง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนตระหนักถึงความคาดหวังของนายจ้างในด้านการสื่อสาร, ทักษะในการวิเคราะห์, ทักษะวิชาชีพและการทำงานเป็นทีม แม้ว่านายจ้างยังคงคาดหวังว่าจะมีความเข้าใจในทักษะการบัญชีขั้นพื้นฐานและทักษะในการวิเคราะห์ที่ดี แต่ก็ต้องมีการรับรู้ทางธุรกิจและความรู้ในด้านโลกแห่งความเป็นจริง นักเรียนและนายจ้างเห็นว่าทักษะและคุณลักษณะบางอย่างทางเทคนิคที่ไม่จำเป็นและวิชาชีพหลายประการยังไม่มีพัฒนาอย่างเพียงพอในหลักสูตรการบัญชีของมหาวิทยาลัย

Uyar Ali และ Gungormus Ali Haydar (2011) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้และทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับนักบัญชีที่ตั้งใจจะเป็นผู้สอบบัญชี : การรับรู้ของผู้สอบบัญชี ภายนอก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและทักษะ/คุณลักษณะที่ผู้สอบบัญชีให้ความสำคัญกับบัณฑิตที่ตั้งใจจะเป็นผู้สอบบัญชี ในการนี้เราได้ทำการสำรวจผู้ตรวจสอบภายนอกในตุรกี งานวิจัยมีสองมิติคือมิติทักษะ (21 รายการ) และมิติความรู้ทางวิชาชีพ (24 รายการ) ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทั้งหมดยกเว้น “ความรู้ด้านซอฟต์แวร์บัญชี” ถือเป็นสิ่งสำคัญหรือสำคัญมากสำหรับวิชาชีพบัญชี ในทักษะที่สำคัญที่สุดที่บัณฑิตคาดว่าจะมีคือจริยธรรมการทำงานเป็นทีมและความซื่อสัตย์สุจริต ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าบางหลักสูตรมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เช่น การตรวจสอบโปรแกรม Microsoft Office, มาตรฐานการบัญชีและการรายงานทางการเงิน, การวิเคราะห์งบการเงิน, การบัญชีการเงิน, กฎระเบียบของคณะกรรมการตลาดทุน, การบัญชีต้นทุนและการจัดการบัญชี นอกจากนี้การวิเคราะห์แบบไขว้พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มย่อยตามเพศการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวินิจฉัยเรื่อง สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นการวิจัยเชิงสำรวจมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการวิเคราะห์สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีรายละเอียดในการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าฝ่ายการเงินและการบัญชีทำงานในสถานประกอบการที่จดทะเบียนนิติบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 จังหวัด รวม 67,907 คน ซึ่งเป็นประชากรที่เข้าถึงได้ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2563)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าฝ่ายการเงินและการบัญชีทำงานในสถานประกอบการที่จดทะเบียนนิติบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 20 จังหวัด รวมจำนวน 381 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 47-48) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 40-43) ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05

ส่วนกลุ่มตัวอย่างแต่ละจังหวัดใช้วิธีเทียบสัดส่วนกับประชากร ตัวอย่างเช่น ประชากรของจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 1,799 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน [กลุ่มตัวอย่างจังหวัดกาฬสินธุ์ = $(381/67,907) \times 1,799 = 10$ คน] ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เหลืออีก 19 จังหวัด ใช้วิธีเทียบสัดส่วนกับประชากรเช่นเดียวกับจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของสถานประกอบการที่จดทะเบียนนิติบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัด	สถานประกอบการ (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. กาฬสินธุ์	1,977	11
2. ขอนแก่น	9,373	53
3. ชัยภูมิ	2,629	15
4. นครพนม	1,844	10
5. นครราชสีมา	13,284	75
6. บึงกาฬ	903	5
7. บุรีรัมย์	3,769	21
8. มหาสารคาม	2,353	13
9. มุกดาหาร	1,323	7
10. ยโสธร	1,453	8
11. ร้อยเอ็ด	3,183	18
12. เลย	1,881	10
13. ศรีสะเกษ	2,491	14
14. สกลนคร	2,745	15
15. สุรินทร์	3,189	18
16. หนองคาย	2,070	12
17. หนองบัวลำภู	1,043	6
18. อำนาจเจริญ	833	5
19. อุดรธานี	6,306	35
20. อุบลราชธานี	5,258	30
รวม	67,907	381

ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (2563)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

3.2.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มี 7 ข้อ ได้แก่ 1) ประเภทธุรกิจ จำนวน 2 ข้อ 2) เพศ จำนวน 2 ข้อ 3) อายุ จำนวน 5 ข้อ 4) ระดับการศึกษา จำนวน 5 ข้อ 5) ประสบการณ์ทำงาน จำนวน 4 ข้อ 6) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 4 ข้อ และ 7) ทำงานอยู่จังหวัด จำนวน 20 ข้อ

3.2.2 ส่วนที่ 2 สมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 7 ข้อ 2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ จำนวน 4 ข้อ 3) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน จำนวน 6 ข้อ 4) ด้านทักษะส่วนบุคคล จำนวน 6 ข้อ 5) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร จำนวน 8 ข้อ 6) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร จำนวน 5 ข้อ และ 7) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล จำนวน 5 ข้อ รวมจำนวน 41 ข้อ โดยคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึง มีสมรรถนะมากที่สุด 4 หมายถึง มีสมรรถนะมาก 3 หมายถึง มีสมรรถนะปานกลาง 2 หมายถึง มีสมรรถนะน้อย และ 1 หมายถึง มีสมรรถนะน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 121)

3.2.3 ส่วนที่ 3 คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ 2) ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ จำนวน 4 ข้อ 4) ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ จำนวน 3 ข้อ 5) ด้านความทันเวลา จำนวน 2 ข้อ และ 6) ด้านความสามารถเข้าใจได้ จำนวน 3 ข้อ รวมจำนวน 22 ข้อ โดยคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึง มีคุณภาพมากที่สุด 4 หมายถึง มีคุณภาพมาก 3 หมายถึง คุณภาพปานกลาง 2 หมายถึง คุณภาพน้อย และ 1 หมายถึง มีคุณภาพน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 121)

3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของนักบัญชี คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ และอิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 76)

3.3.3 นำข้อมูลจากข้อที่ 1 และข้อที่ 2 มาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 สมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และส่วนที่ 3 คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการที่มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดของงานวิจัย

3.3.4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของเนื้อหาในงานวิจัย และข้อเสนอแนะ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ ดังนี้

3.3.4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เดิมมี 6 ข้อ ได้แก่ 1) ประเภทธุรกิจ จำนวน 2 ข้อ 2) เพศ จำนวน 2 ข้อ 3) ระดับการศึกษา จำนวน 5 ข้อ 4) ประสบการณ์ทำงาน จำนวน 4 ข้อ 5) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 4 ข้อ และ 6) ทำงานอยู่จังหวัด จำนวน 20 ข้อ ให้เพิ่มเป็น 7 ข้อ คือ อายุ จำนวน 5 ข้อ

3.3.4.2 ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชี แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ แบ่งเป็นรายด้านดังนี้

1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ปรับคำถามข้อ 4 เป็น มีความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี

2) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร ปรับคำถามข้อ 1 เป็น มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์และกำหนดเป้าหมายเพื่อให้องค์กรมีผลการดำเนินงานที่ดี ข้อ 4 มีการพิจารณาและการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญ ข้อ 5 มีความเป็นภาวะผู้นำสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้

3) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล ปรับคำถาม ข้อ 3 เป็น สามารถติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และเพิ่ม ข้อ 5 สามารถทำงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากที่บ้านได้ (Work From Home)

3.3.4.3 ส่วนที่ 3 คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ แบ่งเป็นรายด้านดังนี้

1) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ปรับคำถาม ข้อ 1 เป็น มีข้อมูลในงบการเงินที่สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน

2) ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ปรับคำถาม ข้อ 1 เป็น รายงานทางการเงินเป็นตัวแทนข้อมูลทางการเงินในรูปของข้อความและตัวเลข และ ข้อ 3 เป็น ข้อมูลทางการเงินมีภาพที่นำเสนอความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียงหรือไม่ถูกตกแต่งในลักษณะอื่น

3) ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ปรับคำถาม ข้อ 1 เป็น รายงานทางการเงินมีข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกันกับกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันได้ และ ข้อ 2 เป็น ข้อมูลทางการเงินสามารถเปรียบเทียบได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่แตกต่างกัน

4) ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ปรับคำถาม ข้อ 2 เป็น รายงานทางการเงินสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การพิสูจน์มูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือ ฯลฯ

5) ด้านความทันเวลา ปรับคำถาม ข้อ 1 เป็น การนำส่งรายงานข้อมูลทางการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันตามกำหนดเวลา และข้อ 2 เป็น ข้อมูลมีความพร้อมให้ผู้ตัดสินใจนำไปใช้ได้ทันเวลา

6) ด้านความสามารถเข้าใจได้ ปรับคำถาม ข้อ 2 เป็น รายงานทางการเงินมีข้อมูลครบถ้วน ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจได้ทันที และนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง และ ข้อ 3 เป็น การนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจรายงานทางการเงินต้องไม่ละเว้นการแสดงผลที่มีความซับซ้อนหรือ ยากเกินไป

3.3.5 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC: Index of Item-Objective Congruence) โดยให้ตอบแบบประเมินเป็น 3 ระดับคือ (+1) แน่ใจว่าสอดคล้อง (0) ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง และ (-1) แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง ซึ่งประกอบด้วย

3.3.5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อธิวัฒน์ เจริญราษฎร์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3.3.5.2 อาจารย์ ดร. ดวงรัตน์ ธารดำรง อาจารย์ประจำคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.3.5.3 อาจารย์ ดร. พงศธร ต้นตระกูลบัณฑิต อาจารย์ประจำคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.3.5.4 อาจารย์ ดร. พิรวัฒน์ ไชยล้อม อาจารย์ประจำคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.3.5.5 อาจารย์ ดร. การินทร์ กิจระการ อาจารย์ประจำคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พบว่าแบบสอบถามฉบับนี้มี 1) ค่า IOC ส่วนที่ 2 ระหว่าง 0.5-1.00 จำนวน 21 ข้อ และ 2) ค่า IOC ส่วนที่ 3 ระหว่าง 0.50-1.00 จำนวน 22 ข้อ

3.3.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับหัวหน้าฝ่ายการเงินและการบัญชีทำงานในสถานประกอบการที่จดทะเบียนนิติบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด

3.3.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับ จำนวน 30 ชุด มาตรวจให้คะแนนแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ตามวิธีของคอนบาค (บุญชม

ศรีสะอาด, 2560: 116-117) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การประเมินความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544: 28)

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)	การแปลความหมายระดับความเชื่อมั่น
มากกว่า 0.9	ดีมาก
มากกว่า 0.8	ดี
มากกว่า 0.7	พอใช้
มากกว่า 0.6	ค่อนข้างพอใช้
มากกว่า 0.5	ต่ำ
น้อยกว่า หรือ เท่ากับ 0.5	ไม่สามารถรับได้

ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ที่ได้จะแสดงถึงระดับความเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ซึ่งค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นอยู่ระดับดีมาก เกณฑ์การยอมรับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับงานวิจัย เมื่อค่าแอลฟามากกว่าและเท่ากับ 0.7 แสดงว่าแบบสอบถามนั้นมีความเชื่อมั่นได้ระดับที่สูง (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544: 28) ดังภาพประกอบ 3

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.964	.964	63

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.953	.953	41

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ส่วนที่ 2

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.965	.967	22

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ส่วนที่ 3

ภาพประกอบ 3 ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability statistics)

พบว่า แบบสอบถามฉบับนี้มี 1) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.964 (ระดับดีมาก) 2) ค่าความเชื่อมั่นส่วนที่ 2 เท่ากับ 0.953 (ระดับดีมาก) และ 3) ค่าความเชื่อมั่นส่วนที่ 3 เท่ากับ 0.965 (ระดับดีมาก) แสดงว่า แบบสอบถามฉบับนี้มีความน่าเชื่อถือ

3.3.8 ดำเนินการสอบจริยธรรมการวิจัยในคนในระบบออนไลน์ของสำนักงานมาตรฐานการวิจัยในคน/สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ และได้ใบรับรองในหลักสูตรหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำหรับนักศึกษา/นักวิจัย เมื่อวันที่ 26 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2563

3.3.9 จัดเตรียมเอกสารเพื่อยื่นขอจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์ทั้ง 9 ฉบับเพื่อขอรับการรับรองโครงการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เลขที่การรับรอง : 026-018/2564 เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2564 วันหมดอายุ วันที่ 26 มกราคม 2565 ลงนามโดยประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษักรหญิงราตรี สว่างจิตร์

3.3.10 นำผลที่ได้รับจากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการจัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ยื่นแบบฟอร์มขอความอนุเคราะห์สำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะการบัญชีและการจัดการ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือ “ขอความอนุเคราะห์กรอกแบบสอบถาม” เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2563 และได้รับหนังสือที่ อว 0605.10/31 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์กรอกแบบสอบถาม เพื่อที่จะดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามในลำดับต่อไป

3.4.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลและแบบสอบถามพร้อมแนบของจดหมายตอบกลับถึงหัวหน้าฝ่ายการเงินและการบัญชีทำงานในสถานประกอบการที่จดทะเบียนนิติบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยให้ส่งแบบสอบถามคืนภายใน 8 สัปดาห์

3.4.3 การจัดเก็บแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

3.4.3.1 แบบที่ 1 จัดส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าฝ่ายการเงินและการบัญชีทำงานในสถานประกอบการที่จดทะเบียนนิติบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 จำนวน 328 คน และได้รับคืนแบบทยอย ณ วันที่ 24 มีนาคม 2564 จำนวน 42 คน

3.4.3.2 แบบที่ 2 จัดส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 35 คน จังหวัดหนองคาย จำนวน 12 คน และจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 6 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบตามจำนวนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

3.4.4 กรณีที่ได้แบบสอบถามไม่ครบ ผู้วิจัยจะดำเนินการติดตามทวงถามและเก็บแบบสอบถามจนครบทั้งหมด 381 คน

3.4 การจัดการกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency)

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะของนักบัญชีใช้ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.5.4 การวิเคราะห์อิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.5.4.1 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น

1) การตรวจสอบ Normality ของตัวแปรตาม (คุณภาพรายงานทางการเงิน: QFR) โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

2) การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกันเองของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

3) การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระของสมรรถนะนักบัญชีกับตัวแปรตามของคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

3.5.4.2 การวิเคราะห์อิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ แบบ Stepwise (Multiple Regressing Analysis) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555: 409)

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.6.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 123)

3.6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 126)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.6.2.1 วิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณแบบ Stepwise (Multiple Regressing Analysis) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555: 409)

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่

3.6.3.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient; α) ตามวิธีของคอนนาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 116-117)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่อง สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน สถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบใน (t-distribution)
F	แทน ค่าสถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจง แบบ F-distribution
SS	แทน ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนส่วนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean squares)
df	แทน ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
r	แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
R	แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	แทน สัมประสิทธิ์สมการทำนาย
Adj R ²	แทน สัมประสิทธิ์ในการทำนายที่ปรับแก้
β	แทน สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน
B	แทน สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
S.E.b	แทน ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรทำนาย

SE _{est}	แทน ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย
Y, Z	แทน คะแนนพยากรณ์ของคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้จากการทำนายในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ตามลำดับ
CA	แทน สมรรถนะนักบัญชี
QFR	แทน คุณภาพรายงานทางการเงิน
EN	แทน สถานประกอบการ
N	แทน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
PK	แทน ความรู้ทางวิชาชีพ
PE	แทน จรรยาบรรณวิชาชีพ
OS	แทน ทักษะการปฏิบัติงาน
PS	แทน ทักษะส่วนบุคคล
ICS	แทน ทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร
OMS	แทน ทักษะการบริหารจัดการองค์กร
ASD	แทน การปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล
R	แทน ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
FR	แทน ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม
C	แทน ความสามารถเปรียบเทียบได้
V	แทน ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้
T	แทน ความทันเวลา
US	แทน ความสามารถเข้าใจได้

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

4.2.1 ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2.2 ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.2.3 ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.2.4 ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.2.4.1 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น

1) การตรวจสอบ Normality ของตัวแปรตาม (คุณภาพรายงานทางการเงิน: QFR) ดังแผนภาพ Histogram dependent variable: QFR และ Normal P-P plot of regression stan-dardized residual dependent variable: QFR

2) การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกันเองของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3) การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระของสมรรถนะนักบัญชีกับตัวแปรตามของคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.2.4.2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ประเภทของธุรกิจ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และการทำงานอยู่จังหวัด ดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประเภทของธุรกิจ		
1.1 บริษัทจำกัด	182	47.77
1.2 ห้างหุ้นส่วนจำกัด	199	52.23
รวม	381	100.00
2. เพศ		
2.1 หญิง	310	81.36

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2.2 ชาย	71	18.64
รวม	381	100.00
3. อายุ		
3.1 ต่ำกว่า 20 ปี	1	0.26
3.2 20-30 ปี	128	33.60
3.3 31-40 ปี	163	42.78
3.4 41-50 ปี	83	21.78
3.5 มากกว่า 50 ปี	6	1.57
รวม	381	100.00
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ต่ำกว่า ปวส.	0	0.00
4.2 ปวส.	69	18.11
4.3 ปริญญาตรี	229	60.10
4.4 ปริญญาโท	75	19.69
4.5 ปริญญาเอก	8	2.10
รวม	381	100.00
5. ประสบการณ์ทำงาน		
5.1 ต่ำกว่า 3 ปี	15	3.94
5.2 3-5 ปี	167	43.83
5.3 6-10 ปี	105	27.56
5.4 มากกว่า 10 ปี	94	24.67
รวม	381	100.00
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
6.1 ต่ำกว่า 20,000 บาท	201	52.76
6.2 20,000-35,000 บาท	122	32.02
6.3 35,001-50,000 บาท	56	14.70

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6.4 มากกว่า 50,0000 บาท	2	0.52
รวม	381	100.00
7. ทำงานอยู่จังหวัด		
7.1 กาฬสินธุ์	11	2.89
7.2 ขอนแก่น	53	13.91
7.3 ชัยภูมิ	15	3.94
7.4 นครพนม	10	2.62
7.5 นครราชสีมา	75	19.69
7.6 บึงกาฬ	5	1.31
7.7 บุรีรัมย์	21	5.51
7.8 มหาสารคาม	13	3.41
7.9 มุกดาหาร	7	1.84
7.10 ยโสธร	8	2.10
7.11 ร้อยเอ็ด	18	4.72
7.12 เลย	10	2.62
7.13 ศรีสะเกษ	14	3.67
7.14 สกลนคร	15	3.94
7.15 สุรินทร์	18	4.72
7.16 หนองคาย	12	3.15
7.17 หนองบัวลำภู	6	1.57
7.18 อำนาจเจริญ	5	1.31
7.19 อุตรธานี	35	9.19
7.20 อุบลราชธานี	30	7.87
รวม	381	100.00

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักบัญชีของสถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้อยละ 52.23 รองลงมาคือ บริษัทจำกัด ร้อยละ 47.77 เพศหญิง ร้อยละ 81.30 รองลงมาคือ เพศชาย ร้อยละ 18.70 อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 42.90 รองลงมาคือ อายุ 20-30 ปี ร้อยละ 33.50 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 21.70 มากกว่า 50 ปี ร้อยละ 1.50 อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 0.50 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 60.10 รองลงมาคือ ปวส. ร้อยละ 18.20 ปริญญาโท ร้อยละ 19.70 ปริญญาเอก ร้อยละ 2.00 ประสบการณ์ทำงาน 3-5 ปี ร้อยละ 43.80 รองลงมาคือ 6-10 ปี ร้อยละ 27.60 มากกว่า 10 ปี ร้อยละ 24.60 ต่ำกว่า 3 ปี ร้อยละ 3.90 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 52.70 รองลงมาคือ 20,000-35,000 บาท ร้อยละ 32.00 35,001-50,000 บาท ร้อยละ 14.80 มากกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 0.50 บาท และทำงานอยู่จังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 2.89 ขอนแก่น ร้อยละ 13.91 ชัยภูมิ ร้อยละ 3.94 นครพนม ร้อยละ 2.62 นครราชสีมา ร้อยละ 19.69 ปึงกาฬ ร้อยละ 1.31 บุรีรัมย์ ร้อยละ 5.51 มหาสารคาม ร้อยละ 3.41 Mukดาหาร ร้อยละ 1.84 ยโสธร ร้อยละ 2.10 ร้อยเอ็ด ร้อยละ 4.72 เลย ร้อยละ 2.62 ศรีสะเกษ ร้อยละ 3.67 สกลนคร ร้อยละ 3.94 สุรินทร์ ร้อยละ 4.72 หนองคาย ร้อยละ 3.15 หนองบัวลำภู ร้อยละ 1.57 อำนาจเจริญ ร้อยละ 1.31 อุตรธานี ร้อยละ 9.19 และอุบลราชธานี ร้อยละ 7.87

4.3.2 ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การวิเคราะห์สมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ด้านทักษะส่วนบุคคล ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร และด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล ดังตาราง 5-12

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะนักบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสมรรถนะ
1. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	4.26	0.37	มาก
2. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.41	0.40	มาก
3. ด้านทักษะการปฏิบัติงาน	4.25	0.34	มาก
4. ด้านทักษะส่วนบุคคล	4.42	0.35	มาก
5. ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร	4.40	0.37	มาก
6. ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร	4.32	0.40	มาก
7. ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล	4.35	0.42	มาก
โดยรวม	4.31	0.29	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า นักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสมรรถนะโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักบัญชีมีสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.41$) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.0$) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 4.35$) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร ($\bar{X} = 4.32$) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.26$) และด้านทักษะการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.25$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมและรายข้อ

สมรรถนะของนักบัญชี ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสมรรถนะ
1. มีความรู้เกี่ยวกับการบัญชีการเงินและวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น บัญชีการเงินและรายงานทางการเงิน บัญชีบริหารและการควบคุม การภาษีอากร และธุรกิจและกฎหมายธุรกิจ	4.32	0.47	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

สมรรถนะของนักบัญชี ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ สมรรถนะ
2. มีความรู้เกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ เช่น เศรษฐศาสตร์ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ การบริหารองค์กร และจริยธรรมทางธุรกิจ	4.23	0.42	มาก
3. มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการควบคุมและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศฯ	4.45	0.50	มาก
4. มีความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี	4.24	0.43	มาก
5. มีการบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาเกี่ยวกับความรู้ในศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง	4.19	0.40	มาก
6. มีการประยุกต์ใช้ความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ	4.25	0.44	มาก
7. มีการติดตามความเปลี่ยนแปลงวิชาการทั้งศาสตร์ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องรวมทั้งนำไปประยุกต์ ใช้ได้	4.20	0.40	มาก
โดยรวม	4.26	0.37	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า นักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักบัญชีมีสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 3 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการควบคุม และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศฯ ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาคือ ข้อ 1 ความรู้เกี่ยวกับการบัญชี การเงินและวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น บัญชีการเงินและรายงานทางการเงิน บัญชีบริหารและการควบคุม การภาษีอากร และธุรกิจและกฎหมายธุรกิจ ($\bar{X} = 4.32$) ข้อ 6 มีการประยุกต์ใช้ความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.25$) ข้อ 4. มีความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี ($\bar{X} = 4.24$) ข้อ 2 มีความรู้เกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ เช่น เศรษฐศาสตร์ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ การบริหารองค์กร และจริยธรรมทางธุรกิจ ($\bar{X} = 4.23$) ข้อ 7 มีการติดตามความเปลี่ยนแปลงวิชาการทั้ง

ศาสตร์ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องรวมทั้งนำไปประยุกต์ใช้ได้ ($\bar{X} = 4.20$) และ ข้อ 5 มีการบูรณาการความรู้ในสาขาวิชากับความรู้ในศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.19$) ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมและรายข้อ

สมรรถนะของนักบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ สมรรถนะ
1. มีความเป็นกลาง ไม่มีความลำเอียง ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจทางวิชาชีพ	4.37	0.48	มาก
2. มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านการปฏิบัติงาน กฎหมาย ข้อบังคับและเทคนิคด้านต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพอยู่ในระดับที่สามารถให้บริการทางวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.42	0.50	มาก
3. สามารถเก็บรักษาความลับ เก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานวิชาชีพและไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแก่บุคคลอื่น หากไม่ได้รับอนุญาตหรือเป็นการกระทำหน้าที่ตามกฎหมาย	4.69	0.46	มากที่สุด
4. นักวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่วิชาชีพ	4.47	0.50	มาก
โดยรวม	4.41	0.40	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า นักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักบัญชีมีสมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 3 สามารถเก็บรักษาความลับ เก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานวิชาชีพและไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแก่บุคคลอื่น หากไม่ได้รับอนุญาตหรือเป็นการกระทำหน้าที่ตามกฎหมาย ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมาคือ ข้อ 4 นักวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อหลีกเลี่ยง

การกระทำใดๆ ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่วิชาชีพ ($\bar{X} = 4.47$) ข้อ 2 มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านการปฏิบัติงาน กฎหมาย ข้อบังคับและเทคนิคด้านต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอยู่ในระดับที่สามารถให้บริการทางวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.42$) และ ข้อ 1 มีความเป็นกลาง ไม่มีความลำเอียง ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.37$) ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

สมรรถนะของนักบัญชี ด้านทักษะการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ สมรรถนะ
1. สามารถจัดหาและเข้าใจข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	4.21	0.41	มาก
2. สามารถนำหลักการทางบัญชีและประสบการณ์มาวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน	4.32	0.47	มาก
3. มีความชำนาญในการคำนวณตัวเลข	4.56	0.50	มากที่สุด
4. มีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.51	0.50	มากที่สุด
5. สามารถวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง	4.20	0.40	มาก
6. สามารถนำเสนอรายงานทางการเงิน	4.30	0.46	มาก
โดยรวม	4.25	0.34	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า นักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักบัญชีมีสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 3 มีความชำนาญในการคำนวณตัวเลข ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาคือ ข้อ 4 มีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.51$) ข้อ 2 สามารถนำหลักการทางบัญชีและประสบการณ์มาวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.32$) ข้อ 6 สามารถนำเสนอรายงานทางการเงิน ($\bar{X} = 4.30$) ข้อ 1 สามารถจัดหาและเข้าใจข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อ

อิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 4.21$) และ ข้อ 5 สามารถวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง ($\bar{X} = 4.20$) ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทักษะส่วนบุคคล โดยรวมและรายข้อ

สมรรถนะของนักบัญชี ด้านทักษะส่วนบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ สมรรถนะ
1. มีการบริหารจัดการตนเอง	4.24	0.43	มาก
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.23	0.42	มาก
3. มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีจำกัด และจัดแรงงานให้เสร็จภายในกำหนดเวลา	4.34	0.47	มาก
4. มีความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	4.62	0.49	มากที่สุด
5. มีความสามารถในการปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ	4.33	0.47	มาก
6. มีความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี	4.60	0.49	มากที่สุด
โดยรวม	4.42	0.35	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า นักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสมรรถนะด้านทักษะส่วนบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักบัญชีมีสมรรถนะด้านทักษะส่วนบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยสูง สุด คือ ข้อ 4 มีความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมาคือ ข้อ 6 มีความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ($\bar{X} = 4.60$) ข้อ 3 มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแรงงานให้เสร็จภายในกำหนดเวลา ($\bar{X} = 4.34$) ข้อ 5 มีความสามารถในการปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.33$) ข้อ 1 มีการบริหารจัดการตนเอง ($\bar{X} = 4.23$) และ ข้อ 2 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร โดยรวมและรายข้อ

สมรรถนะของนักบัญชี ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ สมรรถนะ
1. มีการทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือการทำงานเป็นทีม	4.50	0.50	มาก
2. มีการปรึกษาหารือกันในกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	4.41	0.49	มาก
3. มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน	4.29	0.47	มาก
4. มีการเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้	4.20	0.40	มาก
5. มีการปรับตัวในการทำงานตามวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.52	0.50	มากที่สุด
6. มีความสามารถในการนำเสนอ การสื่อสารทางวาจา การรายงานและการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระผ่านการเขียน การพูด ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	4.44	0.50	มาก
7. มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารทางวาจา และการรายงานผ่านการเขียน การพูดได้เป็นอย่างดี	4.23	0.42	มาก
8. มีการรับฟังและนำไปสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.31	0.46	มาก
โดยรวม	4.40	0.37	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า นักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสมรรถนะ ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักบัญชีมีสมรรถนะด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 มีการปรับตัวในการทำงานตามวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาคือ ข้อ 1 มีการทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.50$) ข้อ 6 มีความสามารถในการนำเสนอ การสื่อสารทางวาจา การรายงานและการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระผ่านการเขียน การพูด ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ($\bar{X} = 4.44$) ข้อ 2 มีการปรึกษาหารือกันในกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ($\bar{X} = 4.41$) ข้อ 8 มีการรับฟังและนำไป

สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.31$) ข้อ 3 มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน ($\bar{X} = 4.29$) ข้อ 7 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารทางวาจาและการรายงานผ่านการเขียน การพูดได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.23$) และ ข้อ 4 มีการเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 4.20$) ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร โดยรวมและรายข้อ

สมรรถนะของนักบัญชี ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ สมรรถนะ
1. มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์และกำหนดเป้าหมายเพื่อให้ องค์กรมีผลการดำเนินงานที่ดี	4.24	0.43	มาก
2. มีการบริหารจัดการด้านโครงการ บุคลากร และทรัพยากร	4.24	0.43	มาก
3. มีการมอบหมายภาระหน้าที่ การจูงใจ และพัฒนา บุคลากร	4.33	0.47	มาก
4. มีการบริหารจัดการด้านโครงการ บุคลากร และทรัพยากร	4.29	0.46	มาก
5. มีความเป็นภาวะผู้นำ สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้	4.39	0.49	มาก
โดยรวม	4.32	0.40	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า นักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสมรรถนะด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักบัญชีมีสมรรถนะด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 มีความเป็นภาวะผู้นำ สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมาคือ ข้อ 3 มีการมอบหมายภาระหน้าที่ การจูงใจ และพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.33$) ข้อ 4 มีการพิจารณาและการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญ ($\bar{X} = 4.29$) ข้อ 1 มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์และกำหนดเป้าหมายเพื่อให้องค์กรมีผลการดำเนินงานที่ดี ($\bar{X} = 4.24$) และ ข้อ 2 มีการบริหารจัดการด้านโครงการ บุคลากร และทรัพยากร ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทักษะการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล โดยรวมและรายข้อ

สมรรถนะของนักบัญชี ด้านทักษะการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ สมรรถนะ
1. สามารถใช้ข้อมูลได้จากทุกที่ทุกเวลา โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หลากหลายผ่านระบบเครือข่ายก้อนเมฆ (Cloud computing)	4.35	0.48	มาก
2. สามารถใช้โปรแกรมด้านบัญชี ข้อมูลทางการเงิน รวมถึงโปรแกรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ในระบบเครือข่ายก้อนเมฆ (Cloud computing)	4.50	0.50	มาก
3. สามารถติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	4.36	0.48	มาก
4. สามารถติดตามข่าวสารใหม่ๆ ในโลกการเงินอยู่เสมอ เช่น สกุลเงินในรูปแบบดิจิทัล อาทิ Bitcoin, Ethereum, Ripple และ Litecoin	4.34	0.47	มาก
5. สามารถทำงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากที่บ้านได้ (Work From Home)	4.36	0.48	มาก
โดยรวม	4.35	0.42	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า นักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสมรรถนะด้านทักษะการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักบัญชีมีสมรรถนะด้านทักษะการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 2 สามารถใช้โปรแกรมด้านบัญชี ข้อมูลทางการเงินรวมถึงโปรแกรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ในระบบเครือข่ายก้อนเมฆ (Cloud computing) ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ ข้อ 5 สามารถทำงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากที่บ้านได้ (Work From Home) ($\bar{X} = 4.36$) ข้อ 3 สามารถติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 4.36$) ข้อ 1 สามารถใช้ข้อมูลได้จากทุกที่ทุกเวลา โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หลากหลายผ่านระบบเครือข่ายก้อนเมฆ (Cloud computing) และ ข้อ 4 สามารถ

ติดตามข่าวสารใหม่ๆ ในโลกการเงินอยู่เสมอ เช่น สกุลเงินในรูปแบบดิจิทัล อาทิ Bitcoin, Ethereum, Ripple และ Litecoin ($\bar{X} = 4.34$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิเคราะห์ส่วนที่ 2 เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 1 เพื่อศึกษาสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินและการบัญชีมีความคิดเห็นว่่านักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสมรรถนะโดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาสมรรถนะของนักบัญชีเป็นรายด้าน พบว่า นักบัญชีมีสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ด้านทักษะส่วนบุคคล 2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ 3) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร 4) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล 5) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร 6) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และ 7) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาสมรรถนะของนักบัญชีเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า นักบัญชีมีสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ข้อ 3 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการควบคุม และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศฯ 2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ข้อ 3 สามารถเก็บรักษาความลับ เก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานวิชาชีพ และไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแก่บุคคลอื่น หากไม่ได้รับอนุญาตหรือเป็นการกระทำหน้าที่ตามกฎหมาย 3) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ข้อ 3 มีความชำนาญในการคำนวณตัวเลข 4) ด้านทักษะส่วนบุคคล ข้อ 4 มีความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง 5) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ข้อ 5 มีการปรับตัวในการทำงานตามวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร ข้อ 5 ความเป็นภาวะผู้นำ สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ และ 7) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล ข้อ 2 สามารถใช้โปรแกรมด้านบัญชี ข้อมูลทางการเงิน รวมถึงโปรแกรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ในระบบเครือข่ายก้อนเมฆ (Cloud computing) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาสมรรถนะของนักบัญชีเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า นักบัญชีมีสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ 1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ข้อ 5 มีการบูรณาการความรู้ในสาขาวิชากับความรู้ในศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง 2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ข้อ 1 ความเป็นกลาง ไม่มีความลำเอียงผลประโยชน์ทับซ้อน หรือได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจทางวิชาชีพ 3) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ข้อ 5 สามารถวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง 4) ด้านทักษะส่วนบุคคล ข้อ 2 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง 5) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ข้อ 4 มีการเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ 6) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร ข้อ 2 มีการบริหารจัดการด้านโครงการ บุคลากรและทรัพยากร

และ 7) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล ข้อ 4 สามารถติดตามข่าวสารใหม่ๆ ในโลกการเงินอยู่เสมอ เช่น สกุลเงินในรูปแบบดิจิทัล อาทิ Bitcoin, Ethereum, Ripple และ Litecoin ตามลำดับ

4.3.3 ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การวิเคราะห์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา และด้านความสามารถเข้าใจได้ ดังตาราง 13-17

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายข้อ

คุณภาพรายงานทางการเงินของ สถานประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ รายงานทางการเงิน
1. ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	4.33	0.36	มาก
2. ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	4.35	0.40	มาก
3. ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้	4.43	0.42	มาก
4. ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้	4.32	0.42	มาก
5. ด้านความทันเวลา	4.47	0.40	มาก
6. ด้านความสามารถเข้าใจได้	4.40	0.42	มาก
โดยรวม	4.37	0.33	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการมีคุณภาพที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความทันเวลา ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาคือ ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ($\bar{X} = 4.43$) ด้านความสามารถเข้าใจได้ ($\bar{X} = 4.40$) ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ($\bar{X} = 4.35$) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.33$) และ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ($\bar{X} = 4.32$) ตามลำดับ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ โดยรวม และรายข้อ

คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพรายงานทางการเงิน
1. มีข้อมูลในงบการเงินที่สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน	4.43	0.50	มาก
2. มีข้อมูลทางการเงินที่สามารถนำไปพยากรณ์ผลลัพธ์ในอนาคตได้	4.37	0.48	มาก
3. มีข้อมูลทางการเงินที่ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการประเมินในอดีต	4.29	0.45	มาก
4. มีข้อมูลทางการเงินที่มีคุณค่าทางการพยากรณ์ และคุณค่าทางการยืนยันของข้อมูลทางการเงินมีความสัมพันธ์กัน เช่น ข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบัน ซึ่งสามารถใช้เป็นเกณฑ์สำหรับพยากรณ์รายได้ในปีต่อไป และสามารถเปรียบเทียบกับข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบันจากการพยากรณ์ที่ทำตั้งแต่ปีก่อนๆ ได้ด้วย	4.27	0.44	มาก
5. มีข้อมูลทางการเงินที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานกิจการใดกิจการหนึ่ง	4.23	0.42	มาก
โดยรวม	4.33	0.36	มาก

จากตาราง 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคุณภาพด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการมีคุณภาพด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 มีข้อมูลในงบการเงินที่สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือ ข้อ 2 มีข้อมูลทางการเงินที่สามารถนำไปพยากรณ์ผลลัพธ์ในอนาคตได้ ($\bar{X} = 4.37$) ข้อ 3 มีข้อมูลทางการเงินที่ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการประเมินในอดีต ($\bar{X} = 4.29$) ข้อ 4 มีข้อมูลทางการเงินที่มีคุณค่าทางการ

พยากรณ์และคุณค่าทางการยืนยันของข้อมูลทางการเงินมีความสัมพันธ์กัน เช่น ข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบัน ซึ่งสามารถใช้เป็นเกณฑ์สำหรับพยากรณ์รายได้ในปีต่อไป และสามารถเปรียบเทียบกับข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบันจากการพยากรณ์ที่ทำตั้งแต่ปีก่อนๆ ได้ด้วย ($\bar{X} = 4.27$) และ ข้อ 5 มีข้อมูลทางการเงินที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานกิจการใดกิจการหนึ่ง ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม โดยรวม และรายข้อ

คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ รายงานทางการเงิน
1. รายงานทางการเงินเป็นตัวแทนข้อมูลทางการเงิน ในรูปของข้อความและตัวเลข	4.32	0.47	มาก
2. ข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้มีภาพที่ครบถ้วน เช่น ภาพที่ครบถ้วนของกลุ่มสินทรัพย์	4.38	0.49	มาก
3. ข้อมูลทางการเงินมีภาพที่นำเสนอความเป็นกลางที่ ไม่เอนเอียงหรือไม่ถูกตกแต่งในลักษณะอื่น	4.41	0.49	มาก
4. ข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้องหรือสามารถ ประมาณการราคาหรือมูลค่าที่ไม่สามารถสังเกตได้	4.35	0.48	มาก
5. ข้อมูลทางการเงินมีความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	4.37	0.48	มาก
โดยรวม	4.35	0.40	มาก

จากตาราง 15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคุณภาพด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการมีคุณภาพด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 3. ข้อมูลทางการเงินมีภาพที่นำเสนอความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียงหรือไม่ถูกตกแต่งในลักษณะอื่น ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมาคือ ข้อ 2 ข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้มีภาพที่ครบถ้วน เช่น ภาพที่ครบถ้วนของกลุ่มสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.38$) ข้อ 5 ข้อมูลทางการเงินมีความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ($\bar{X} = 4.37$) ข้อ 4 ข้อมูล

ทางการเงินมีความถูกต้องหรือสามารถประมาณการราคาหรือมูลค่าที่ไม่สามารถสังเกตได้ ($\bar{X} = 4.35$) และ ข้อ 1 รายงานทางการเงินเป็นตัวแทนข้อมูลทางการเงินในรูปของข้อความและตัวเลข ($\bar{X} = 4.32$) ตามลำดับ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ โดยรวมและรายข้อ

คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการด้านความสามารถเปรียบเทียบได้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพรายงานทางการเงิน
1. รายงานทางการเงินมีข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกันกับกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันได้	4.46	0.50	มาก
2. ข้อมูลทางการเงินสามารถเปรียบเทียบได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่แตกต่างกัน	4.31	0.46	มาก
3. ข้อมูลทางการเงินสามารถเปรียบเทียบได้ สิ่งเหมือนกันต้องดูเหมือนกันและสิ่งที่แตกต่างกันต้องดูแตกต่างกัน	4.42	0.50	มาก
4. มีความสามารถเปรียบเทียบได้ในระดับหนึ่งกับความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกันของกิจการที่เสนอรายงานอีกแห่งหนึ่ง	4.41	0.49	มาก
โดยรวม	4.43	0.42	มาก

จากตาราง 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคุณภาพด้านความสามารถเปรียบเทียบได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการมีคุณภาพด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 รายงานทางการเงินมีข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกันกับกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันได้ ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาคือ ข้อ 3 ข้อมูลทางการเงินสามารถเปรียบเทียบได้ สิ่งเหมือนกันต้องดูเหมือนกันและสิ่งที่แตกต่างกันต้องดูแตกต่างกัน ($\bar{X} = 4.42$) ข้อ 4 มีความสามารถเปรียบเทียบได้ในระดับหนึ่งกับความ

เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกันของกิจการที่เสนอรายงานอีกแห่งหนึ่ง ($\bar{X} = 4.41$) และ ข้อ 2 ข้อมูลทางการเงินสามารถเปรียบเทียบได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่แตกต่างกัน ($\bar{X} = 4.31$) ตามลำดับ

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ โดยรวม และรายข้อ

คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ รายงานทางการเงิน
1. ผู้สังเกตการณ์ที่มีความรอบรู้และมีความเป็นอิสระสามารถได้ข้อสรุปตรงกัน	4.30	0.46	มาก
2. รายงานทางการเงินสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การพิสูจน์มูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือ ฯลฯ	4.50	0.50	มาก
3. รายงานทางการเงินสามารถพิสูจน์คำอธิบายและข้อมูลทางการเงินที่มองไปในอนาคต	4.34	0.47	มาก
โดยรวม	4.32	0.42	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคุณภาพด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการมีคุณภาพด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 2 รายงานทางการเงินสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การพิสูจน์มูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือ ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ ข้อ 3 รายงานทางการเงินสามารถพิสูจน์คำอธิบายและข้อมูลทางการเงินที่มองไปในอนาคต ($\bar{X} = 4.34$) และ ข้อ 1 ผู้สังเกตการณ์ที่มีความรอบรู้และมีความเป็นอิสระสามารถได้ข้อสรุปตรงกัน ($\bar{X} = 4.30$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความทันเวลา โดยรวมและรายข้อ

คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ ด้านความทันเวลา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ รายงานทางการเงิน
1. การนำส่งรายงานข้อมูลทางการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันตามกำหนดเวลา	4.45	0.50	มาก
2. ข้อมูลมีความพร้อมให้ผู้ตัดสินใจใช้ทันเวลานำไปใช้ได้ทันเวลา	4.49	0.50	มาก
โดยรวม	4.47	0.40	มาก

จากตาราง 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคุณภาพด้านความทันเวลาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการมีคุณภาพด้านความทันเวลาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 2 ข้อมูลมีความพร้อมให้ผู้ตัดสินใจใช้ทันเวลานำไปใช้ได้ทันเวลา ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมาคือ ข้อ 1 การนำส่งรายงานข้อมูลทางการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันตามกำหนดเวลา ($\bar{X} = 4.45$) ตามลำดับ

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านความสามารถเข้าใจได้ โดยรวมและรายข้อ

คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ ด้านความสามารถเข้าใจได้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ รายงานทางการเงิน
1. รายงานทางการเงินมีการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ	4.36	0.48	มาก
2. รายงานทางการเงินมีข้อมูลครบถ้วน ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจได้ทันทีและนำไปใช้ได้ถูกต้อง	4.34	0.47	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ ด้านความสามารถเข้าใจได้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ รายงานทางการเงิน
3. การนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจ รายงานทางการเงินต้องไม่ละเว้นการแสดงข้อมูล ที่มีความซับซ้อนหรือยากเกินไป	4.45	0.50	มาก
โดยรวม	4.40	0.42	มาก

จากตาราง 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคุณภาพด้านความสามารถเข้าใจได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการมีคุณภาพด้านความสามารถเข้าใจได้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 3 การนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจ รายงานทางการเงินต้องไม่ละเว้นการแสดงข้อมูลที่มีความซับซ้อนหรือยากเกินไป ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาคือ ข้อ 1 รายงานทางการเงินมีการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ ($\bar{X} = 4.36$) และ ข้อ 2 รายงานทางการเงินมีข้อมูลครบถ้วน ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจได้ทันทีและนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 4.34$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิเคราะห์ส่วนที่ 3 เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 2 เพื่อศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินและการบัญชีมีความคิดเห็นว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาคูณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการเป็นรายด้าน พบว่า รายงานทางการเงินมีคุณภาพที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ด้านความทันเวลา 2) ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ 3) ด้านความสามารถเข้าใจได้ 4) ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม 5) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และ 6) ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคูณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า รายงานทางการเงินมีคุณภาพที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ข้อ 1 มีข้อมูลในงบการเงินที่สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน 2) ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ข้อ 3 ข้อมูลทางการเงินมีภาพที่นำเสนอความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียงหรือไม่ถูกตกแต่งในลักษณะอื่น 3) ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ข้อ 1 รายงานทางการเงินมีข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกันกับกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันได้ 4) ด้าน

ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ข้อ 2 รายงานทางการเงินสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ทั้งทางตรง และทางอ้อม เช่น การพิสูจน์มูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือ ฯลฯ 5) ด้านความทันเวลา ข้อ 2 ข้อมูลมีความพร้อมให้ผู้ตัดสินใจใช้ทันเวลานำไปใช้ได้ทันเวลา และ 6) ด้านความสามารถเข้าใจได้ ข้อ 3 การนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจรายงานทางการเงินต้องไม่ละเว้นการแสดงข้อมูลที่มีความซับซ้อนหรือยากเกินไป ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า รายงานทางการเงินมีคุณภาพที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ 1) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ข้อ 5 มีข้อมูลทางการเงินที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานกิจการใดกิจการหนึ่ง 2) ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ข้อ 1 รายงานทางการเงินเป็นตัวแทนข้อมูลทางการเงินในรูปของข้อความและตัวเลข 3) ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ข้อ 2 ข้อมูลทางการเงินสามารถเปรียบเทียบได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่แตกต่างกัน 4) ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ข้อ 1 ผู้สังเกตการณ์ที่มีความรอบรู้และมีความเป็นอิสระสามารถได้ข้อสรุปตรงกัน 5) ด้านความทันเวลา ข้อ 1 การนำเสนอรายงานข้อมูลทางการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันตามกำหนดเวลา และ 6) ด้านความสามารถเข้าใจได้ ข้อ 2 รายงานทางการเงินมีข้อมูลครบถ้วน ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจได้ทันทีและนำไปใช้ได้ถูกต้อง ตามลำดับ

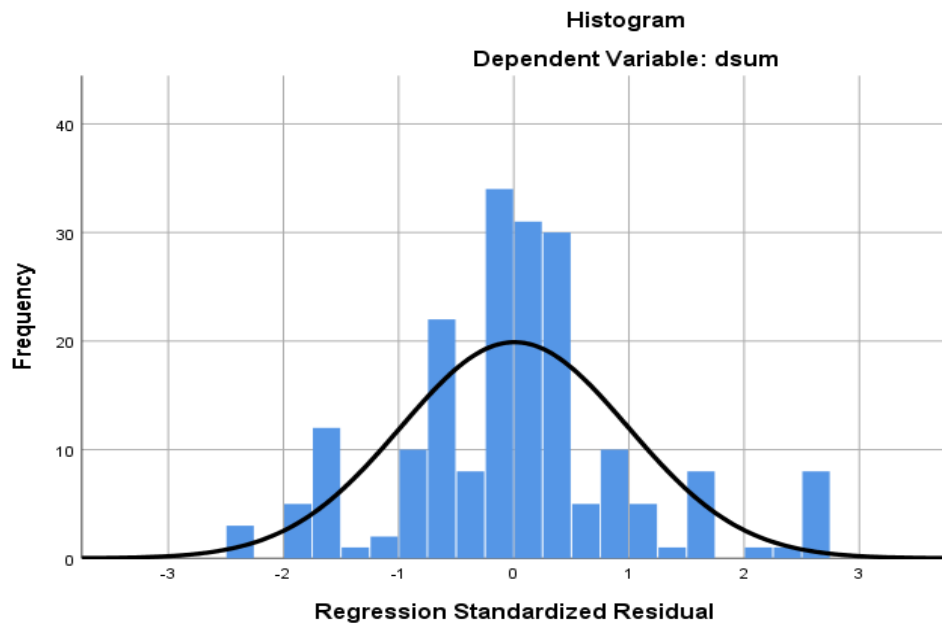
4.3.4 ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพ

รายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การวิเคราะห์อิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

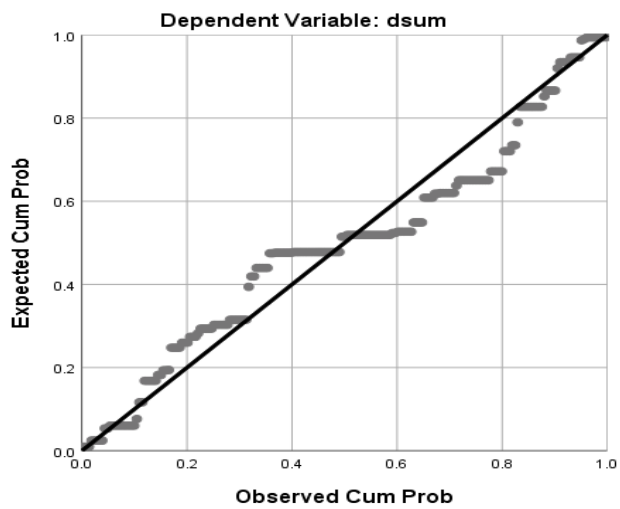
4.3.4.1 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

1) การตรวจสอบ Normality ของตัวแปรตาม (คุณภาพรายงานทางการเงิน: QFR) ดังแผนภาพ Histogram Dependent Variable: QFR และ Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual Dependent Variable: QFR

ภาพประกอบ 4 Histogram Dependent Variable: QFR

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

ภาพประกอบ 5 Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual Dependent Variable:
QFR

จากภาพประกอบ 3 Histogram Dependent Variable: QFR และ ภาพประกอบ 4 Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual Dependent Variable: QFR สรุปได้ว่าตัวแปรตาม (คุณภาพรายงานทางการเงิน: QFR) มีการแจกแจงปกติ (Normality)

2) การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกันเองของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตาราง 20

ตาราง 20 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกันเองของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	PK	PE	OS	PS	ICS	OMS	ASDA
PK	1	0.223**	0.146**	0.437**	0.334**	0.412**	0.730**
PE	0.223**	1	0.324**	0.289**	0.375**	0.356**	0.224**
OS	0.146**	0.324**	1	0.248**	0.276**	0.216**	0.741**
PS	0.437**	0.289**	0.248**	1	0.523**	0.442**	0.153**
ICS	0.334**	0.375**	0.276**	0.523**	1	0.599**	0.355**
OMS	0.412**	0.356**	0.216**	0.442**	0.599**	1	0.540**
ASDA	0.730**	0.224**	0.741**	0.153**	0.355**	0.540**	1

**P < 0.01

จากตาราง 20 พบว่า ตัวแปรอิสระของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (PE) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน (OS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร (OMS) และด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) มีความสัมพันธ์กันเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ตั้งแต่ 0.223 ถึง 0.741 ซึ่งน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.750

3) การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระของสมรรถนะนักบัญชีกับตัวแปรตามของคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตาราง 21

ตาราง 21 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระของสมรรถนะนักบัญชีกับตัวแปรตามของคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	QFR	PK	PE	OS	PS	ICS	OMS	ASDA
QFR	1	0.247**	0.348**	0.267**	0.608**	0.591**	0.646**	0.501**
PK	0.247**	1	0.223**	0.146**	0.437**	0.334**	0.412**	0.730**
PE	0.348**	0.223**	1	0.324**	0.289**	0.375**	0.356**	0.224**
OS	0.267**	0.146**	0.324**	1	0.248**	0.276**	0.216**	0.741**
PS	0.608**	0.437**	0.289**	0.248**	1	0.523**	0.442**	0.153**
ICS	0.591**	0.334**	0.375**	0.276**	0.523**	1	0.599**	0.355**
OMS	0.646**	0.412**	0.356**	0.216**	0.442**	0.599**	1	0.540**
ASDA	0.501**	0.730**	0.224**	0.741**	0.153**	0.355**	0.540**	1

**P < 0.01

จากตาราง 21 พบว่า ตัวแปรอิสระของสมรรถนะนักบัญชีและตัวแปรตามของคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ตั้งแต่ 0.247 ถึง 0.646

สรุปจากการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นตั้งแต่ข้อ 4.1.1-4.1.3 พบว่า 1) ตัวแปรตาม (คุณภาพรายงานทางการเงิน: QFR) มีการแจกแจงปกติ 2) ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่า $r = 0.223-0.741$ ซึ่งน้อยกว่า 0.75 และ 3) ตัวแปรอิสระของสมรรถนะนักบัญชีทุกตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (คุณภาพรายงานทางการเงิน: QFR) อย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่า $r = 0.241-0.646$ นั้นแสดงว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวของสมรรถนะนักบัญชีสามารถนำไปพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินได้

4.3.4.2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ stepwise แล้วสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้แบบจำลอง (Model) จำนวน 6 รูปแบบ พร้อมทั้งแสดงผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) สัมประสิทธิ์สมการพยากรณ์ (R^2) สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแก้ ($Adj R^2$) ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (S.E.est) และแสดงความแปรปรวนที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise แต่ละ Model ดังตาราง 22-39

ตาราง 22 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน Model-1

Model-1	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
Stepwise	0.646 ^a	0.417	0.414	0.25325

a. Predictors: (Constant), OMS

จากตาราง 22 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.646 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.417 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) สามารถพยากรณ์อิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ ร้อยละ 41.70 ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ มีค่า 0.25325

ตาราง 23 ความแปรปรวนจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise: Model-1

Source of Variation	SS	df	MS	F	P
Regression	8.937	1	8.937	139.348	0.000**
Residual	12.506	380	0.064		
Total	21.444	381			

**P < 0.01

จากตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า อิทธิพลระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเชิงเส้นตรง ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ตาราง 24 ค่าสถิติของสมรณนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Model-1

ตัวแปร	b	S.E.b	β	t	P
Constant	2.047	0.197		10.367	0.000**
OMS	0.538	0.046	0.646	11.805	0.000**

P < 0.01, R = 0.646, R² = 0.417, F = 139.348

จากตาราง 24 พบว่า Model-1 สมรณนะนักบัญชี ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) มีความสัมพันธ์ทางบวก (R = 0.646) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และสามารถพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 41.70 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.047 + 0.538\text{OMS}$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.646\text{OMS}$$

พหุบัน ปณุ ทิโต ชีเว

ตาราง 25 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน Model-2

Model-2	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
Stepwise	0.739 ^b	0.547	0.542	0.22387

b. Predictors: (Constant), OMS, PS

จากตาราง 25 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.646 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.547 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) และด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) สามารถพยากรณ์อิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ ร้อยละ 54.70 ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ มีค่า 0.22387

ตาราง 26 ความแปรปรวนจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise: Model-2

Source of Variation	SS	df	MS	F	P
Regression	11.721	2	5.860	116.928	0.000**
Residual	9.723	379	0.050		
Total	21.444	381			

**P < 0.01

จากตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า อิทธิพลระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) และด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเชิงเส้นตรง ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ตาราง 27 ค่าสถิติของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Model-2

ตัวแปร	b	S.E.b	β	t	P
Constant	1.025	0.222		4.616	0.000**
OMS	0.390	0.045	0.468	8.687	0.000**
PS	0.375	0.050	0.402	7.452	

P < 0.01, R = 0.739, R² = 0.547, F = 116.928

จากตาราง 27 พบว่า Model-2 สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) และด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) มีความสัมพันธ์ทางบวก (R = 0.739) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 54.70 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.025 + 0.390\text{OMS} + 0.375\text{PS}$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.468\text{OMS} + 0.402\text{PS}$$

ตาราง 28 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน Model-3

Model-3	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
Stepwise	0.772 ^c	0.596	0.590	0.21176

c. Predictors: (Constant), OMS, PC, ASDA

จากตาราง 28 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.772 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.596 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) และด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) สามารถพยากรณ์

อิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ ร้อยละ 59.60 ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ มีค่า 0.21176

ตาราง 29 ความแปรปรวนจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise: Model-3

Source of Variation	SS	df	MS	F	P
Regression	12.789	3	4.263	95.070	0.000**
Residual	8.654	378	0.045		
Total	21.444	381			

**P < 0.01

จากตาราง 29 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า อิทธิพลระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) และด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเชิงเส้นตรง ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ตาราง 30 ค่าสถิติของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Model-3

ตัวแปร	b	S.E.b	β	t	P
Constant	0.558	0.231		2.418	0.000**
OMS	0.259	0.050	0.311	5.169	0.000**
PS	0.402	0.48	0.430	8.381	0.000**
ASDA	0.210	0.043	0.267	4.882	0.000**

P < 0.01, R = 0.772, R² = 0.596, F = 95.070

จากตาราง 30 พบว่า Model-3 สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) และด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R = 0.772$) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 59.60 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.558 + 0.259\text{OMS} + 0.402\text{PS} + 0.210\text{ASDA}$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.311\text{OMS} + 0.430\text{PS} + 0.267\text{ASDA}$$

ตาราง 31 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน Model-4

Model-4	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
Stepwise	0.781 ^d	0.609	0.601	0.20888

d. Predictors: (Constant), OMS, PC, ASDA, ICS

จากตาราง 31 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.781 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.609 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) และด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) สามารถพยากรณ์อิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ ร้อยละ 60.90 ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ มีค่า 0.20888

ตาราง 32 ความแปรปรวนจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise: Model-4

Source of Variation	SS	df	MS	F	P
Regression	13.066	4	3.267	74.864	0.000**
Residual	8.378	377	0.044		
Total	21.444	381			

**P < 0.01

จากตาราง 32 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าอิทธิพลระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) และด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเชิงเส้นตรง ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ตาราง 33 ค่าสถิติของสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Model-4

ตัวแปร	b	S.E.b	β	t	P
Constant	0.425	0.234		1.821	0.000**
OMS	0.208	0.054	0.249	3.874	0.000**
PS	0.355	0.051	0.380	6.972	0.000**
ASDA	0.200	0.043	0.254	4.688	0.000**
ICS	0.138	0.055	0.153	2.519	0.000**

P < 0.01, R = 0.781, R² = 0.609, F = 74.864

จากตาราง 33 พบว่า Model-4 สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) และด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) มีความสัมพันธ์ทางบวก (R = 0.609)

กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 60.90 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.425 + 0.208\text{OMS} + 0.355\text{PS} + 0.200\text{ASDA} + 0.138\text{ICS}$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.249\text{OMS} + 0.380\text{PS} + 0.254\text{ASDA} + 0.153\text{ICS}$$

ตาราง 34 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน Model-5

Model-5	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
Stepwise	0.789 ^e	0.622	0.612	0.20597

e. Predictors: (Constant), OMS, PC, ASDA, ICS, PK

จากตาราง 34 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.789 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.622 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) และด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) สามารถพยากรณ์อิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ ร้อยละ 62.20 ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ มีค่า 0.20597

ตาราง 35 ความแปรปรวนจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise: Model-5

Source of Variation	SS	df	MS	F	P
Regression	13.341	5	2.668	62.896	0.000**
Residual	8.103	376	0.042		
Total	21.444	381			

**P < 0.01

จากตาราง 35 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า อิทธิพลระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) และด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเชิงเส้นตรง ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ตาราง 36 ค่าสถิติของสมรณนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Model-5

ตัวแปร	b	S.E.b	β	t	P
Constant	0.662	0.248		2.665	0.000**
OMS	0.246	0.055	0.295	4.473	0.000**
PS	0.391	0.052	0.418	7.497	0.000**
ASDA	0.185	0.042	0.235	4.355	0.000**
ICS	0.141	0.054	0.156	2.610	0.010**
PK	0.119	0.047	0.132	2.546	0.012**

P < 0.01, R = 0.789, R² = 0.622, F = 62.896

จากตาราง 36 พบว่า Model-5 สมรณนะนักบัญชี จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) และด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) มีความสัมพันธ์ทางบวก (R = 0.789) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 62.20 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.662 + 0.246\text{OMS} + 0.391\text{PS} + 0.185\text{ASDA} + 0.141\text{ICS} + 0.119\text{PK}$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.295\text{OMS} + 0.418\text{PS} + 0.235\text{ASDA} + 0.156\text{ICS} + 0.132\text{PK}$$

ตาราง 37 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน Model-6

Model-6	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
Stepwise	0.797 ^f	0.635	0.623	0.20297

f. Predictors: (Constant), OMS, PC, ASDA, ICS, PK, OS

จากตาราง 37 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.797 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.635 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) และด้านทักษะการปฏิบัติงาน (OS) สามารถพยากรณ์อิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ ร้อยละ 63.50 ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ มีค่า 0.20297

ตาราง 38 ความแปรปรวนจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise: Model-6

Source of Variation	SS	df	MS	F	P
Regression	13.616	6	2.269	55.084	0.000**
Residual	7.828	375	0.41		
Total	21.444	381			

**P < 0.01

จากตาราง 38 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า อิทธิพลระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) และด้านทักษะการปฏิบัติงาน (OS) มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเชิงเส้นตรง ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ตาราง 39 ค่าสถิติของสมรณณะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Model-6

ตัวแปร	b	S.E.b	β	t	P
Constant	0.388	0.267		1.457	0.000**
OMS	0.247	0.054	0.296	4.560	0.000**
PS	0.390	0.051	0.417	7.581	0.000**
ICS	0.121	0.054	0.134	2.250	0.000**
PK	0.161	0.049	0.178	3.287	0.000**
OS	0.121	0.047	0.126	2.584	0.000**

P < 0.01, R = 0.797, R² = 0.635, F = 55.084

จากตาราง 39 พบว่า Model-6 สมรณณะนักบัญชี จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) และด้านทักษะการปฏิบัติงาน (OS) มีความสัมพันธ์ทางบวก (R = 0.797) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 63.50 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.388 + 0.247OMS + 0.390PS + 0.190ASDA + 0.121ICS + 0.161PK + 0.121OS$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.296OMS + 0.417PS + 0.242ASDA + 0.134ICS + 0.178PK + 0.126OS$$

จากผลการวิเคราะห์ส่วนที่ 4 อิทธิพลของสมรณณะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อตอบจุดมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 3 เพื่อศึกษาอิทธิพลของสมรณณะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ stepwise สรุปได้ดังนี้

1) Model-1 คือ สมรรถนะนักบัญชี ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R = 0.646$) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และสามารถพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 41.70

2) Model-2 สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) และด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R = 0.739$) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 54.70

3) Model-3 สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) และด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R = 0.772$) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 59.60

4) Model-4 สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) และด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R = 0.609$) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 60.90

5) Model-5 สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) และด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R = 0.789$) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 62.20

6) Model-6 สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) และด้านทักษะการปฏิบัติงาน (OS) มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R = 0.797$) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 63.50

สรุปได้ว่า Model-6 เป็น Model ที่สามารถตอบจุดมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 3 เพื่อศึกษาอิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการใน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) และด้านทักษะการปฏิบัติงาน (OS) มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยกเว้น สมรรถนะนักบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (PE) ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากผลการวิเคราะห์อิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ Model-6 สามารถตอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

ยอมรับสมมติฐานที่ 1 ว่าสมรรถนะของนักบัญชี ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) และด้านทักษะการปฏิบัติงาน (OS) มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ยกเว้นสมรรถนะนักบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (PE) ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ยอมรับสมมติฐานที่ 2 สมรรถนะนักบัญชี ด้านความรู้ทางวิชาชีพมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 2 สมรรถนะนักบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ยอมรับสมมติฐานที่ 3 สมรรถนะนักบัญชี ด้านทักษะการปฏิบัติงานมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ยอมรับสมมติฐานที่ 4 สมรรถนะนักบัญชี ด้านทักษะส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ยอมรับสมมติฐานที่ 5 สมรรถนะนักบัญชี ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ยอมรับสมมติฐานที่ 6 สมรรถนะนักบัญชี ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กรมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ยอมรับสมมติฐานที่ 7 สมรรถนะนักบัญชี ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัลมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

- 5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย
- 5.2 สรุปผล
- 5.3 อภิปรายผล
- 5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย

- 5.1.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะนักบัญชีของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 5.1.2 เพื่อศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 5.1.3 เพื่อศึกษาอิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5.2 สรุปผล

จากวิจัยเรื่อง สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

- 5.2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักบัญชีของสถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้อยละ 52.23 รองลงมาคือ บริษัทจำกัด ร้อยละ 47.77 เพศหญิง ร้อยละ 81.30 รองลงมาคือ เพศชาย ร้อยละ 18.70 อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 42.90 รองลงมาคือ อายุ 20-30 ปี ร้อยละ 33.50 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 21.70 มากกว่า 50 ปี ร้อยละ 1.50 อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 0.50 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 60.10 รองลงมาคือ ปวส. ร้อยละ 18.20 ปริญญาโท ร้อยละ 19.70 ปริญญาเอก ร้อยละ 2.00 ประสบการณ์ทำงาน 3-5 ปี ร้อยละ 43.80 รองลงมาคือ 6-10 ปี ร้อยละ 27.60 มากกว่า 10 ปี ร้อยละ 24.60 ต่ำกว่า 3 ปี ร้อยละ 3.90 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 52.70 รองลงมาคือ 20,000-35,000 บาท ร้อยละ 32.00 35,001-

50,000 บาท ร้อยละ 14.80 มากกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 0.50 บาท และทำงานอยู่จังหวัด
กาฬสินธุ์ ร้อยละ 2.89 ขอนแก่น ร้อยละ 13.91 ชัยภูมิ ร้อยละ 3.94 นครพนม ร้อยละ 2.62
นครราชสีมา ร้อยละ 19.69 บึงกาฬ ร้อยละ 1.31 บุรีรัมย์ ร้อยละ 5.51 มหาสารคาม ร้อยละ 3.41
มุกดาหาร ร้อยละ 1.84 ยโสธร ร้อยละ 2.10 ร้อยเอ็ด ร้อยละ 4.72 เลย ร้อยละ 2.62 ศรีสะเกษ ร้อย
ละ 3.67 สกลนคร ร้อยละ 3.94 สุรินทร์ ร้อยละ 4.72 หนองคาย ร้อยละ 3.15 หนองบัวลำภู ร้อยละ
1.57 อำนาจเจริญ ร้อยละ 1.31 อุตรธานี ร้อยละ 9.19 และอุบลราชธานี ร้อยละ 7.87

5.2.2 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า นักบัญชีของสถานประกอบการในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือมีสมรรถนะโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักบัญชีมี
สมรรถนะอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทักษะส่วนบุคคล ด้านจรรยาบรรณ
วิชาชีพ ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล ด้านทักษะ
การบริหารจัดการองค์กร ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านทักษะการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาสมรรถนะของนักบัญชีเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า นักบัญชีมี
สมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ข้อ 3 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี
สารสนเทศ เช่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการควบคุม และใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศฯ 2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ข้อ 3 สามารถเก็บรักษาความลับ เก็บรักษาข้อมูลที่ได้จาก
การปฏิบัติงานวิชาชีพและไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแก่บุคคลอื่น หากไม่ได้รับอนุญาตหรือเป็นการ
กระทำหน้าที่ตามกฎหมาย 3) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ข้อ 3 มีความชำนาญในการคำนวณตัวเลข
4) ด้านทักษะส่วนบุคคล ข้อ 4 มีความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง 5) ด้านทักษะ
การปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ข้อ 5 มีการปรับตัวในการทำงานตามวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ 6) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร ข้อ 5 มีความเป็นภาวะผู้นำ สามารถตัดสินใจ
และแก้ปัญหาได้ และ 7) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล ข้อ 2 สามารถใช้โปรแกรมด้านบัญชี
ข้อมูลทางการเงิน รวมถึงโปรแกรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ในระบบเครือข่ายก้อนเมฆ (Cloud
computing) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาสมรรถนะของนักบัญชีเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า นักบัญชีมี
สมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ 1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ข้อ 5 มีการบูรณาการความรู้ใน
สาขาวิชากับความรู้ในศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง 2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ข้อ 1 มีความเป็นกลาง ไม่มี
ความลำเอียง ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจทางวิชาชีพ
3) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ข้อ 5 สามารถวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง 4) ด้าน
ทักษะส่วนบุคคล ข้อ 2 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง 5) ด้าน
ทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ข้อ 4 มีการเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับ
ได้ 6) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร ข้อ 2 มีการบริหารจัดการด้านโครงการ บุคลากรและ

ทรัพยากร และ 7) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล ข้อ 4 สามารถติดตามข่าวสารใหม่ๆ ในโลกการเงินอยู่เสมอ เช่น สกุลเงินในรูปแบบดิจิทัล อาทิ Bitcoin, Ethereum, Ripple และ Litecoin ตามลำดับ

5.2.3 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายงานทางการเงินมีคุณภาพอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความทันเวลารองลงมาคือ ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ด้านความสามารถเข้าใจได้ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคูณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า รายงานทางการเงินมีคุณภาพที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ข้อ 1 มีข้อมูลในงบการเงินที่สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน 2) ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ข้อ 3 ข้อมูลทางการเงินมีภาพที่นำเสนอความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียงหรือไม่ถูกตกแต่งในลักษณะอื่น 3) ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ข้อ 1 รายงานทางการเงินมีข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกันกับกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันได้ 4) ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ข้อ 2 รายงานทางการเงินสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การพิสูจน์มูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือ ฯลฯ 5) ด้านความทันเวลา ข้อ 2 ข้อมูลมีความพร้อมให้ผู้ตัดสินใจใช้ทันเวลานำไปใช้ได้ทันเวลา และ 6) ด้านความสามารถเข้าใจได้ ข้อ 3 การนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจรายงานทางการเงินต้องไม่ละเว้นการแสดงข้อมูลที่มีความซับซ้อนหรือยากเกินไป ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคูณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า รายงานทางการเงินมีคุณภาพที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ 1) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ข้อ 5 มีข้อมูลทางการเงินที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานกิจการใดกิจการหนึ่ง 2) ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ข้อ 1 รายงานทางการเงินเป็นตัวแทนข้อมูลทางการเงินในรูปแบบของข้อความและตัวเลข 3) ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ข้อ 2 ข้อมูลทางการเงินสามารถเปรียบเทียบได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่แตกต่างกัน 4) ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ข้อ 1 ผู้สังเกตการณ์ที่มีความรอบรู้และมีความเป็นอิสระสามารถได้ข้อสรุปตรงกัน 5) ด้านความทันเวลา ข้อ 1 การนำส่งรายงานข้อมูลทางการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันตามกำหนดเวลา และ 6) ด้านความสามารถเข้าใจได้ ข้อ 2 รายงานทางการเงินมีข้อมูลครบถ้วน ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจได้ทันทีและนำไปใช้ได้ถูกต้อง ตามลำดับ

5.2.4 ผลจากการศึกษาอิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีดังต่อไปนี้

5.2.4.1 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น พบว่า

- 1) การตรวจสอบ Normality ของตัวแปรตามคือคุณภาพรายงานทางการเงินมีการแจกแจงปกติ
- 2) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระของสมรรถนะนักบัญชี ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (PE) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน (OS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร (OMS) และด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) สามารถนำไปพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินได้ในระดับนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.01

3) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระของสมรรถนะนักบัญชีและตัวแปรตามของคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถนำไปพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินได้ในระดับนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.01

5.2.4.2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ stepwise ได้ 6 Model

จากผลการวิเคราะห์ส่วนที่ 4 อิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อตอบจุดมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 3 เพื่อศึกษาอิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ stepwise สรุปได้ดังนี้

1) Model-1 คือ สมรรถนะนักบัญชี ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R = 0.646$) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และสามารถพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 41.70 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.047 + 0.538OMS$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.646OMS$$

2) Model-2 สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) และด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R = 0.739$) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 54.70 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.025 + 0.390\text{OMS} + 0.375\text{PS}$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.468\text{OMS} + 0.402\text{PS}$$

3) Model-3 สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) และด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R = 0.772$) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 59.60 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.558 + 0.259\text{OMS} + 0.402\text{PS} + 0.210\text{ASDA}$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.311\text{OMS} + 0.430\text{PS} + 0.267\text{ASDA}$$

4) Model-4 สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) และด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R = 0.609$) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 60.90 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.425 + 0.208\text{OMS} + 0.355\text{PS} + 0.200\text{ASDA} + 0.138\text{ICS}$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.249\text{OMS} + 0.380\text{PS} + 0.254\text{ASDA} + 0.153\text{ICS}$$

5) Model-5 สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) และด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R = 0.789$) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของ

สถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 62.20 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.662 + 0.246OMS + 0.391PS + 0.185ASDA + 0.141ICS + 0.119PK$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.295OMS + 0.418PS + 0.235ASDA + 0.156ICS + 0.132PK$$

6) Model-6 สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) และด้านทักษะการปฏิบัติงาน (OS) มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R = 0.797$) กับคุณภาพรายงานทางการเงิน และร่วมกันพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 63.50 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.662 + 0.246OMS + 0.391PS + 0.185ASDA + 0.141ICS + 0.119PK$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.295OMS + 0.418PS + 0.235ASDA + 0.156ICS + 0.132PK$$

สรุปได้ว่า Model-6 เป็น Model ที่ดีที่สุด เนื่องจากสามารถพยากรณ์อิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการได้ร้อยละ 63.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถตอบจุดมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 3 เพื่อศึกษาอิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) และด้านทักษะการปฏิบัติงาน (OS) มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยกเว้นสมรรถนะนักบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (PE) ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากผลการวิเคราะห์อิทธิพลของสมรรถนะนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ Model-6 สามารถตอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

ยอมรับสมมติฐานที่ 1 ว่าสมรรถนะของนักบัญชี ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) และด้านทักษะการปฏิบัติงาน (OS) มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ยกเว้นสมรรถนะนักบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (PE) ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ยอมรับสมมติฐานที่ 2 สมรรถนะนักบัญชี ด้านความรู้ทางวิชาชีพมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 2 สมรรถนะนักบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ยอมรับสมมติฐานที่ 3 สมรรถนะนักบัญชี ด้านทักษะการปฏิบัติงานมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ยอมรับสมมติฐานที่ 4 สมรรถนะนักบัญชี ด้านทักษะส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ยอมรับสมมติฐานที่ 5 สมรรถนะนักบัญชี ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ยอมรับสมมติฐานที่ 6 สมรรถนะนักบัญชี ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กรมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ยอมรับสมมติฐานที่ 7 สมรรถนะนักบัญชี ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัลมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.3 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักบัญชีของสถานประกอบการมีสมรรถนะอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้านดังนี้

1.1 ด้านความรู้ทางวิชาชีพ นักบัญชีควรมีความรู้เกี่ยวกับการบัญชีการเงินและวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เช่น บัญชีการเงินและรายงานทางการเงิน บัญชีบริหารและการควบคุม การภาษีอากร และธุรกิจและกฎหมายธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ เช่น เศรษฐศาสตร์ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ การบริหารองค์กร และจริยธรรมทางธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการควบคุม และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศฯ ความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชากับความรู้นิติศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง ประยุกต์ใช้ความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ และติดตามความเปลี่ยนแปลงวิชาการทั้งศาสตร์ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องรวมทั้งนำไปประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2557) ได้ระบุถึงมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 ไว้ว่าควรประกอบด้วยความรู้ด้านการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ และความรู้และสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกมลภู สันตะจักร (2562) พบว่า นักบัญชียุคดิจิทัล ประกอบด้วยด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านภาษาอังกฤษ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี เป็นต้น ผลงานวิจัยของ ศรัณย์ สุภักศรัณย์ (2561) พบว่า คุณสมบัติของผู้สอบบัญชีที่เป็นที่ต้องการในโลกปัจจุบันและอนาคตต้องเรียนรู้สิ่งต่างๆ อยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นความรู้ทางด้านวิชาชีพบัญชี เรื่องกฎหมาย สังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการวิชาชีพ เป็นต้น ผลงานวิจัยของ ชุมพล รอดแจ่มและรุ่งระวี มั่งสิงห์ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของนักบัญชีตามคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์ กล่าวว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความรู้และปัญญาในวิชาชีพ 2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ 3) ด้านการปฏิบัติงาน และ 4) ด้านความชำนาญในทักษะต่างๆ และผลงานวิจัยของ ณีภูษัณณ ศรีสุขและกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์ (2560) ได้ศึกษาสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี และกรุงเทพฯ มหานคร พบว่ามี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนและการควบคุมการเงิน 2) ด้านการตรวจสอบภายใน 3) ด้านการทำและนำเสนอข้อมูลทางบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ 4) ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี และ 5) ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ

1.2 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ นักบัญชีควรมีความเป็นกลาง ไม่มีความลำเอียง ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจทางวิชาชีพ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านการปฏิบัติงาน กฎหมาย ข้อบังคับและเทคนิคด้านต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอยู่ในระดับที่สามารถให้บริการทางวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเก็บรักษาความลับ เก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานวิชาชีพและไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแก่บุคคลอื่น หากไม่ได้รับอนุญาตหรือเป็นการกระทำหน้าที่ตามกฎหมาย และต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่วิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2557) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศรัณย์ สุภักศรัณย์ (2561) กล่าวว่า คุณสมบัติของผู้สอบบัญชีที่เป็นที่ต้องการในโลกปัจจุบันและอนาคต คือ ต้องปฏิบัติงานโดยยึดถือจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัด เนื่องจากอาชีพสอบบัญชีเป็นงานให้ความเชื่อมั่นกับผู้ที่ใช้บริการเงิน ซึ่งหากไม่ยึดถือจรรยาบรรณฯ อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในวงกว้างได้ ผลงานวิจัยของ ชุมพล รอดแจ่มและรุ่งระวี มั่งสิงห์ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของนักบัญชีตามคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์ กล่าวว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความรู้และปัญญาในวิชาชีพ 2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ 3) ด้านการปฏิบัติงาน และ 4) ด้านความชำนาญในทักษะต่างๆ และผลงานวิจัยของ ณีภรณ์มณ ศรีสุขและกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์ (2560) ได้ศึกษาสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี และกรุงเทพมหานคร กล่าวว่ามี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนและการควบคุมการเงิน 2) ด้านการตรวจสอบภายใน 3) ด้านการทำและนำเสนอข้อมูลทางบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ 4) ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี และ 5) ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ

1.3 ด้านทักษะการปฏิบัติงาน นักบัญชีสามารถจัดหาและเข้าใจข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำหลักการทางบัญชีและประสบการณ์มาวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน มีความชำนาญในการคำนวณตัวเลข มีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง และสามารถนำเสนอรายงานทางการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2557) ได้ระบุถึงมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 ไว้ว่าควรประกอบด้วยทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน เป็นต้น และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชุมพล รอดแจ่มและรุ่งระวี มั่งสิงห์ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของนักบัญชีตามคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์ กล่าวว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความรู้และปัญญาในวิชาชีพ 2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ 3) ด้านการปฏิบัติงาน และ 4) ด้านความชำนาญในทักษะต่างๆ ผลงานวิจัยของสำราญ บุญเจริญ ปรียานัฐ เอียบศิริเมธี และปาติดา เซษฐ์ขุนทด (2559) ได้ศึกษา

รูปแบบสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัด นครราชสีมา พบว่ามี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ทั่วไปของผู้จัดทำบัญชี 2) ความรู้ด้านการบัญชี การเงิน 3) ความรู้ในการวางแผนและควบคุม 4) ทักษะด้านปัญญา 5) ทักษะด้านปฏิบัติงาน 6) ทักษะด้านเฉพาะบุคคล 7) ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร 8) ทักษะด้าน ภาษาต่างประเทศ และ9) จรรยาบรรณวิชาชีพ และผลงานวิจัยของ Marie H. Kavanagh และ Lyndal Drennan (2008) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง ทักษะและคุณสมบัติที่บัณฑิตบัญชีต้องการ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการรับรู้และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักสองรายคือนักเรียน และนายจ้าง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนตระหนักถึงความคาดหวังของนายจ้างในด้านการสื่อสาร, ทักษะในการวิเคราะห์, ทักษะวิชาชีพและการทำงานเป็นทีม

1.4 ด้านทักษะส่วนบุคคล นักบัญชีควรบริหารจัดการตนเอง ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มี จำกัดและจัดแรงงานให้เสร็จภายในกำหนดเวลา สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง สามารถในการปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ และมีความ ระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2557) ได้ระบุถึงมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 ไว้ ว่าควรประกอบด้วยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล เป็นต้น และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สำราญ บุญเจริญ ปริญญาธิ์ เอียบศิริเมธี และปาลิดา เชษฐสุนทร (2559) ได้ศึกษาแบบสมรรถนะ วิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่ามี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ทั่วไปของผู้จัดทำบัญชี 2) ความรู้ด้านบัญชีการเงิน 3) ความรู้ในการ วางแผนและควบคุม 4) ทักษะด้านปัญญา 5) ทักษะด้านปฏิบัติงาน 6) ทักษะด้านเฉพาะบุคคล 7) ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร 8) ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ และ9) จรรยาบรรณ วิชาชีพ และผลงานวิจัยของ พิฐุชญาณ์ คานะโกะ (2560) ได้ศึกษาสมรรถนะนักบัญชีไทย ความสามารถในการปรับตัว และความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี หลังเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กล่าวว่ามี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านประสบการณ์ ด้านการทำบัญชี ด้านทัศนคติในการปฏิบัติงานทางบัญชี และด้านความสามารถในการปรับตัวมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

1.5 ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร นักบัญชีควรทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือ การทำงานเป็นทีม สามารถปรึกษาหารือกันในกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่มิ วัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน สามารถเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ สามารถปรับตัวในการทำงานตามวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถในการนำเสนอ การสื่อสารทางวาจา การรายงานและการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระผ่านการเขียน การพูด ทั้งที่

เป็นทางการและไม่เป็นทางการ สามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารทางวาจาและการรายงานผ่านการเขียน การพูดได้เป็นอย่างดี และรับฟังเพื่อนำไปสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2557) ได้ระบุถึงมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 ไว้ว่าควรประกอบด้วยทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร เป็นต้น และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสำราญ บุญเจริญ ปรียาณัฐ เอียบศิริเมธี และปาไลดา เซษฐ์ขุนทด (2559) ได้ศึกษารูปแบบสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา พบว่ามี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ทั่วไปของผู้จัดทำบัญชี 2) ความรู้ด้านบัญชีการเงิน 3) ความรู้ในการวางแผนและควบคุม 4) ทักษะด้านปัญญา 5) ทักษะด้านปฏิบัติงาน 6) ทักษะด้านเฉพาะบุคคล 7) ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร 8) ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ และ 9) จรรยาบรรณวิชาชีพ

1.6 ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร นักบัญชีสามารถวางแผนเชิงกลยุทธ์และกำหนดเป้าหมายเพื่อให้องค์กรมีผลการดำเนินงานที่ดี บริหารจัดการด้านโครงการ บุคลากร และทรัพยากร มอบหมายภาระหน้าที่ การจูงใจ และพัฒนาบุคลากร บริหารจัดการด้านโครงการ บุคลากร และทรัพยากร และมีภาวะผู้นำ สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2557) ได้ระบุถึงมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 ไว้ว่าควรประกอบด้วยทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ เป็นต้น และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ

1.7 ด้านทักษะการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล นักบัญชีสามารถใช้ข้อมูลได้จากทุกที่ทุกเวลา โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หลากหลายผ่านระบบเครือข่ายก้อนเมฆ (Cloud computing) ใช้โปรแกรมด้านบัญชี ข้อมูลทางการเงิน รวมถึงโปรแกรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ในระบบเครือข่ายก้อนเมฆ (Cloud computing) ติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ติดตามข่าวสารใหม่ๆ ในโลกการเงินอยู่เสมอ เช่น สกุลเงินในรูปแบบดิจิทัล อาทิ Bitcoin, Ethereum, Ripple และ Litecoin และทำงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากที่บ้านได้ (Work From Home) ซึ่งสอดคล้องกับธรรมนูญ (2560) ได้กล่าวเกี่ยวกับปรับมุมมองสู่การเป็นนักบัญชียุคดิจิทัลไว้ว่า โลกของเรามีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อผู้คนอย่างเห็นได้ชัดที่สุดอย่างหนึ่งก็คือความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งนำพาโลกของเราเข้าสู่ “ยุคดิจิทัล” ที่มีประเด็นที่นักบัญชีควรให้ความสำคัญ คือ 1) ก้าวทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง 2) ติดตามข่าวสารใหม่ๆ ในโลกการเงิน เป็นต้น และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Uyar Ali และ Gungormus Ali Haydar (2011) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้และทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับนักบัญชีที่ตั้งใจจะเป็นผู้สอบบัญชี (การรับรู้ของผู้สอบบัญชีภายนอก) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคำถามว่าความสามารถทางวิชาชีพและทักษะ/คุณลักษณะที่ผู้สอบบัญชีให้ความสำคัญกับบัณฑิตที่ตั้งใจจะเป็นผู้สอบบัญชี ใน

การนี้เราได้ทำการสำรวจผู้ตรวจสอบภายนอกในตุรกี งานวิจัยมีสองมิติคือมิติทักษะ (21 รายการ) และมิติความรู้ทางวิชาชีพ (24 รายการ) ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทั้งหมดยกเว้น “ความรู้ด้านซอฟต์แวร์บัญชี” ถือเป็นสิ่งสำคัญหรือสำคัญมากสำหรับวิชาชีพบัญชี

2. ผลการศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า รายงานทางการเงินของสถานประกอบการมีคุณภาพอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ รายงานทางการเงินควรมีข้อมูลในงบการเงินที่สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ข้อมูลทางการเงินที่สามารถนำไปพยากรณ์ผลลัพธ์ในอนาคตได้ ข้อมูลทางการเงินที่ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการประเมินในอดีต ข้อมูลทางการเงินที่มีคุณค่าทางการพยากรณ์และคุณค่าทางการยืนยันของข้อมูลทางการเงินมีความสัมพันธ์กัน เช่น ข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบัน ซึ่งสามารถใช้เป็นเกณฑ์สำหรับพยากรณ์รายได้ในปีต่อไป และสามารถเปรียบเทียบกับข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบันจากการพยากรณ์ที่ทำตั้งแต่ปีก่อนๆ ได้ด้วย และข้อมูลทางการเงินที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานกิจการใดกิจการหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2558) ได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินไว้ว่าการจัดทำและการนำเสนอการเงินที่มีประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน ควรมีลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน กล่าวคือ ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ ก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปริญญา แก้วนพแก้ว (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพ/นนทบุรี กล่าวว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ ผลงานวิจัยของ อุมาวดี เดชธำรงและนาริรัตน์ ภักดีศิริวิงษ์ (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเปรียบเทียบกันได้ และผลงานวิจัยของ กฤษกรรณ์ อนุพันธ์และขวัญฤดี ต้นตระกูลบัณฑิตย์ (2560) ได้ศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค พบว่า รายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมและรายด้านมีคุณภาพระดับปานกลางในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความเกี่ยวข้องกับการ

ตัดสินใจ ความครบถ้วน การปราศจากข้อผิดพลาด ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ และความทันเวลา

2.2 ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม รายงานทางการเงินควรเป็นตัวแทนข้อมูลทางการเงินในรูปของข้อความและตัวเลข มีข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นสำหรับผู้ที่มีภาพที่ครบถ้วน เช่น ภาพที่ครบถ้วนของกลุ่มสินทรัพย์ ข้อมูลทางการเงินมีภาพที่นำเสนอความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียงหรือไม่ถูกตกแต่งในลักษณะอื่น ข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้องหรือสามารถประมาณการราคาหรือมูลค่าที่ไม่สามารถสังเกตได้ และมีข้อมูลทางการเงินที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2558) ได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินไว้ว่าการจัดทำและการนำเสนอการเงินที่มีประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้การเงิน ควรมีลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน กล่าวคือ ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ ก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปรีญชัย แก้วนพแก้ว (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพ/นนทบุรี กล่าวว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ ผลงานวิจัยของ มาวดี เดชธำรงและนารีรัตน์ ภักดีศรีวิงษ์ (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ผลงานวิจัยของ กฤชการณ อนุพันธ์และขวัญฤดี ตันตระบัณฑิตย์ (2560) ได้ศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค พบว่า รายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมและรายด้านมีคุณภาพระดับปานกลาง ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความครบถ้วน การปราศจากข้อผิดพลาด ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ และความทันเวลา และผลงานวิจัยของ Kothari (2017) ได้ศึกษาคุณภาพงานบัญชี พบว่าคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่ใช้ในการตัดสินใจได้กล่าวว่าคุณภาพการสอบบัญชีสามารถวัดได้จากรายงานการสอบบัญชีที่มีลักษณะเชิงคุณภาพที่ดี ประกอบด้วย 1) ความถูกต้อง (Accuracy) 2) ความเที่ยงธรรม (Objectiveness) 3) ความชัดเจน (Clearness) 4) ความกะทัดรัด (Conciseness) 5) ความสร้างสรรค์ (Creation) 6) ความสมบูรณ์ (Completion) และ 7) ความทันกาล (Timeliness)

2.3 ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ รายงานทางการเงินมีข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกันกับกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันได้ ข้อมูลทางการเงินสามารถเปรียบเทียบได้ในรอบระยะเวลา เวลาบัญชีที่แตกต่างกัน ข้อมูลทางการเงินสามารถเปรียบเทียบได้ สิ่งที่มีเหมือน กันต้องดูเหมือนกันและสิ่งที่แตกต่างกันต้องดูแตกต่างกัน และสามารถเปรียบเทียบได้ในระดับหนึ่งกับความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกันของกิจการที่เสนอรายงานอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2558) ได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินไว้ว่าการจัดทำและการนำเสนองบการเงินที่มีประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน ควรมีลักษณะเชิงคุณภาพเสริม กล่าวคือ ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมแล้ว ข้อมูลทางการเงินยังสามารถเพิ่มประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้นด้วยลักษณะเชิงคุณภาพเสริม ซึ่งประกอบด้วย 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถเปรียบเทียบได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ และสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ปริญญา แก้วนพแก้ว (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพ/นนทบุรี กล่าวว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ ผลงานวิจัยของ อุมวาทิ เดชธำรงและนารีรัตน์ ภักดีศรีวิงษ์ (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเปรียบเทียบกันได้ และผลงานวิจัยของ กฤชากรณ์ อนุพันธ์และขวัญฤดี ตันตระบัณฑิตย์ (2560) ได้ศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค พบว่า รายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมและรายด้านมีคุณภาพระดับปานกลาง ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความครบถ้วน การปราศจากข้อผิดพลาด ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ และความทันเวลา

2.4 ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ รายงานทางการเงินควรมีผู้สังเกตการณ์ที่มีความรอบรู้และมีความเป็นอิสระสามารถได้ข้อสรุปตรงกัน สามารถพิสูจน์ยืนยันได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การพิสูจน์มูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือ ฯลฯ และสามารถพิสูจน์คำอธิบายและข้อมูลทางการเงินที่มองไปในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2558)

ได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินไว้ว่าการจัดทำและการนำเสนอทางการเงินที่มีประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้ทางการเงิน ควรมีลักษณะเชิงคุณภาพเสริม กล่าวคือ ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมแล้ว ข้อมูลทางการเงินยังสามารถเพิ่มประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้นด้วยลักษณะเชิงคุณภาพเสริม ซึ่งประกอบด้วย 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถเปรียบเทียบได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปรัญชัย แก้วนพแก้ว (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพฯ/นนทบุรี กล่าวว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ ผลงานวิจัยของ อุมวดี เดชธำรงและนาริรัตน์ ภักดีศิริวิงษ์ (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเปรียบเทียบกันได้ และผลงานวิจัยของ กฤชากรณ์ อนุพันธ์และขวัญฤดี ตันตระกูล (2560) ได้ศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค พบว่า รายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมและรายด้านมีคุณภาพระดับปานกลางในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความครบถ้วน การปราศจากข้อผิดพลาด ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ และความทันเวลา

2.5 ด้านความทันเวลา รายงานทางการเงินควรนำเสนอข้อมูลทางการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันตามกำหนดเวลา และข้อมูลมีความพร้อมให้ผู้ตัดสินใจใช้ทันเวลานำไปใช้ได้ทันเวลา ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2558) ได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินไว้ว่าการจัดทำและการนำเสนอทางการเงินที่มีประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้ทางการเงิน ควรมีลักษณะเชิงคุณภาพเสริม กล่าวคือ ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมแล้ว ข้อมูลทางการเงินยังสามารถเพิ่มประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้นด้วยลักษณะเชิงคุณภาพเสริม ซึ่งประกอบด้วย 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถเปรียบเทียบได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปรัญชัย แก้วนพแก้ว (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาด

ย่อม (TFRS for SMEs) ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพ/นนทบุรี กล่าวว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และ ความสามารถเข้าใจได้ ผลงานวิจัยของ มาวตี เดชธำรงและนารีรัตน์ ภักดีศรีวิงษ์ (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ผลงานวิจัยของ กฤชการณ อนุพันธ์และขวัญฤดี ตันตระกูล (2560) ได้ศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค พบว่า รายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมและรายด้านมีคุณภาพระดับปานกลางในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความครบถ้วน การปราศจากข้อผิดพลาด ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ และความทันเวลา และ ผลงานวิจัยของ Kothari (2017) ได้ศึกษาคุณภาพงานบัญชี พบว่าคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่ใช้ในการตัดสินใจได้กล่าวว่าคุณภาพการสอบบัญชีสามารถวัดได้จากรายงานการสอบบัญชีที่มีลักษณะเชิงคุณภาพที่ดี ประกอบด้วย 1) ความถูกต้อง (Accuracy) 2) ความเที่ยงธรรม (Objectiveness) 3) ความชัดเจน (Clearness) 4) ความกะทัดรัด (Conciseness) 5) ความสร้างสรรค์ (Creation) 6) ความสมบูรณ์ (Completion) และ 7) ความทันกาล (Timeliness)

2.6 ด้านความสามารถเข้าใจได้ รายงานทางการเงินควรมีการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ ข้อมูลครบถ้วน ผู้ใช้การเงินสามารถเข้าใจได้ทันทีและนำไปใช้ได้ถูกต้อง และนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจ รายงานทางการเงินต้องไม่ละเว้นการแสดงผลที่มีความซับซ้อนหรือยากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2558) ได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินไว้ว่าการจัดทำและการนำเสนอการเงินที่มีประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้การเงิน ควรมีลักษณะเชิงคุณภาพเสริม กล่าวคือ ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมแล้ว ข้อมูลทางการเงินยังสามารถเพิ่มประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้นด้วยลักษณะเชิงคุณภาพเสริม ซึ่งประกอบด้วย 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถเปรียบเทียบได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปรีญชัย แก้วนพเก้า (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพ/นนทบุรี กล่าวว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน

ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ ผลงานวิจัยของ มาวดี เดชธำรงและนาริรัตน์ ภักดีศรีวิงษ์ (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ผลงานวิจัยของกฤษฎากรณ์ อนุพันธ์และขวัญฤดี ต้นตระกูล (2560) ได้ศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค พบว่า รายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมและรายด้านมีคุณภาพระดับปานกลางในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความครบถ้วนการปราศจากข้อผิดพลาด ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ และความทันเวลา และผลงานวิจัยของ Kothari (2017) ได้ศึกษาคุณภาพงานบัญชี พบว่าคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีที่ใช้ในการตัดสินใจ ได้กล่าวว่าคุณภาพการสอบบัญชีสามารถวัดได้จากรายงานการสอบบัญชีที่มีลักษณะเชิงคุณภาพที่ดี ประกอบด้วย 1) ความถูกต้อง (Accuracy) 2) ความเที่ยงธรรม (Objectiveness) 3) ความชัดเจน (Clearness) 4) ความกะทัดรัด (Conciseness) 5) ความสร้างสรรค์ (Creation) 6) ความสมบูรณ์ (Completion) และ 7) ความทันกาล (Timeliness)

3. ผลการศึกษาสมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกันเอง พบว่า คือ สมรรถนะนักบัญชี จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร (OMS) ด้านทักษะส่วนบุคคล (PS) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล (ASDA) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร (ICS) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PK) และด้านทักษะการปฏิบัติงาน (OS) มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยกเว้นสมรรถนะนักบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (PE) ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Marie H. Kavanagh และ Lyndal Drennan (2008) ได้ศึกษาทักษะและคุณสมบัติที่บัณฑิตบัญชีต้องการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการรับรู้และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักสองรายคือนักเรียนและนายจ้าง พบว่า พบว่า นักเรียนตระหนักถึงความคาดหวังของนายจ้างในด้านการสื่อสาร, ทักษะในการวิเคราะห์, ทักษะวิชาชีพและการทำงานเป็นทีม ผลงานวิจัยของ อรุษา ดั่งช้างและประเวศ เพ็ญวุฒิกุล (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย พบว่า ศักยภาพของนักบัญชี ประกอบด้วย ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ

ด้านความรู้ความเข้าใจในกฎหมายทางบัญชี และด้านความเที่ยงธรรม ผลงานวิจัยของ ปุณยวิทย์ ท่ากระเบา และประเวศ เพ็ญวุฒิกุล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของความรู้ความสามารถทางการบัญชีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของเสมียนการเงิน ในระดับมณฑลทหารบกสังกัดกองทัพภาคที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยรวม 2) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการบรรจุเป้าหมายความสำเร็จ 3) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร 4) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านกระบวนการปฏิบัติงาน 5) ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย และผลงานวิจัยของ สำราญ บุญเจริญ ปรียานัฐ เอียบศิริเมธี และปาไลดา เซษฐ์ขุนทด (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมาภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่มีสมรรถนะวิชาชีพอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะทางด้านปัญญา ด้านทักษะเฉพาะบุคคล ความรู้ในการวางแผนและควบคุมทางการเงิน ด้านความรู้ทั่วไปของผู้จัดทำบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพ ทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ความรู้ด้านบัญชีการเงินของผู้จัดทำบัญชี ต้องมีทักษะการปฏิบัติงาน ทักษะด้านภาษาต่างประเทศตามลำดับ 2) ความรู้ทั่วไปผู้จัดทำบัญชี ทักษะทางด้านปัญญา ความรู้ในการวางแผนและควบคุมทางการเงิน และจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา และ 3) รูปแบบสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปผู้จัดทำบัญชี ทักษะทางด้านปัญญา ความรู้ในการวางแผนและควบคุมทางการเงิน และจรรยาบรรณวิชาชีพ

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

5.4.1.1 นักบัญชีควรฝึกฝนสมรรถนะของตนเอง ทั้ง 7 ด้าน เพื่อให้มีคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมมีประสิทธิภาพในด้านความรู้ ความสามารถ จรรยาบรรณ ทักษะ และการปรับตัวของนักบัญชีอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งนักบัญชีควรจะพัฒนาตนเอง ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ควรพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับวิชาการโดยเฉพาะการบูรณาการความรู้ในสาขาวิชากับความรู้ในศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง
  - 2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ควรพัฒนาความประพฤติของตนเองให้มีเอกลักษณ์ทางวิชาชีพที่มีความเป็นกลาง ไม่มีความลำเอียงผลประโยชน์ทับซ้อนหรือได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจทางวิชาชีพ
  - 3) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ควรพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานที่มีความคล่องแคล่ว แม่นยำจนกลายเป็นความเชี่ยวชาญและชำนาญเฉพาะด้านให้เกิดความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง
  - 4) ด้านทักษะส่วนบุคคล ควรพัฒนาการรู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะและตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบและรอบคอบ มีค่านิยมในการจัดการวิชาชีพได้อย่างมีคุณค่า โดยเฉพาะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
  - 5) ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ควรพัฒนาการสื่อสารกันระหว่างบุคคลเพื่อให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือ โดยเฉพาะการเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้
  - 6) ด้านทักษะการบริหารจัดการ ควรพัฒนาการนำความรู้ด้านการบริหารจัดการมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะการบริหารจัดการด้านโครงการ บุคลากรและทรัพยากร
  - 7) ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล ควรพัฒนาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยเฉพาะการติดตามข่าวสารใหม่ๆ ในโลกการเงินอยู่เสมอ เช่น สกุลเงินในรูปแบบดิจิทัล อาทิ Bitcoin, Ethereum, Ripple และ Litecoin เป็นต้น
- 5.4.1.2 สถานประกอบการ ควรปรับปรุงและเพิ่มเติมข้อมูลในการจัดทำรายงานทางการเงินให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นตามกรอบแนวคิดรายงานทางการเงินของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชินูปถัมภ์ที่มีลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐานและลักษณะเชิงคุณภาพเสริม ดังต่อไปนี้
- 1) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ควรปรับปรุงและเพิ่มเติมรายงานทางการเงินที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ โดยเฉพาะข้อมูลทางการเงินที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานกิจการใดกิจการหนึ่ง
  - 2) ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ควรปรับปรุงและเพิ่มเติมรายงานทางการเงินที่เป็นตัวแทนปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจ โดยเฉพาะรายงานทางการเงินเป็นตัวแทนข้อมูลทางการเงินในรูปของข้อความและตัวเลข

3) ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ควรปรับปรุงและเพิ่มเติมรายงานทางการเงินที่สามารถเปรียบเทียบข้อมูลที่คล้ายกันกับกิจการอื่น โดยเฉพาะข้อมูลทางการเงินที่สามารถเปรียบเทียบได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่แตกต่างกัน

4) ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ควรปรับปรุงและเพิ่มเติมรายงานทางการเงินที่มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้สังเกตการณ์รายต่างๆ ที่มีความรอบรู้และมีความเป็นอิสระสามารถได้ข้อสรุปตรงกัน

5) ด้านความทันเวลา ควรปรับปรุงและเพิ่มเติมรายงานทางการเงินที่มีข้อมูลพร้อมให้ผู้ตัดสินใจใช้ได้ทันเวลา โดยเฉพาะข้อมูลที่มีการนำส่งรายงานข้อมูลทางการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันตามกำหนดเวลา

6) ด้านความสามารถเข้าใจได้ ควรปรับปรุงและเพิ่มเติมรายงานทางการเงินที่มีการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ โดยเฉพาะรายงานทางการเงินที่มีข้อมูลครบถ้วน ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจได้ทันทีและนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีของธุรกิจ ในภาคอื่น หรือควรเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพ โดยใช้มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศเป็นแนวคิด เพื่อทราบถึงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีในเชิงลึก และนำข้อมูลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบและเป็นประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ

บรรณานุกรม

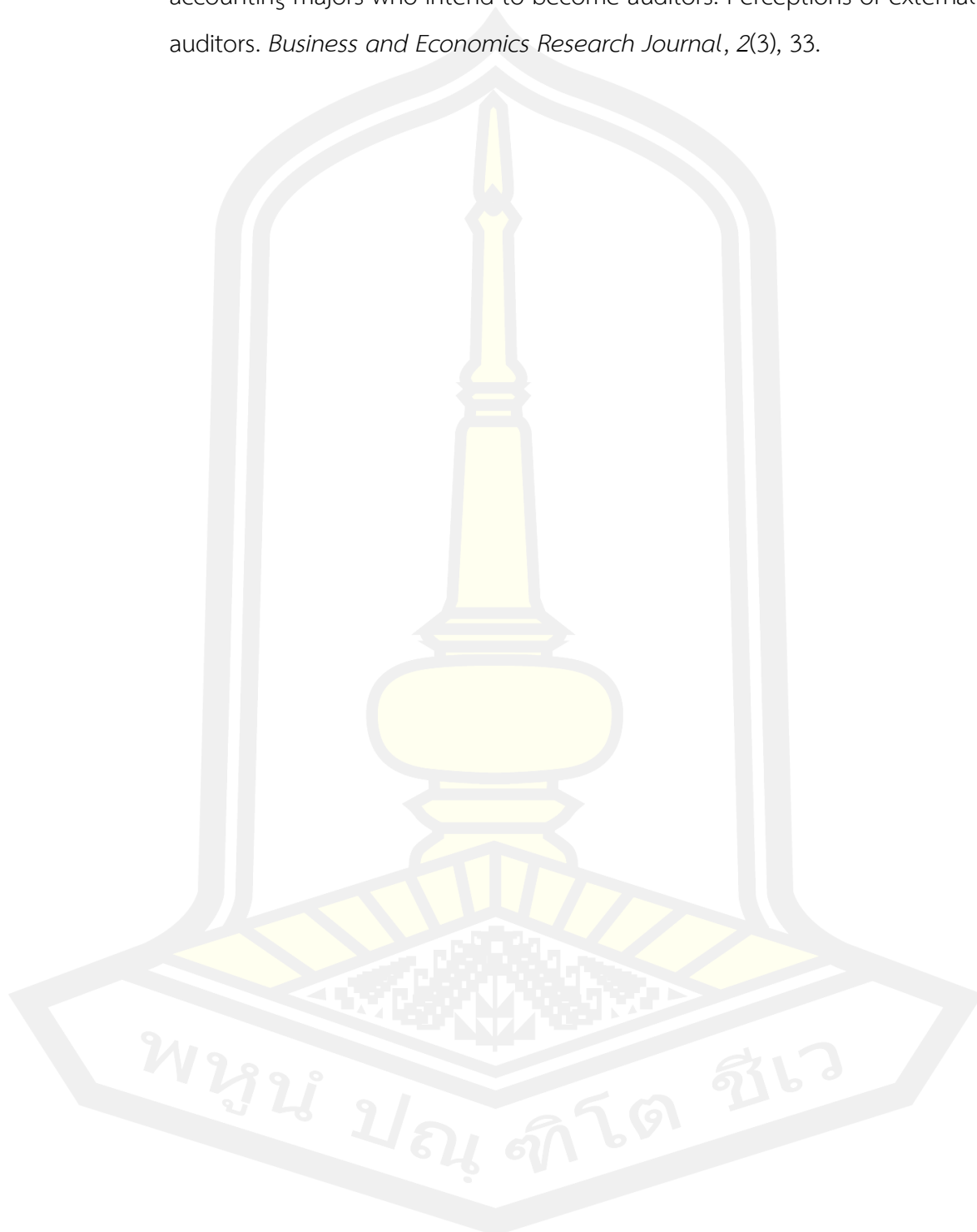
บรรณานุกรม

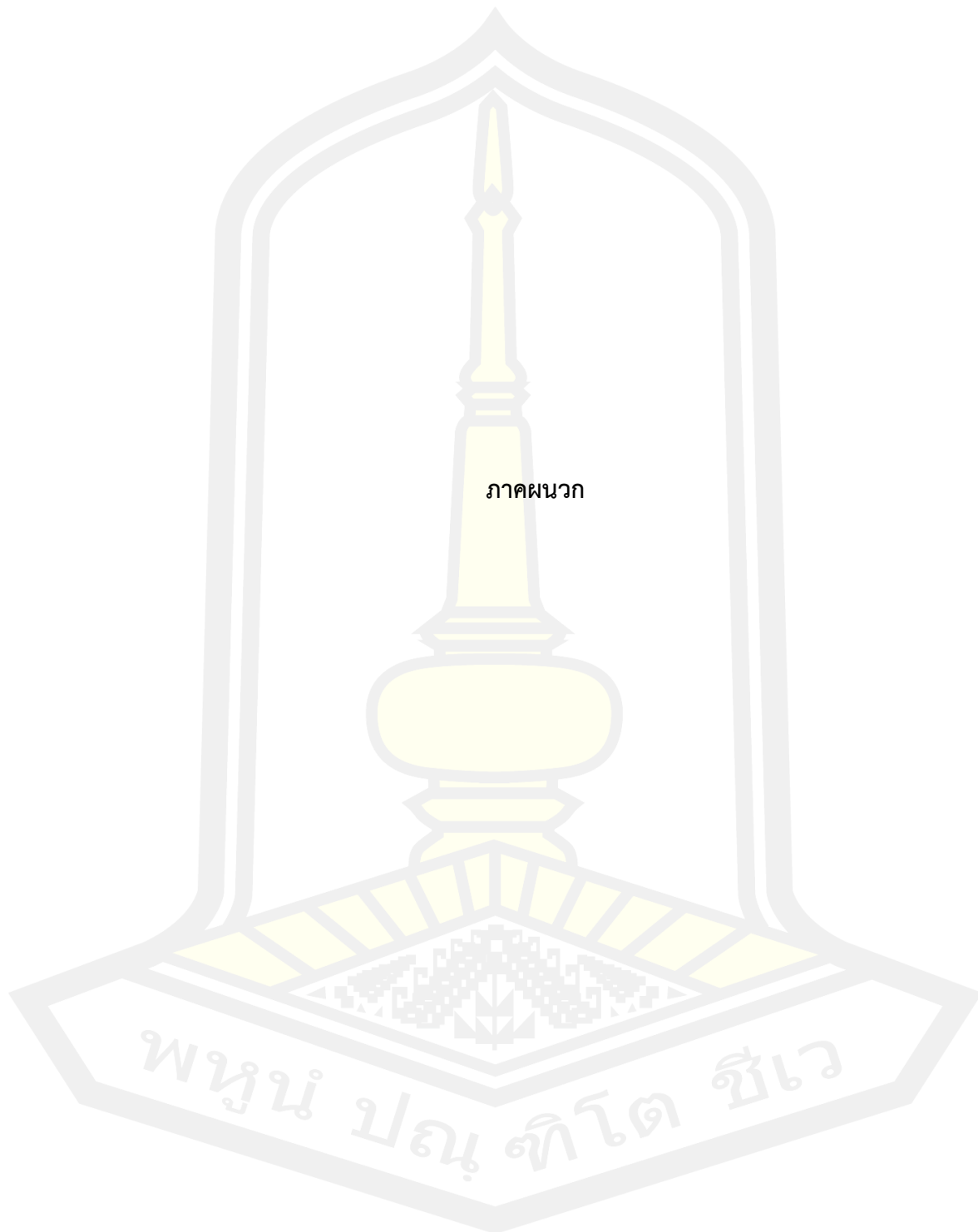
- ชนิษฐา ชิวพัฒน์พันธ์. (2558). สมรรถนะของพนักงานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีตามทัศนคติของหัวหน้างานบัญชี. *วารสารวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*, 10(2), 141-145.
- ชุมพล รอดแจ่ม และรุ่งระวี มั่งสิงห์. (2560). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันสมรรถนะของนักบัญชีตามลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 5(1), 30-31.
- ณัฐวรรณ ศรีสุข และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์. (2560). *สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีและกรุงเทพมหานคร. เอกสารการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7 “มหาวิทยาลัยเพื่อรับใช้สังคมพลังขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ยุค 4.0” คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, วันที่ 6-7 กรกฎาคม 2560, นครราชสีมา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. หน้า 1-11.*
- ณัฐวุฒิ ดันดีเศรษฐ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิผลในการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจ ศรีนครินทรวิโรฒ*. 6(2). 20-25.
- ทัตดาว สิทธิรักษ์. (2556). *ผลกระทบศักยภาพของนักบัญชีที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินกรณีศึกษาเชิงประจักษ์นักบัญชีในประเทศไทย. [ออนไลน์].* ได้จาก: จาก <https://opac.psu.ac.th/BibDetail.aspx?bibno=391401> [สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2563]
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.*
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.*
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปะพร ศรีจันเพชร. (2554). *ทฤษฎีการบัญชี. กรุงเทพมหานคร: ทีพีเอ็น เพรส.*
- นุชรี พิเชษฐกุล. (2555). *การรายงานและการวิเคราะห์งบการเงิน. กรุงเทพมหานคร: ทีพีเอ็น เพรส.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.*

- บุญช่วง ศรีธรรมาภรณ์. (2561). สรรณะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือเมื่อเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ. *วารสารวิชาการการตลาดและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. 5(1). 58-72.
- ปริญชัย แก้วนพแก้ว. (2561). ผลกระทบของการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพ/นนทบุรี. *วารสารมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*. 6(2). 170-188.
- พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2553. (2543, 4 พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 117 ตอนที่ 41 ก. หน้า 1-11.
- พิรญาณ์ เฉลยบุญ. (2559). *การจัดการปัญหาธุรกิจและคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://webopac.lib.buu.ac.th/Catalog/Bibitem.aspx?BibID=b00230310> [สืบค้นเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2563]
- มารินี กอระ และกฤติ ลิ้มอุสันโน. (2560). ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 4(2). 38-50.
- สุจิตตรา ประครองสี, ขจิต ก้อนทอง และไพลิน นิลนิยม. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่กับความสำเร็จในวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 6(2). 1-11.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). *มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 1-8*. [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://www.tfac.or.th/Home/Main> [สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2563].
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). *กรอบแนวคิดรายงานทางการเงิน*. [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://www.tfac.or.th/Home/Main> [สืบค้นวันที่ 5 พฤศจิกายน 2563].
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). *ข้อมูลพื้นฐาน*. [ออนไลน์]. ได้จาก: <https://www.egov.go.th/th/government-agency/250/> [สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2563]
- สำราญ บุญเจริญ. (2559). รูปแบบสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารร่วมพฤษภูมิ มหาวิทยาลัยเกริก*. 34(3). 118-119.

- อรอุษา ต้วงข้าง และประเวศ เพ็ญวุฒิกุล. (2018). ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 12(28), 223-230.
- อุมาวดี เดชธำรง และนาเรรัตน์ ภักดีศรีวิงษ์. (2561). ผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*. 8(1). 38-50.
- Ginanjar, Y., Hernita, N., Riyadi, W., & Rahmayani, M. W. (2020, March). Factors Affecting The Quality Financial Statement of Badan Usaha Milik Desa (Bumdes). In *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science* (Vol. 466, No. 1, p. 012009.
- Julamit, P. (2021). Accounting professional skills affecting Performance efficiency and quality of financial Reports of sports businesses in Bangkok. [Online]. Available from: BUS_64_25.pdf (920.7Kb) [accessed 5 November 2021].
- Kavanagh, M. H., & Drennan, L. (2008). What skills and attributes does an accounting graduate need? Evidence from student perceptions and employer expectations. *Accounting & Finance*, 48(2), 279-300.
- Mahboub, R. M. (2017). Main determinants of financial reporting quality in the Lebanese banking sector. *Collections: European Research Studies Journal*, 20(4), 706-726.
- Osadchy, E., Akhmetshin, E., Amirova, E., Bochkareva, T., Gazizyanova, Y., & Yumashev, A. (2018). Financial statements of a company as an information base for decision-making in a transforming economy. *European Research Studies Journal*, 21(2), 339-350.
- Puncreobutr, V., Tipajatuporn, K., & Chumark, C. (2017). Correlation between accountants' competence and the quality of financial reports of SMEs in the Province of Nakorn Nayok. Available at SSRN 2908676.
- Setyaningsih, S. D., Mulyani, S., Akbar, B., & Farida, I. (2021). Quality and efficiency of accounting information systems. *Utopía y praxis latinoamericana: revista internacional de filosofía iberoamericana y teoría social*, (2), 323-337.

Uyar, A., & Gungormus, A. H. (2011). Professional knowledge and skills required for accounting majors who intend to become auditors: Perceptions of external auditors. *Business and Economics Research Journal*, 2(3), 33.

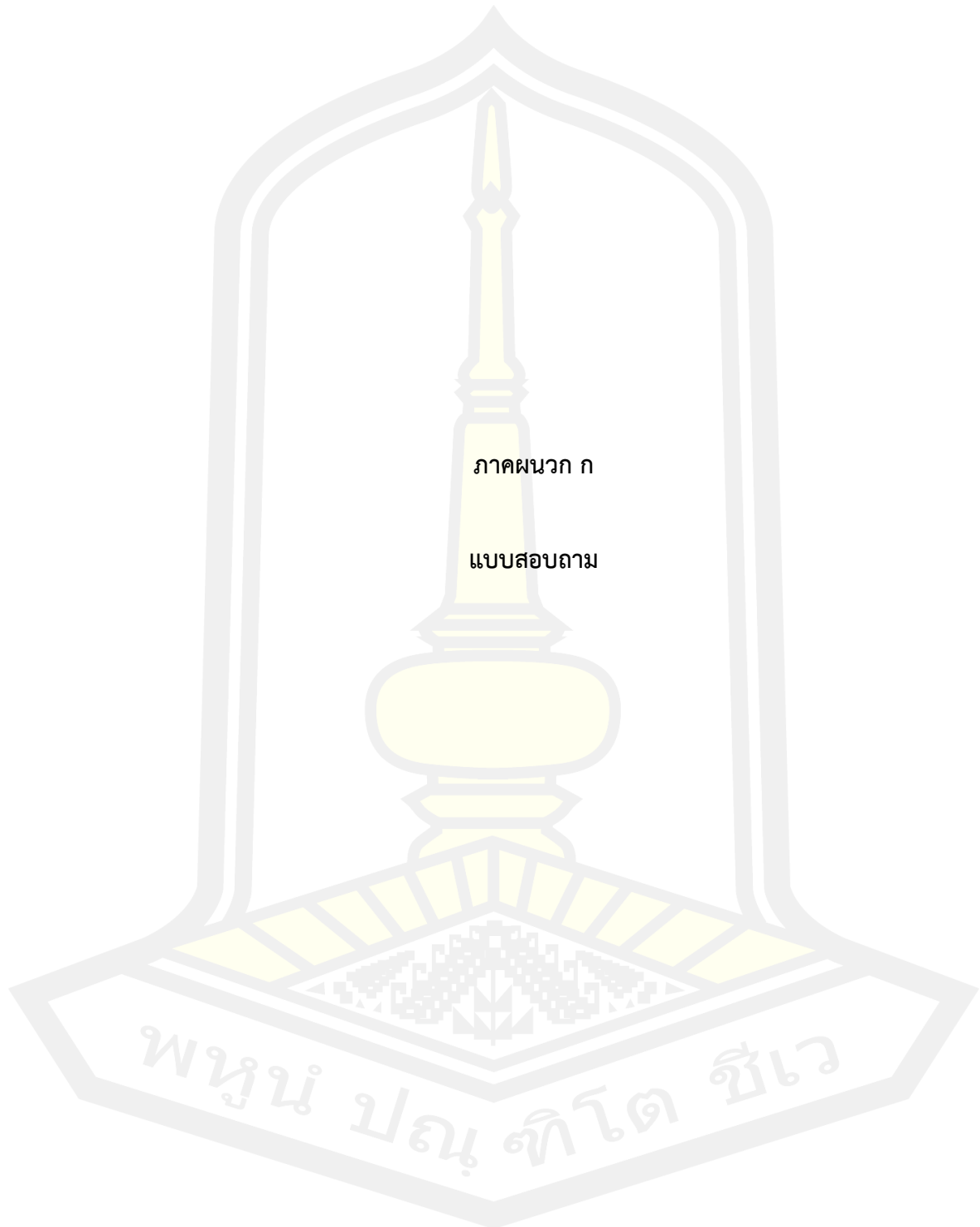

ภาคผนวก

พหุบัณฑิตวิทัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อประกอบการศึกษาระดับปริญญาเอกของผู้วิจัยหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจและนวัตกรรมดิจิทัล คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากท่านในครั้งนี้ โปรดให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกคำถามและส่งคืนภายใน 30 วันนับตั้งแต่วันที่ได้รับแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชี จำนวน 41 ข้อ

ส่วนที่ 3 คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ จำนวน 22 ข้อ

1. การตอบแบบสอบถามนี้ คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย กรุณาตอบคำถามทุกข้อ ทุกตอน เพื่อให้การวิจัยนี้มีความเที่ยงตรงและเกิดประโยชน์แท้จริง
2. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามจะเก็บเป็นความลับ การนำเสนอผลการวิจัยจะเสนอในภาพรวมเท่านั้น
3. หากท่านต้องการรับรายงานสรุปผลการวิจัย โปรดแนบนามบัตรหรือชื่อ-ที่อยู่ของท่านพร้อมกับแบบสอบถามนี้

[ ] ต้องการ

[ ] ไม่ต้องการ

4. หากมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใดที่เกี่ยวกับแบบสอบถามชุดนี้ โปรดติดต่อนาง มณีวรรณ ศรีปาน หมายเลขโทรศัพท์ 0-8996-5665-0 E-mail: sripan.manee@gmail.com

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่ได้ให้ความกรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้ ขอขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

มณีวรรณ ศรีปาน

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาบริหารธุรกิจและนวัตกรรมดิจิทัล
 คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ประเภทของธุรกิจ บริษัท จำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด
2. เพศ หญิง ชาย
3. อายุ ต่ำกว่า 20 ปี 21-30 ปี 31-40 ปี
 41-50 ปี มากกว่า 50 ปี
4. ระดับการศึกษา ต่ำกว่า ปวส. ปวส. ปริญญาตรี
 ปริญญาโท ปริญญาเอก
5. ประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 3 ปี 3-5 ปี 6-10 ปี
 มากกว่า 10 ปี
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 20,000 บาท 20,000-35,000 บาท
 35,001-50,000 บาท มากกว่า 50,000 บาท
7. ทำงานอยู่จังหวัด กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ
 นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ
 บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร
 ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย
 ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์
 หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ
 อุตรธานี อุบลราชธานี

พหุบัณฑิต ชีวะ

ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	สมรรถนะของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านความรู้ทางวิชาชีพ						
1	มีความรู้เกี่ยวกับการบัญชีการเงินและวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น บัญชีการเงินและรายงานทางการเงิน บัญชีบริหารและการควบคุม การภาษีอากร และธุรกิจและกฎหมายธุรกิจ					
2	มีความรู้เกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ เช่น เศรษฐศาสตร์ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ การบริหารองค์กร และจริยธรรมทางธุรกิจ					
3	มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และการควบคุมและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ฯ					
4	มีความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี					
5	มีการบูรณาการความรู้ในสาขาวิชากับความรู้ในศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง					
6	มีการประยุกต์ใช้ความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ					
7	มีการติดตามความเปลี่ยนแปลงวิชาการทั้งศาสตร์ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องรวมทั้งนำไปประยุกต์ใช้ได้					
ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ						
1	มีความเป็นกลาง ไม่มีความลำเอียง ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจทางวิชาชีพ					
2	มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านการปฏิบัติงาน กฎหมาย ข้อบังคับและเทคนิคด้านต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพอยู่ในระดับที่สามารถให้บริการทางวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	สมรรถนะของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3	สามารถเก็บรักษาความลับ เก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานวิชาชีพและไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแก่บุคคลอื่น หากไม่ได้รับอนุญาตหรือเป็นการกระทำหน้าที่ตามกฎหมาย					
4	นักวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่วิชาชีพ					
ด้านทักษะการปฏิบัติงาน						
1	สามารถจัดหาและเข้าใจข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์					
2	สามารถนำหลักการทางบัญชีและประสบการณ์มาวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน					
3	มีความชำนาญในการคำนวณตัวเลข					
4	มีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
5	สามารถวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง					
6	สามารถนำเสนอรายงานทางการเงิน					
ด้านทักษะส่วนบุคคล						
1	มีการบริหารจัดการตนเอง					
2	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
3	มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแจงงานให้เสร็จภายในกำหนดเวลา					
4	มีความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง					
5	มีความสามารถในการปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ					
6	มีความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี					
ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร						
1	มีการทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือการทำงานเป็นทีม					
2	มีการปรึกษาหารือกันในกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง					
3	มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน					
4	มีการเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้					

ข้อ	สมรรถนะของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5	มีการปรับตัวในการทำงานตามวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6	มีความสามารถในการนำเสนอ การสื่อสารทางวาจา การรายงานและการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระผ่านการเขียน การพูด ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ					
7	มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารทางวาจาและการรายงานผ่านการเขียน การพูดได้เป็นอย่างดี					
8	มีการรับฟังและนำไปสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร						
1	มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์และกำหนดเป้าหมายเพื่อให้องค์กรมีผลการดำเนินงานที่ดี					
2	มีการบริหารจัดการด้านโครงการ บุคลากร และทรัพยากร					
3	มีการมอบหมายภาระหน้าที่ การจูงใจ และพัฒนาบุคลากร					
4	มีการพิจารณาและการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญ					
5	มีความเป็นภาวะผู้นำ สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้					
ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล						
1	สามารถใช้ข้อมูลได้จากทุกที่ทุกเวลา โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลายผ่านระบบเครือข่ายก้อนเมฆ (Cloud computing)					
2	สามารถใช้โปรแกรมด้านบัญชี ข้อมูลทางการเงิน รวมถึงโปรแกรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ในระบบเครือข่ายก้อนเมฆ (Cloud computing)					
3	สามารถติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์					
4	สามารถติดตามข่าวสารใหม่ๆ ในโลกการเงินอยู่เสมอ เช่น สกุลเงินในรูปแบบดิจิทัล อาทิ Bitcoin, Ethereum, Ripple และ Litecoin					
5	สามารถทำงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากที่บ้านได้ (Work From Home)					

ส่วนที่ 3 คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ						
1	มีข้อมูลในงบการเงินที่สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน					
2	มีข้อมูลทางการเงินที่สามารถนำไปพยากรณ์ผลลัพธ์ในอนาคตได้					
3	มีข้อมูลทางการเงินที่ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการประเมินในอดีต					
4	มีข้อมูลทางการเงินที่มีคุณค่าทางการพยากรณ์และคุณค่าทางการยืนยันของข้อมูลทางการเงินมีความสัมพันธ์กัน เช่น ข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบัน ซึ่งสามารถใช้เป็นเกณฑ์สำหรับพยากรณ์รายได้ในปีต่อไป และสามารถเปรียบเทียบกับข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบันจากการพยากรณ์ที่ทำตั้งแต่ปีก่อนๆ ได้ด้วย					
5	มีข้อมูลทางการเงินที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานกิจการใดกิจการหนึ่ง					
ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม						
1	รายงานทางการเงินเป็นตัวแทนข้อมูลทางการเงินในรูปของข้อความและตัวเลข					
2	ข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นสำหรับผู้ผู้มีภาพที่ครบถ้วน เช่น ภาพที่ครบถ้วนของกลุ่มสินทรัพย์					
3	ข้อมูลทางการเงินมีภาพที่นำเสนอความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียงหรือไม่ถูกต้องแตกต่างในลักษณะอื่น					
4	ข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้องหรือสามารถประมาณการราคาหรือมูลค่าที่ไม่สามารถสังเกตได้					

ข้อ	คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5	ข้อมูลทางการเงินมีความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม					
ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้						
1	รายงานทางการเงินมีข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกันกับกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันได้					
2	ข้อมูลทางการเงินสามารถเปรียบเทียบได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่แตกต่างกัน					
3	ข้อมูลทางการเงินสามารถเปรียบเทียบได้ สิ่งที่เหมาะสมกันต้องดูเหมือนกันและสิ่งที่แตกต่างกันต้องดูแตกต่างกัน					
4	มีความสามารถเปรียบเทียบได้ในระดับหนึ่งกับความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกันของกิจการที่เสนอรายงานอีกแห่งหนึ่ง					
ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้						
1	ผู้สังเกตการณ์ที่มีความรอบรู้และมีความเป็นอิสระสามารถได้ข้อสรุปตรงกันจากรายงานทางการเงิน					
2	รายงานทางการเงินสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การพิสูจน์มูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือ ฯลฯ					
3	รายงานทางการเงินสามารถพิสูจน์คำอธิบายและข้อมูลทางการเงินที่มองไปในอนาคต					
ด้านความทันเวลา						
1	การนำส่งรายงานข้อมูลทางการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันตามกำหนดเวลา					
2	ข้อมูลมีความพร้อมให้ผู้ตัดสินใจใช้ทันเวลานำไปใช้ได้ทันเวลา					
ด้านความสามารถเข้าใจได้						
1	รายงานทางการเงินมีการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ					
2	รายงานทางการเงินมีข้อมูลครบถ้วน ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจได้ทันทีและนำไปใช้ได้ถูกต้อง					
3	การนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจรายงานทางการเงินต้องไม่ละเว้นการแสดงผลที่มีความซับซ้อนหรือยากเกินไป					

ภาคผนวก ข

สรุปการคำนวณและการแปลผล แบบสอบถาม IOC

สรุปการคำนวณและการแปลผล แบบสอบถาม IOC

ชื่อเรื่อง	สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้วิจัย	นางมณีวรรณ ศรีปาน
กรรมการควบคุม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติพล วิแสง
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชา บริหารธุรกิจและนวัตกรรมดิจิทัล
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน โดยเรียงลำดับ ดังนี้

ลำดับที่ 1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระวัฒน์ เจริญราษฎร์

ลำดับที่ 2 อาจารย์ ดร. พงศธร ตันตระกูลบัณฑิตย์

ลำดับที่ 3 อาจารย์ ดร. พีรวัฒน์ ไชยล้อม

ลำดับที่ 4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิติพงษ์ ส่งศรีโรจน์

ลำดับที่ 5 อาจารย์ ดร. การันต์ กิจระการ

โดยแบบสอบถามทั้งหมดมีค่ามากกว่า 0.5 ทุกข้อ ถือว่าเหมาะสม

พหุ น ปณุ ทิโต ชีเว

การคำนวณและการแปลผล แบบสอบถาม IOC

เรื่อง สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางแสดงคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชี

ข้อ	สมรรถนะของนักบัญชี	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ด้านความรู้ทางวิชาชีพ									
1	มีความรู้เกี่ยวกับการบัญชีการเงิน และวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น บัญชี การเงินและรายงานทางการเงิน บัญชี บริหารและการควบคุม การภาษี อากร และธุรกิจและกฎหมายธุรกิจ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	มีความรู้เกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ เช่น เศรษฐศาสตร์ สภาพแวดล้อมทาง ธุรกิจ การบริหารองค์กร และ จริยธรรมทางธุรกิจ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี สารสนเทศ เช่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการ ควบคุมและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศฯ	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
4	มีความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
5	มีการบูรณาการความรู้ในสาขาวิชา กับความรู้ในศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6	มีการประยุกต์ใช้ความรู้จากทฤษฎีสู่ การปฏิบัติ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	มีการติดตามความเปลี่ยนแปลง วิชาการทั้งศาสตร์ในสาขาวิชาและ ศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องรวมทั้งนำไป ประยุกต์ใช้ได้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางแสดงคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชี (ต่อ)

ข้อ	สมรรถนะของนักบัญชี	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ									
1	มีความเป็นกลาง ไม่มีความลำเอียง ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจทางวิชาชีพ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านการปฏิบัติงาน กฎหมาย ข้อบังคับและเทคนิคด้านต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพอยู่ในระดับที่สามารถให้บริการทางวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	สามารถเก็บรักษาความลับ เก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงาน วิชาชีพและไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแก่บุคคลอื่น หากไม่ได้รับอนุญาต หรือเป็นการกระทำหน้าที่ตามกฎหมาย	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	นักวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่วิชาชีพ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านทักษะการปฏิบัติงาน									
1	สามารถจัดหาและเข้าใจข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้

ตารางแสดงคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชี (ต่อ)

ข้อ	สมรรถนะของนักบัญชี	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
2	สามารถนำหลักการทางบัญชีและ ประสบการณ์มาวิเคราะห์ปัญหาและ แก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	มีความชำนาญในการคำนวณตัวเลข	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
4	มีความชำนาญด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5	สามารถวิเคราะห์แบบจำลองการ ตัดสินใจและความเสี่ยง	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6	สามารถนำเสนอรายงานทางการเงิน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านทักษะส่วนบุคคล									
1	มีการบริหารจัดการตนเอง	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
2	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และ ความสามารถในการเรียนรู้ด้วย ตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	มีความสามารถในการบริหารจัดการ ทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแรงงาน ให้เสร็จภายในกำหนดเวลา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	มีความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับ การเปลี่ยนแปลง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	มีความสามารถในการปรับใช้ค่านิยม ทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและ ทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	มีความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบการ วิชาชีพบัญชี	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางแสดงคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชี (ต่อ)

ข้อ	สมรรถนะของนักบัญชี	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร									
1	มีการทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือการทำงานเป็นทีม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	มีการปรึกษาหารือกันในกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
4	มีการเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	มีการปรับตัวในการทำงานตามวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	มีความสามารถในการนำเสนอ การสื่อสารทางวาจา การรายงานและการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระผ่านการเขียน การพูด ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารทางวาจาและการรายงานผ่านการเขียน การพูดได้เป็นอย่างดี	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	มีการรับฟังและนำไปสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร									
1	มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
2	มีการบริหารจัดการด้านโครงการ บุคลากร และทรัพยากร	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางแสดงคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชี (ต่อ)

ข้อ	สมรรถนะของนักบัญชี	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
3	มีการมอบหมายภาระหน้าที่ การจูงใจ และพัฒนาบุคลากร	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	มีการพิจารณาและการตัดสินใจ	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5	มีการมีภาวะผู้นำ	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล									
1	สามารถใช้ข้อมูลได้จากทุกที่ทุกเวลา โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลายผ่านระบบเครือข่ายก้อนเมฆ (Cloud computing)	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	สามารถใช้โปรแกรมด้านบัญชี ข้อมูลทางการเงิน รวมถึงโปรแกรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ในระบบเครือข่ายก้อนเมฆ (Cloud computing)	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	สามารถติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
4	สามารถติดตามข่าวสารใหม่ในโลกการเงินอยู่เสมอ เช่น Bitcoin, Ethereum, Ripple และ Litecoin เป็นต้น	0	1	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้

ตารางแสดงคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนที่ 3 คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ

ข้อ	คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ									
1	ควรมีข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจสามารถทำให้การตัดสินใจแตกต่างไปแม้ว่าผู้ใช้บางรายเลือกที่จะไม่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลหรือได้รับทราบข้อมูลแล้วจากแหล่งอื่นแล้ว	1	1	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
2	ควรมีข้อมูลทางการเงินที่ผู้ใช้สามารถนำไปพยากรณ์ผลลัพธ์ในอนาคตได้	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	ควรมีข้อมูลทางการเงินที่ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการประเมินในอดีต	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
4	ควรมีข้อมูลทางการเงินที่มีคุณค่าทางการพยากรณ์และคุณค่าทางกรยืนยันของข้อมูลทางการเงินมีความสัมพันธ์กัน เช่น ข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบัน ซึ่งสามารถใช้เป็นเกณฑ์สำหรับพยากรณ์รายได้ในปีต่อไป และสามารถเปรียบเทียบกับข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบันจากการพยากรณ์ที่ทำตั้งแต่ปีก่อนๆ ได้ด้วย	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5	ควรเป็นข้อมูลที่มีสาระสำคัญโดยใช้ข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานกิจการใดกิจการหนึ่ง	1	0	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้

ตารางแสดงคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนที่ 3 คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ (ต่อ)

ข้อ	คุณภาพรายงานทางการเงินของ สถานประกอบการ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม									
1	รายงานทางการเงินเป็นตัวแทน ปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจในรูปของ ข้อความและตัวเลข	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
2	มีภาพที่ครบถ้วนของข้อมูลทั้งหมดที่ จำเป็นสำหรับผู้ใช้ เช่น ภาพที่ ครบถ้วนของกลุ่มสินทรัพย์	0	0	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
3	มีภาพที่นำเสนอข้อมูลทางการเงินมี ความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียงหรือไม่ ถูกตกแต่งในลักษณะอื่น	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	ข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้องหรือ สามารถประมาณการราคาหรือมูลค่า ที่ไม่สามารถสังเกตได้	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
5	ข้อมูลทางการเงินมีความเป็นตัวแทน อันเที่ยงธรรม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้									
1	รายงานทางการเงินมีข้อมูลที่สามารถ เปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกัน เกี่ยวกับกิจการอื่นและสามารถ เปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกัน เกี่ยวกับกิจการเดียวกันนั้นสำหรับ รอบระยะเวลาอื่นหรือ ณ วันที่อื่น	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	ข้อมูลทางการเงินสามารถ เปรียบเทียบได้และมีลักษณะเชิง คุณภาพที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถระบุ และเข้าใจความเหมือนหรือความ แตกต่างของรายการต่างๆ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางแสดงคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนที่ 3 คุณภาพรายงานทางการเงินของสถาน
ประกอบการ (ต่อ)

ข้อ	คุณภาพรายงานทางการเงินของ สถานประกอบการ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
3	ข้อมูลทางการเงินสามารถ เปรียบเทียบได้ สิ่งเหมือนกันต้องดู เหมือนกันและสิ่งที่แตกต่างกันต้องดู แตกต่างกัน	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
4	มีความสามารถเปรียบเทียบได้ใน ระดับหนึ่งกับความเป็นตัวแทนอัน เที่ยงธรรมของปรากฏการณ์ที่ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิง เศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกันของกิจการที่ เสนอรายงานอีกแห่งหนึ่ง	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้									
1	ผู้สังเกตการณ์ที่มีความรอบรู้และมี ความเป็นอิสระสามารถได้ข้อสรุป ตรงกันจากรายงานทางการเงิน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	รายงานทางการเงินสามารถพิสูจน์ ยืนยันได้อาจเป็นทางตรงหรือ ทางอ้อม เช่น การนับเงินสด การ พิสูจน์มูลค่าตามบัญชีของสินค้า คงเหลือ ฯลฯ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	รายงานทางการเงินสามารถพิสูจน์ คำอธิบายและข้อมูลทางการเงินที่ มองไปในอนาคต	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านความทันเวลา									
1	ควรรายงานข้อมูลทางการเงินให้ ทันเวลา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	มีข้อมูลพร้อมให้ผู้ตัดสินใจใช้ ทันเวลา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางแสดงคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนที่ 3 คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ (ต่อ)

ข้อ	คุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
ด้านความสามารถเข้าใจได้									
1	รายงานทางการเงินควรจัดประเภทการกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	รายงานทางการเงินควรมีข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์บางอย่างโดยลักษณะของปรากฏการณ์นั้นมีความซับซ้อนและไม่สามารถทำให้ง่ายต่อความเข้าใจ เกิดความเข้าใจผิด	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	รายงานทางการเงินจัดทำเพื่อผู้ใช้ที่มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางธุรกิจ และกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจหรืออาจจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากที่ปรึกษาเพื่อให้เข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจที่ซับซ้อน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

แบบอนุมัติการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต สีเว

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

เลขที่การรับรอง : 026-018/2564

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) สมรรถนะนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาอังกฤษ) Competency of Accountants Influencing the Quality of Financial
Reports of Enterprises in the Northeast.

ผู้วิจัย : นางมนีวรรณ ศรีปาน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะการบัญชีและการจัดการ

สถานที่ทำการวิจัย : ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนนิติบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทการพิจารณาแบบ : แบบยกเว้น

วันที่รับรอง : 27 มกราคม 2564

วันหมดอายุ : 26 มกราคม 2565

ข้อเสนอการวิจัยนี้ ได้รับการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยมหาสารคามแล้ว และอนุมัติในด้านจริยธรรมให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องข้างต้นได้ บนพื้นฐานของ
โครงร่างงานวิจัยที่คณะกรรมการฯ ได้รับและพิจารณา เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้วให้ผู้วิจัยส่งแบบฟอร์มการปิด
โครงการและรายงานผลการดำเนินงานมายังคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรือ
หากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในโครงการวิจัย ผู้วิจัยจักต้องยื่นขอรับการพิจารณาใหม่

.....ภาสารี สว่างจิตร์.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษัษฐหญิงรัตรี สว่างจิตร์)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางมณีวรรณ ศรีปาน
วันเกิด	วันที่ 25 สิงหาคม 2518
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 737/1 หมู่ 1 ตำบลบ้านจั่น อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชีบัณฑิต วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต ศูนย์การจัดการศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบ้านจั่น จังหวัดอุดรธานี ตำบลบ้านจั่น อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2535 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพิชัยรัศมิ์พิทยา อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2537 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาการบัญชี โรงเรียนพณิชยบ้านจั่น จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2539 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี โรงเรียนพณิชยบ้านจั่น จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2541 ปริญญาบัญชีบัณฑิต (บช.บ) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พ.ศ. 2549 ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม) สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย พ.ศ. 2564 ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด) สาขาวิชาบริหารธุรกิจและนวัตกรรมดิจิทัล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ทัโต ชีเว